

REISJÄRVEN KUNTA

REISJÄRVEN KUNNAN TILINPÄÄTÖS 2022

YHET

YHDESSÄ ETEENPÄIN

Korjaukset merkitty punaisella värillä

KHALL 27.3.2023 § 93
KHALL 30.3.2023 § 110
KHALL 12.6.2023 § 176
KHALL 20.6.2023 § 203
VALT 26.6.2023 § xxx

Sisällys

REISJÄRVEN KUNTA	1
1. TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1. Toimintakertomusta koskevat säännökset.....	4
1.2. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	5
1.2.1. Kunnanjohtajan katsaus.....	5
1.2.2. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	6
1.2.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	9
1.2.4. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	18
1.2.5. Kunnan henkilöstö	24
1.2.6. Muut ei-taloudelliset asiat.....	27
1.2.7. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	28
1.2.8. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista.....	28
1.3. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	29
1.4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	30
1.4.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen	30
1.4.2. Toiminnan rahoitus.....	32
1.4.3. Rahoitusasema ja sen muutokset	34
1.5. Kokonaistulot ja –menot.....	37
1.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	38
1.6.1. Kuntakonsernin rakenne.....	38
1.6.2. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	38
1.6.3. Konsernin toiminnan ohjaus	39
1.6.4. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	39
1.6.5. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	39
1.6.6. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	39
1.7. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	44
1.7.1. Asiaa koskeva sääntely.....	44
1.7.2. Tilikauden tuloksen käsittely.....	44
1.7.3. Talouden tasapainottamistoimenpiteet	45
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	50
2.1. Seuranta koskeva sääntely.....	50
2.2. Tavoitteiden toteutuminen.....	50
2.3. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen.....	50
2.3.1. Hallintotoimi	50
2.3.2. Keskusvaalilautakunta.....	51
2.3.3. Tarkastuslautakunta.....	52

2.3.4.	Kunnanhallitus	53
2.3.6.	Tekninen toimi	83
2.4.	Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.....	90
2.4.1.	Käyttötalouden osan toteutuminen	90
2.4.5	Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	94
3.2.	Kunnan tuloslaskelma	95
3.5	Konsernilaskelmat.....	99
4.1	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	103
4.2	Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot.....	103
4.3	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	104
4.4	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	105
4.5	Tasetta koskevat liitetiedot.....	108
5.	KONSERNIN TYTÄRYHTEISÖJEN TILINPÄÄTÖSTIEDOT	115
5.2.	Asunto Oy Reisjärven Viljamäki II	115
5.3.	Asunto Oy Reisjärven Viljamäki III	115
5.4.	Kiinteistö Oy Reisjärven Santala	116
5.5.	Reisjärven Teollisuushallit Oy	116
5.6.	Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokratalot	116
5.7.	R-Net Oy	116
5.8.	Reisjärven Lämpö Oy	116
6.	ALLEKIRJOITUS JA MERKINNÄT	117
7.	TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT	118

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. Toimintakertomusta koskevat säännökset

Kuntalain (410/2015) 113 § mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi ja kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Kuntalain 114 § mukaisesti kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä.

Kuntalain edellyttämä kunnan tilinpäätös ja toimintakertomus laaditaan kirjanpitolain mukaisella tavalla. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto antaa ohjeita ja lausuntoja kuntalain, kirjanpitolain ja asetusten kunnan tilinpäätöstä koskevien säädösten soveltamisesta.

Toimintakertomuksen erityisenä tehtävänä on selvittää valtuuston strategiassa ja talousarviossa kyseiselle vuodelle asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyivistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Toimintakertomuksessa tulee kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksesta annetun yleisohjeen mukaisesti antaa tiedot kunnan hallinnosta ja siinä tapahtuneista muutoksista, yleisestä ja oman alueen taloudellisesta kehityksestä, olennaisista muutoksista kunnan toiminnassa ja taloudessa, kunnan henkilöstöstä, ympäristöasioista ja muista ei-taloudellista asioista, kuten korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista. Toimintakertomuksessa kuvataan, millaisia toimintaperiaatteita kunta noudattaa huolehtiessaan edellä luetelluista asioista, toimintaperiaatteiden noudattamisen tulokset sekä kuvaus riskeistä, joiden toteutuminen todennäköisesti haittaa kunnan toimintaa. Lisäksi annetaan selostus siitä, miten kunta hallitsee riskejä ja toteuttaa sisäistä valvontaa.

Kuvauksen on oltava kunnan kokoon ja rakenteeseen nähden tasapuolinen ja kattava. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä (Kuntalaki 115 §).

1.2. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.2.1. Kunnanjohtajan katsaus

Vuosi 2022 oli suurten muutosten vuosi. Tätä kirjoitettaessa yli vuoden jatkuneet sotatoimet Ukrainassa ovat järkyttänyt ihmismieliä ja mullistanut maailmaa. Juuri koronapandemian hieman helpottaessa, tulivat kuntien arkeen uudenlaiset järjestelyt. Reisjärven osalta sotaa paenneiden pakolaisten määrä jäi vähäiseksi ja järjestelyt sujuivat maltillisesti.

Muuttuneet olosuhdetekijät toivat mukanaan entistä vahvemman omavaraisuusajattelun ja varautumisen. Suunnitelmien päivittäminen, harjoitustoimet ja ennakointi nousivat strategisiksi tarkastelukohteiksi jatkuen edelleen. Muuttuneiden olosuhdetekijöiden seurauksena kuluttajahinnat nousivat ja inflaatio kiihtyi. Erityisesti energian hintavaihtelut aiheuttivat huolta yksityistalouksillekin. Työllisyystilanne on muuttunut työvoiman saatavuusongelmaksi kaikkialla ja kaikilla aloilla. Rahoituskuluja on nostanut ja nostavat edelleen korkotason nousu. Vuoden 2022 keväällä alkoi kunnankin lainojen viitekorkoina käytettyjen euribor-korkojen nousu negatiivisista luvuista plussan puolelle. Kunnan korkean velkamäärän vuoksi korkoriski on vakavasti otettava tekijä, jonka torjumistoimenpiteisiin myös ryhdyttiin.

Vuosi 2022 oli viimeinen vuosi, kun kunnat vastasivat sote-palveluiden ja pelastustoimen järjestämisestä. Reisjärven ja koko Pohjois-Pohjanmaan osalta palvelut on tuottanut vuoden 2023 alusta Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde, jossa perusterveydenhuolto, erikoissairaanhoido ja pelastustoimi ovat nyt samassa organisaatiossa. Reisjärvi kuuluu Pohteen Oulun eteläiseen alueeseen. Valmistautuminen muutokseen näkyi asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Ratkaistavina asioina olivat siirtyvien palvelujen lisäksi lähinnä tukitoimintojen uudelleenjärjestelyt ja talouden turvaaminen tulevaisuudessa. Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen tuottamien ympäristöterveydenhuollon palvelujen järjestäminen jäi vielä kuluvalle vuodelle ratkaistavaksi. Vaikka palveluja järjestetään uudella tavalla, tulee niiden toteutua ihmislähtöisesti, laadukkaasti ja lähellä. Palvelujen käyttäjinä ovat samat kunnan asukkaat kuin aiemminkin. Edunvalvonta onkin kunnan tärkein tehtävä turvata asukkailleen palvelut ja niiden saatavuus jatkossakin.

Vuonna 2022 valmistauduttiin Melan päätöksen mukaisesti maatalouslomituksen palvelujen siirtymiseen Toholammin paikallisyksikköön vuoden 2023 alusta. Samanaikaisesti alkoi kunnissa toden teolla myös valmistautuminen toiseen suureen valtakunnalliseen uudistukseen eli TE-palvelujen siirtymiseen kuntien vastuulle vuoden 2025 alusta. Lisäksi erinäiset lainsäädännön muutokset ja kunnan omien toimintamallien päivitykset työllistivät kunnan toimialoja.

Reisjärven kunnan osalta vuoden 2022 aikana voimistuivat uusiutuvaan energiaan kohdistuvat toimenpiteet. Biokaasun tuotannon selvitystyö antoi pohjan asian eteenpäin viemiselle ja lopulliselle toteutuksen tarkastelulle. Valtuusto hyväksyi myös ensimmäinen tuulivoimaan liittyvän osayleiskaavan aloittamisen eli selvitystyön aloittamisen tuulivoimatoimijan kohteena olevan alueen ympäristövaikutuksista. Selvitystyön tulosten ja mahdollisen kaavoitusaloitteen pohjalta asian eteneminen joko jatkuu tai päättyy. Vaihtoehtoisia energia-ratkaisuja kunnassa tarkastellaan joka tapauksessa kokonaisuutena.

Vuoden 2022 tilikauden tulos muodostui lopulta **548 239,10** euroa ylijäämäiseksi. Vaikka kunnan taseessa ei olekaan katettavaa alijäämää, taloudenpidon on oltava edelleen tarkkaa. Merkittävimpiä talouden riskitekijöitä on edelleen kunnan vanhoissa kiinteistöissä ja yleisesti tulevaisuuden valtionosuus- ja verotulojen tasossa. Joka tapauksessa meillä on nuorille erinomaiset tilat ja kasvuympäristöt varhaiskasvatuksesta alkaen. Asuinympäristön ohella on mitä parhaimmat harrastus- ja liikuntamahdollisuudet. Hyvien tekijöiden valossa ja haasteista huolimatta Reisjärven kunta haluaa tarjota asukkailleen ja yrityksilleen hyvät puitteet elää ja toimia. Samalla valmistaudumme ja osallistumme alueen tulevaisuuden elinvoimaisuuden edistämiseen ja sen luomien mahdollisuuksien vahvistamiseen. Kuntalaistemme hyvinvointi on yhteinen menestystekijämme!

Vuodesta 2022 kunnan ja kuntayhtiöiden henkilöstöä, luottamushenkilöitä ja yhteistyötahoja kiittäen

Marjut Silvast, kunnanjohtaja

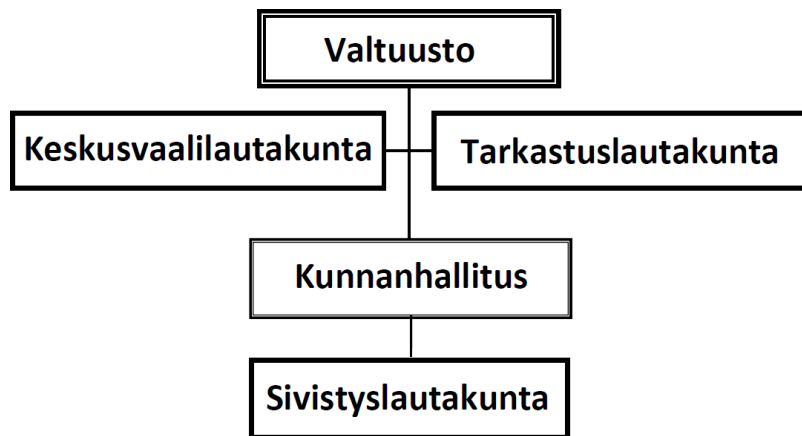
1.2.2. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kuntalaissa säädetään kunnan toimielimistä siten, että kunnassa on oltava valtuuston lisäksi kunnanhallitus ja tarkastuslautakunta. Valtuusto voi lisäksi asettaa:

- 1) kunnanhallituksen alaisena toimivia lautakuntia tai niiden sijasta valiokuntia hoitamaan pysyväisluonteisia tehtäviä;
- 2) johtokuntia liikelaitoksen tai tehtävän hoitamista varten;
- 3) jaostoja kunnanhallitukseen, lautakuntaan, valiokuntaan ja johtokuntaan.
- 4) Kunnanhallitus ja valtuuston päätöksen nojalla muukin toimielin voi asettaa toimikunnan määrätyn tehtävän hoitamista varten.

Kuntavaalit pidettiin vuonna 2021, jolloin valittiin valtuutetut seuraavalle valtuustokaudelle 2021–2025.

Kunnan luottamushenkilöorganisaatio

Ylintä toimivaltaa kunnassa käyttää neljän vuoden välein valittava valtuusto. Valtuusto valitsee kunnanhallituksen, joka johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta vastaten valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Tarkastuslautakunnan valtuusto asettaa kunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Keskusvaalilautakunta on lakisääteinen kunnallinen lautakunta, joka toimittaa vaalilain mukaiset sille erikseen kuuluvat tehtävät.

Kunnan luottamushenkilöitä ovat valtuutetut ja varavaltuutetut, kunnan toimielimiin valitut jäsenet, kunnan kuntayhtymien toimielimiin valitsevat jäsenet sekä muut kunnan luottamustoimiin valitut henkilöt. Luottamushenkilöt edistävät tehtävässään kunnan ja sen asukkaiden etua.

Kunnan toimielinten jäsenet ja tehtäväalueen johtavat viranhaltijat toimivat virkavastuulla ja ovat tilivelvollisia. Kuntalain tarkoittamia tilivelvollisia toimielimiä ovat kunnanhallitus, lautakunnat, valiokunnat ja johtokunnat, niiden jaostot sekä toimikunnat. Valtuuston jäsenet sen sijaan eivät ole tilivelvollisia.

Osana talouden tasapainotusohjelmaa tekninen- ja vapaa-aikalautakunta lopettivat toimintansa valtuustokauden 2017–2021 päättyessä heinäkuun lopussa 2021. Teknisen lautakunnan päätösvallassa olevat asiat siirtyivät käsiteltäviksi kunnanhallituksessa ja vapaa-aikalautakunnan käsittelemät asiat kasvatus- ja koulutuslautakuntaan, jonka nimi muutettiin samalla sivistyslautakunnaksi.

Luottamushenkilöt vuonna 2022

Valtuusto	Valtuutettu	Varavaltuutettu, sijaantulojärjestys		
puheenjohtaja	Niskakoski Mervi	KESK	Kesänen Heidi 1.10.2022 saakka	KESK
1. varapj.	Kinnunen Mikko	KESK	Nyman Tero	KESK
2. varapj.	Suontakanen Anja	VARE	Honkaperä Niina	KESK
	Haikara Jonna	KESK	Heinonen Tiina	PS
	Haikola Veikko	VARE	Järvi Juha	PS
	Huuskonen Sari	KESK	Paalavuo Tapio	KOK
	Kauppila Jorma 30.9.2022 saakka	KESK		
	Kemppainen Timo	KESK		
	Kesänen Heidi 1.10.2022 alkaen	KESK		
	Kinnunen Tuomo	PS		
	Kiviranta Oili	KESK		
	Kokkoniemi Jarmo	PS		
	Nyman Teuvo	VARE		
	Paavola Kaarlo	KESK		
	Pohlman Marko	KOK		
	Saaranen Jarno	VARE		
	Savola Jarkko	KESK		
	Vähäsöyrinki Arto	KESK		

Tilivelvolliset toimielinten jäsenet

Kunnanhallitus	Hallituksen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen		
puheenjohtaja	Huuskonen Sari	KESK	Haikara Jonna	KESK
1. varapj.	Paavola Kaarlo	KESK	Savola Jarkko 1.10.2022 asti	KESK
			Aho Harri 1.10.2022 alkaen	KESK
2. varapj.	Nyman Teuvo	VARE	Saaranen Jarno	VARE
	Kiviranta Oili	KESK	Muhonen Kirsi	KESK
	Vähäsöyrinki Arto	KESK	Kemppainen Timo	KESK
	Pietilä Ulla	PS	Heinonen Tiina	PS
	Pohlman Marko	KOK	Nyman Tiina	KOK

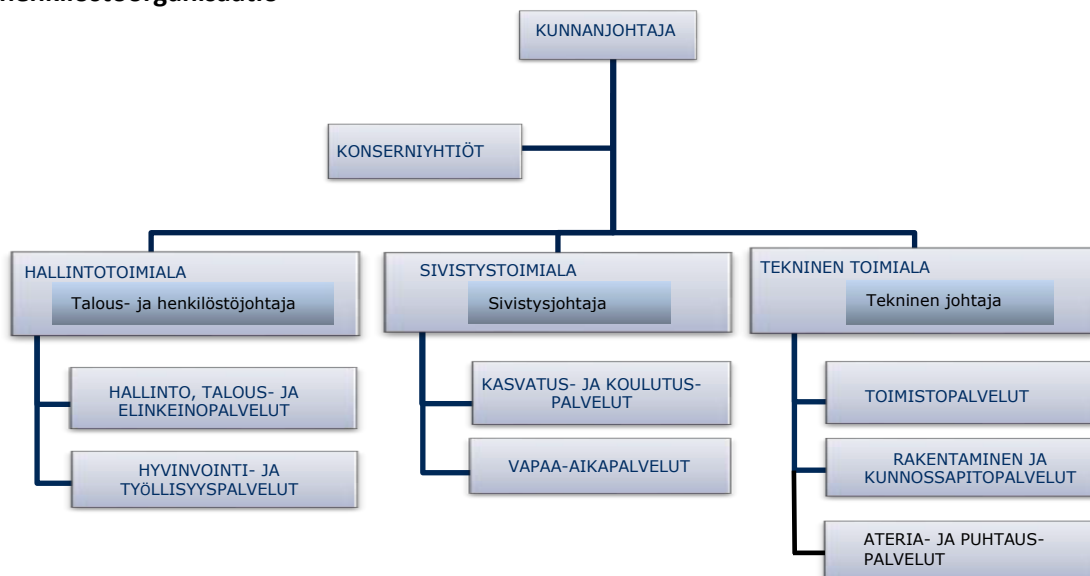
Keskusvaalilautakunta	Jäsen	Varajäsen, sijaantulojärjestys		
puheenjohtaja	Paalavuo Jarkko	KESK	Kestilä Asko	VAS
varapj.	Haikola Veikko	VARE	Jylkkä Henna	KESK
	Järvi Jonna-Maria	PS	Hylkilä Juhani	VARE
	Kesänen Tiina	KOK	Brusi Lotta	PS
	Hirvinen Esa	SDP	Savelainen Maria	KOK
			Puurula Seija	KESK
			Saartoala Marko	KESK

**Tarkastuslautakunta 1.8.2021
alkaen**

	Jäsen		Henkilökohtainen varajäsen	
puheenjohtaja	Kauppila Jorma 30.9.2022 saakka Savola Jarkko 1.10.2022 alkaen	KESK	Honkaperä Niina	KESK
varapj.	Kinnunen Tuomo Hirvinen Raili	PS SDP	Järvi Juha Nyman Tero	PS KESK

**Sivistyslautakunta 1.11.2021
alkaen**

	Jäsen		Henkilökohtainen varajäsen	
puheenjohtaja	Kemppainen Timo	KESK	Aho Harri	KESK
varapj.	Kesänen Heidi Aho Jukka Honkaperä Niina Saaranen Jarno Pietilä Ulla Nyman Tiina	KESK KESK KESK VARE PS KOK	Jylkkä Henna Nyman Tero Paalavuo Minna Mattila Johannes Järvi Jonna-Maria Savelainen Maria	KESK KESK KESK KESK PS KOK
kh edustaja	Kiviranta Oili	KESK		

Kunnan henkilöstöorganisaatio

Kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Toimialajohtajat vastaavat tulosvastuullisesti toimialansa tehtävien hoidosta.

Kuntalain mukaisesti tilivelvollisia ovat tehtävään johtavat viranhaltijat. Reisjärven kunnan tilivelvolliset viranhaltijat ovat: kunnanjohtaja, talous- ja henkilöstöjohtaja, sivistysjohtaja-rehtori, kirjastotoimen johtaja, ravitsemis- ja siivoustyöpäällikkö, varhaiskasvatuspäällikkö, vapaa-aikasihteri ja tekninen johtaja.

Tilivelvollisuus ei muuta sitä vastuuta, joka viranhaltijoilla muutoinkin on asemansa perusteella määrärahan käytöstä päättävänä viranhaltijana, laskujen tarkastajana tai hyväksyjänä sekä esimiehenä. Tilivelvollisuuden määrittely ei poista huolellisuusvelvoitetta muiltakaan viranhaltijoilta ja työntekijöiltä.

1.2.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Tähän lukuun on koottu tiivistelmä kansantalouden, kuntatalouden ja oman alueen kehityspiirteistä ja näkökulmista, joilla on vaikutusta kunnan toimintaan ja taloudelliseen tilaan.

Lähteinä on käytetty Valtiovarainministeriön, Kuntaliiton ja Nihak ry:n talouskatsauksia ja tilastoja.

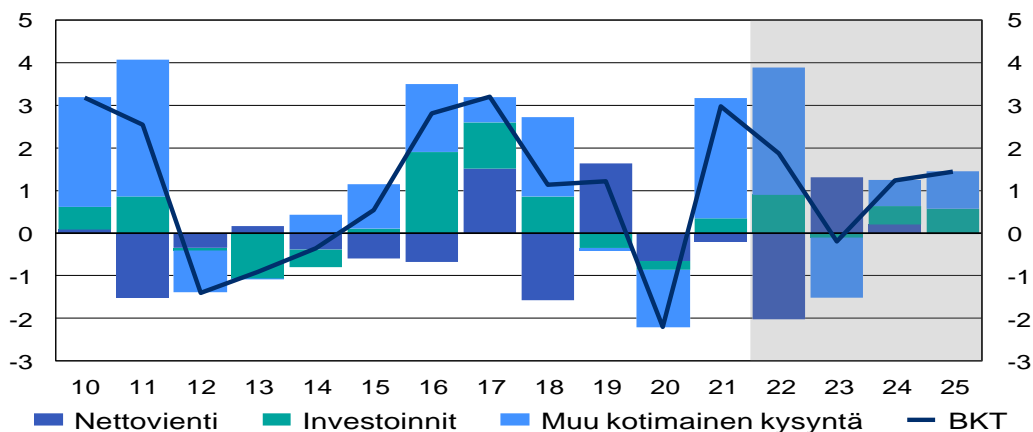
Sijainti

Reisjärven kunta sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan maakunnan etelälaidalla. Läntisenä rajanaapurina on Lestijärvi ja eteläisinä rajanaapureina Kinnula ja Pihtipudas. Muina rajanaapureina ovat pohjoispuolella Sievi ja itäpuolella Haapajärvi.

Hallinnollisesti Reisjärvi kuuluu Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan, Pohjois-Pohjanmaan liittoon ja Keski-Pohjanmaan liittoon. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut siirtyivät vuoden 2022–2023 vaihteessa Peruspalvelu-kuntayhtymä Selänteestä ja erikoissairaanhoidon osalta Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä Soitesta hyvinvointialue Pohteelle.

Yleinen talouskehitys

Maailmantalous reagoi vahvasti vuoden 2022 aikana alkaneeseen Venäjän hyökkäykseen Ukraina. Sotatilanne Euroopassa aiheutti voimakasta hintojen nousua niin energia- kuin muillakin sektoreilla. Vuoden 2022 aikana kuntien energiakustannukset nousivat Kuntaliiton mukaan noin 8 %. Hintojen nopea kehitys aiheutti myös inflaation kasvua niin Suomessa kuin koko Euroopassa.

Lähde: Tilastokeskus, VM

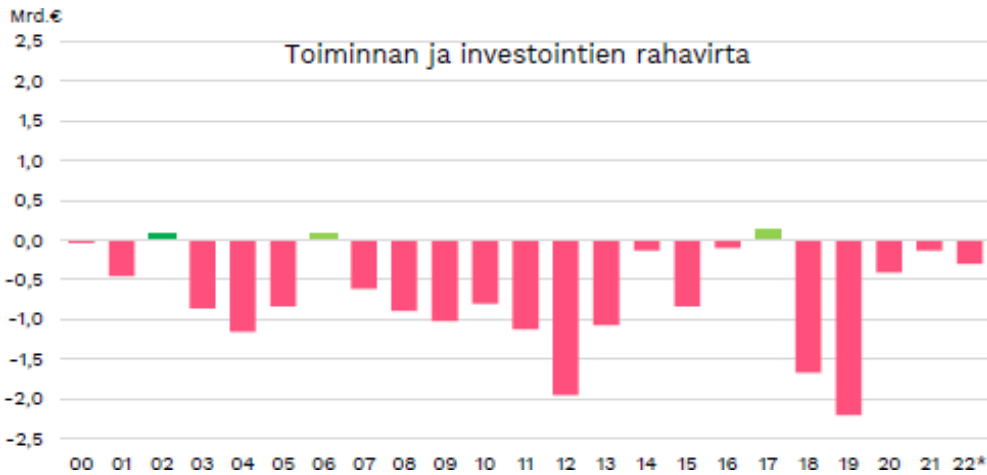
Kuva 1. Bruttokansantuotteen kasvu Suomessa ja siihen vaikuttavat tekijät prosenttiyksikköinä.

Lähde ja oikeudenomistaja: Valtiovarainministeriön taloudellinen talvikatsaus 80/2022.

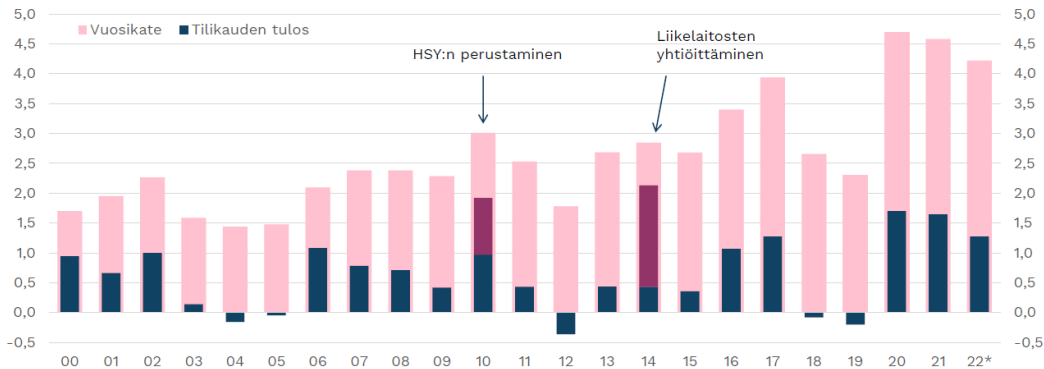
Kuntaliiton pääekonomistin talouskatsauksen (23.1.2023) mukaan Suomessa vuoden 2022 talous vaikuttaisi olevan tasapainossa, mutta kuntatalouden tilaan vaikuttavat sote-sektorin kustannuspaineet, kuten koronapalkkiot. Verotulot ovat kuitenkin yllättäneet positiivisesti vuoden 2022 aikana. Työllisyyskehitys on ollut hyvää vuoden 2022 aikana. Kuntaliiton katsauksen mukaan kuntatalous onkin jo lähes tasapainossa, kun sitä mitataan toiminnan ja investointien rahavirralla (kuva 2).

Julkinen talous

Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien vuosikatteen ja tilikauden tuloksen perusteella kolmen viime vuoden tilanne oli tasapainossa (kuva 3). Kehitykseen vaikuttaa tulevaisuudessa vuoden 2023 alussa tapahtunut sote-palvelujen siirtyminen hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle, mikä vaikuttaa kuntien vero- ja valtionosuusrahoituksen suuruuteen aina vuoteen 2027 asti.

Kuva 2. Kuntien toiminnan ja investointien rahavirta 2000-luvulla. Lähde: Kuntaliitto.

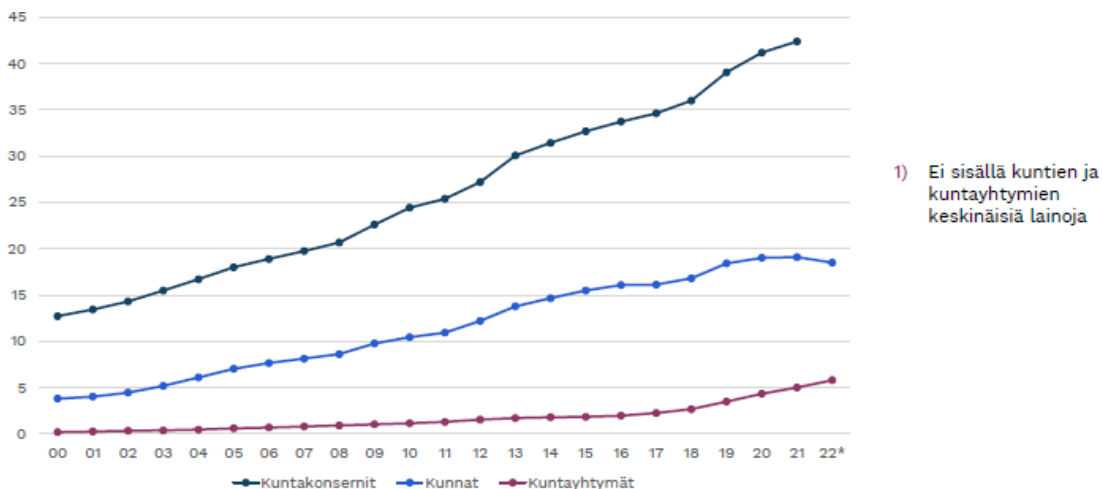

Tilikauden tulos sisältää vuonna 2010 HSY:n perustamisesta johtuvia satunnaisia tuloja noin 0,95 mrd. euroa ja vuonna 2014 liikelaitosten yhtiöittämisistä johtuvia satunnaisia tuloja arviolta 1,7 mrd. euroa.

Lähde: Tilastokeskus 2000–2020, vuodesta 2021 lähtien Valtiokonttorin keräämät tilinpäätösarvot, Manner-Suomen kunnat ja kuntayhtymät.

Kuva 3. Kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulos ja vuosikate 2000-luvulla. Lähde Kuntaliitto.

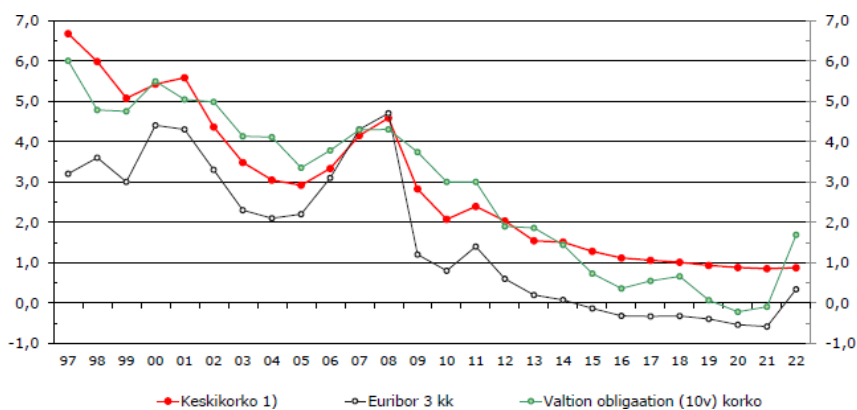
Kuntien lainakanta on kasvanut koko 2000-luvun ajan sekä euromääräisesti että suhteessa kuntien rahavaroihin korona-ajan viimeisimpien vuosien hidastumista lukuun ottamatta (kuva 4 ja 5). Kehityksen yksi mahdollistaja on ollut vuosien ajan matalalla pysytellyt korkotasoa, joka on vuoden 2022 lopulla kääntynyt nopean nousuun (kuva 6). Korkojen nousu kasvatti kuntien lainoista johtuvia kuluja. Erityisesti tämä tulee huomioida kunnan riskiarvioissa vuodelle 2023.

Kuva 4. Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien lainakanta 2000-luvulla. Lähde: Kuntaliitto.

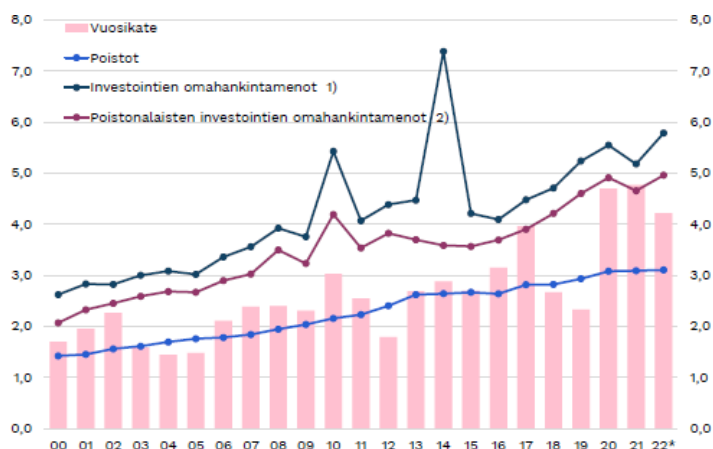
Kuva 5. Kuntien lainakanta ja rahavarat miljardeissa euroissa. Lähde: Kuntaliitto.

Kuva 6. Kuntien lainakannan keskkoron kehitys 2000-luvulla. Lähde: Kuntaliitto.

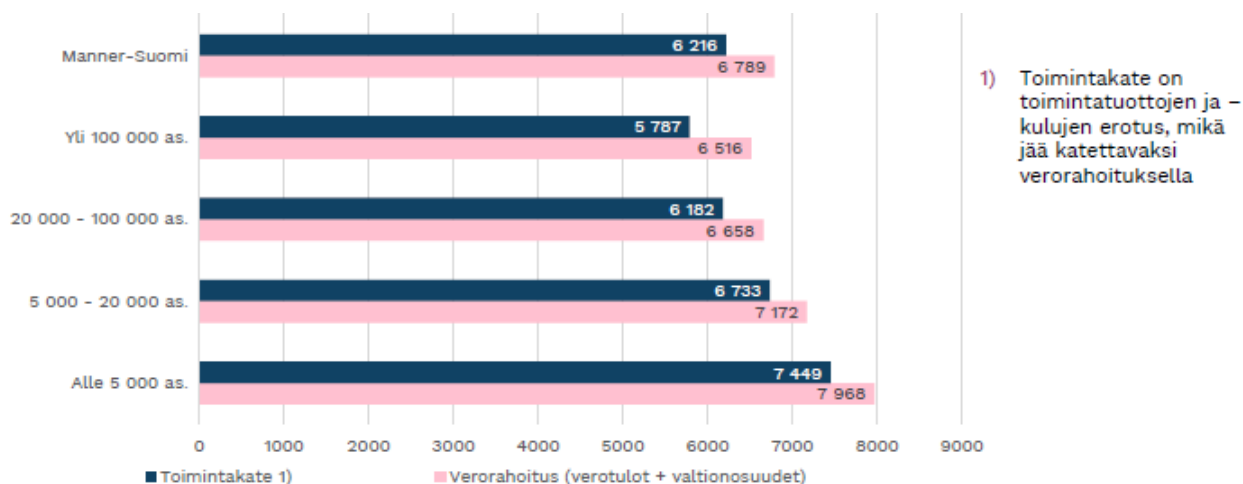
Kuntaliiton mukaan kuntien tilinpäätöksen ennakkotietojen perusteella kuntien ja kuntayhtymien toimintakate heikkeni vuonna 2022 noin 7,4 % eli noin 2,3 mrd. euroa. Kuntien toimintakulut kasvoivat noin 5,0 % eli noin 2,1 mrd. euroa, kun taas tulot toimintatuotot laskivat noin 1,9 % eli noin 200 milj. euroa. Noususta palkkaratkaisun sopimuskorotusten vaikutus oli 2,55 % eli 450 miljoonaa euroa. Lakimuutoksilla päätetyt tehtävien laajennukset lisäsivät kuluja 120 miljoonalla eurolla. Ukrainasta sotaa pakenevien henkilöiden palvelujen järjestäminen lisäsi kustannuksia kunnissa erityisesti varhaiskasvatuksessa sekä perusopetuksessa.

Kunnallisverotuotot nousivat yhteensä 5,3 % eli noin 1 360 miljoonaa euroa (kunnallisverotulot 5,0 %, yhteisöverotulot 6,6 % ja kiinteistöverot 6,2 %). Pitkän aikavälin kehityksessä tämä näkyy nopeina muutoksina valtionosuuksissa ja verotuloissa (kuva 7, vasen puoli). Tästä huolimatta vuosikatteen ennakoidaan tulevaisuudessa riittävän poistoihin (kuva 7, oikea puoli).

Kuva 7. Kuntatalouden kehitys. Lähde: Kuntarahoitus.

Kuntien toimintakateen (toimintatuotot-toimintakulut, katetaan verorahoituksella) rahoitus on Kuntaliiton arvion mukaan hyvin katettavissa verorahoituksella (kuva 8). Eniten valtio tuki kuntia sote-uudistuksen ja muiden hallituksen kehittämishjelmien kautta kohdennetuilla valtionavustuksilla. Tästä huolimatta valtionosuudet laskivat 6,5 % eli noin 660 miljoonaa euroa vuoden 2022 aikana.

35

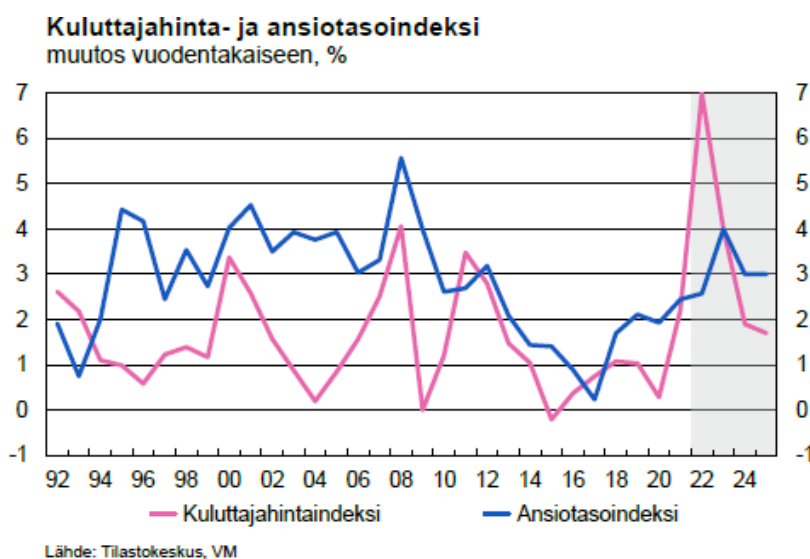
7.2.2023

KUNTA
LIITTO

Kuva 8. Toimintakate ja verorahoitus kunnissa kuntakoon mukaan, €/as vuonna 2022. Lähde: Kuntaliitto.

Kuntien vuosikate heikkeni vuonna 2022 11,6 % edelliseen vuoteen verrattuna. Tilikauden tulos heikkeni vastaavasti 1,46 miljardista 1,3 miljardiin euroon. Kuntien lainakannan kasvu rauhoittui edellisestä vuodesta kasvaen vuonna 2022 vain 230 miljoonaa euroa. Kuntaliiton ennusteen mukaan lainakannan kokonaismäärä on 24,35 miljoonaa euroa.

Vuoden 2022 aikana nimellispalkkojen nousuvauhti nopeutui hieman edelliseen vuoteen verrattuna nouden 2,6 %:iin. Vuoden 2022 aikana neuvoteltujen kunta-alan työ- ja virkaehtosopimusten mukaan vuoden 2022 aikana palkkoihin kohdistui 2,0 %:n yleiskorotus sekä 0,53 %:n järjestelyerä. Kun samalla kuluttajahinnat nousivat, erityisesti energian hinnan noususta johtuen, on myös inflaatiovauhti kiihtynyt vuoden 2022 aikana nopeimmaksi sitten 1980-luvun alkupuolen. Kuluttajahintaindeksillä ennustettuna inflaatiovauhdiksi vuodelle 2022 ennustetaan 7 %, mutta sen odotetaan hidastuvan vuoden 2023 aikana noin 4 %:iin (kuva 9). Hintojen laaja-alainen nopea nousu yhdessä korkojen nousun kanssa on valtiovarainministeriön talvikatsauksen mukaan vähentänyt kysyntää, mikä puolestaan on helpottanut hintapaineita.

Kuva 9. kuluttajahintaindeksin kehitys. Lähde Valtiovarainministeriö, talvikatsaus 2022.

Työllisyys

Edelliseen vuoteen verrattuna työllisyyden myönteinen kehitys jatkui vuonna 2022. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan työttömiä oli vuonna 2022 noin 22 000 vähemmän kuin vuonna 2021. Samaan aikaan työllisiä oli 65 000 enemmän kuin edeltävänä vuonna. Myös työvoiman ulkopuolella olevien määrä väheni 46 000 henkilöllä. Valtakunnallinen työttömyysaste on laskenut 10,5 %:sta 9,9 %:iin prosenttiin joulukuun 2022 lopussa. Työttömyys on laskenut vuoden 2022 aikana lähes kaikissa ammattiryhmissä, eniten palvelu- ja myyntityöntekijöiden sekä rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöiden ryhmissä.

Työttömyysaste vaihteli koko maassa vuoden aikana laskien 10,4 %:sta 8,9 %:iin tammi-toukokuun aikana. Kesäkuukausien aikana työttömyysaste nousi lähes tammikuun tasolle 10,3 %:iin, jonka jälkeen elokuusta alkaen työttömyysaste taas pieneni 8,8 %:iin, kunnes taas marras-joulukuussa se nousi 9,9 %:iin. Valtiovarainministeriön talvikatsauksen mukaan työllisyys on ollut vuonna 2022 huippukorkealla (kuva 10), mutta työmarkkinoiden kohtaanto on edelleen heikentynyt. Tämä on johtanut kehitykseen, jossa avoimien työpaikkojen määrä kasvaa, mutta samaan aikaan kasvaa myös työttömien työnhakijoiden määrä.

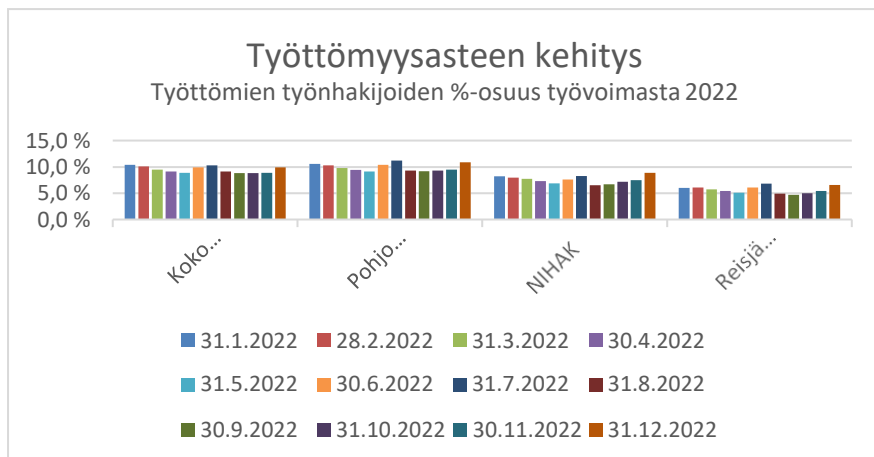

Kuva 10. Työllisyyden ja työttömyyden kehitystrendi koko maassa 2022.
Lähde: Valtiovarainministeriö, talvikatsaus 80/2022.

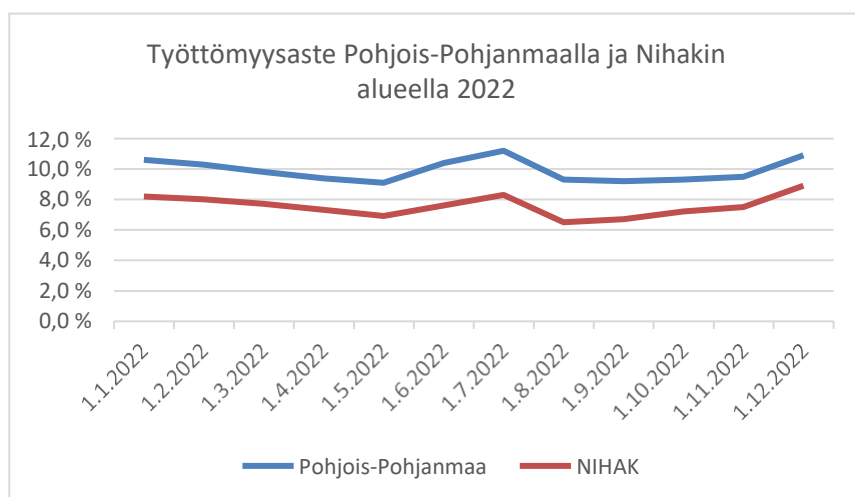
Pitkäaikaistyöttömien (yli vuoden yhtäjaksoinen työttömyys) määrä on kuluneen vuoden aikana laskenut yli tuhannella Pohjois-Pohjanmaalla. Vuoden 2022 lopussa heitä oli 6 000 (7 377 vuonna 2021). Alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli 3 163 (3 002 vuonna 2021), joista 688 (701 vuonna 2021) oli alle 20-vuotiaita. Yli 50-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli 6 498 (6 864 vuonna 2021), mikä on 366 (5,3 %) vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa.

Pohjois-Pohjanmaalla oli vuoden 2022 lopussa 20 680 työtöntä työnhakijaa, mikä on 349 enemmän kuin edellisen vuoden joulukuussa. Työttömistä Pohjois-Pohjanmaalla miehiä oli 12 320 ja naisia 8 360. Alueen työttömyysaste oli 10,9 %, mikä on sama kuin edellisen vuoden joulukuussa. Avoimia työpaikkoja oli Pohjois-Pohjanmaan TE-toimistossa tarjolla joulukuun aikana 6 363 kappaletta eli 564 vähemmän kuin vuotta aiemmin.

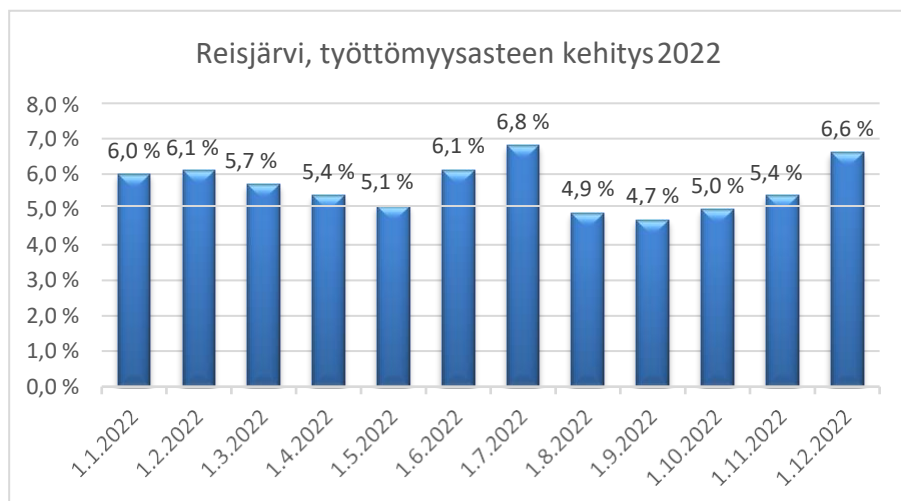
Kuvissa 11 ja 12 verrataan Reisjärven ja Nihakin alueen kuntien työllisyyden kehitystä Pohjois-Pohjanmaan ja koko maan vastaavaan kehitykseen vuoden 2022 aikana. Kehitys noudattaa samaa yleislinjaa kaikilla vertailun tasoilla. Alkuvuoden positiivisen kehityksen jälkeen työllisyystilanteessa on havaittavissa kaksi heikompaa ajanjaksoa vuoden 2022 aikana. Ensimmäinen sijoittuu kesän lomakuukausille ja toinen vuoden loppuun.

Kuva 11. Työttömyysasteen kehitys vuoden 2021 aikana. Lähde: TEM, työllisyyskatsaus, Nihak.

Kuva 12. Työttömyysasteen kehitys 2017–2021. Lähde: TEM, työllisyyskatsaus, Nihak.

Kuva 13. Reisjärven kunnan työttömyysasteen kehitys vuonna 2022. Lähde: TEM, työllisyyskatsaus, Nihak.

Vuoden 2022 lopussa Nihakin toiminta-alueella työttömyysaste oli joulukuussa 2022 alhaisin Reisjärvellä 6,6 %. Korkein työttömyysaste oli Pyhäjärvellä 12,4 %. Nivala-Haapajärvi seudulla työttömyysaste oli 8,9 %. Reisjärvellä työttömyysaste oli erityisen matala elo-syyskuussa, jolloin se oli alle 5 %:a (kuva 13). Vuoden lopussa työttömyysaste Reisjärvellä oli 6,6 %.

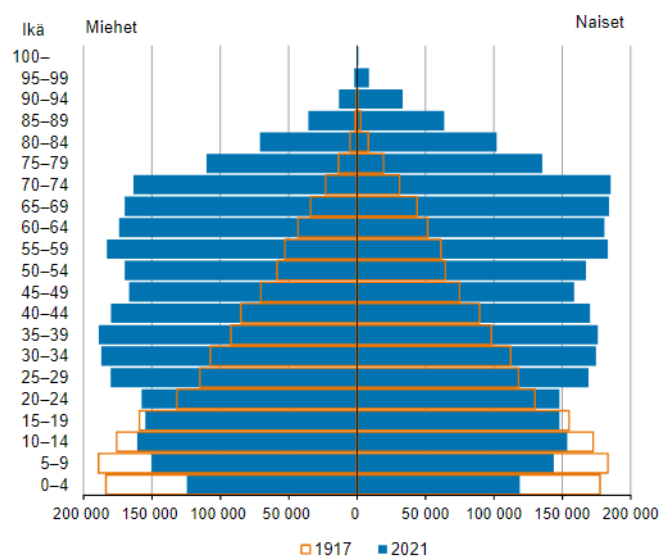
Työmarkkinatuen kuntaosuus

Kunta maksaa työmarkkinatuesta sitä suuremman osan, mitä kauemmin henkilö on ollut työttömänä. Valtio rahoittaa työttömyystuen 300 päivään saakka. Yli 300 päivää työttömänä olleista valtio ja työmarkkinatuen saajan kotikunta rahoittavat työttömyyden ajalta maksetun työmarkkinatuen puoliksi. Yli 1000 työttömyyspäivän jälkeen kunnan osuus nousee 70 prosenttiin. Tuen saajan kotikunta on se kunta, joka on merkitty väestörekisteriin henkilön vakituiseksi kotikunnaksi sillä hetkellä, kun Kela maksaa työmarkkinatuen. Reisjärven kunnan osuus työmarkkinatuen rahoituksesta oli vuonna 2022 yhteensä 89 137.

TE2024 uudistuksen myötä tilanne tulee kuitenkin muuttumaan ja kunta tulee jatkossa vastaamaan yhä suuremmasta osasta työttömyydestä aiheutuvista kustannuksista. Tämänhetkisen tiedon mukaan uudistuksen mukaiseen uuteen TE-malliin siirrytään vuoden 2025 alussa. Uudistuksen myötä kunnan vastuulle siirtyvät työmarkkinatuen kuntaosuuden lisäksi peruspäiväraha sekä perusosan suuruinen osuus ansiopäivärahasta. Kuntien vastuuta lisää myös se, että uudistuksen jälkeen työttömän aktivointi ei vaikuta kunnan rahoitusvastuuseen työttömyysturvasta, vaan vasta työllistyminen katkaisee kunnan vastuun.

Väestökehitys

Viimeisen sadan vuoden aikana väestörakenteessa on tapahtunut selkeä muutos, joka kertoo eliniän odotteen pidentymisestä sekä toisaalta syntyvyyden laskusta Suomessa (kuva 14).

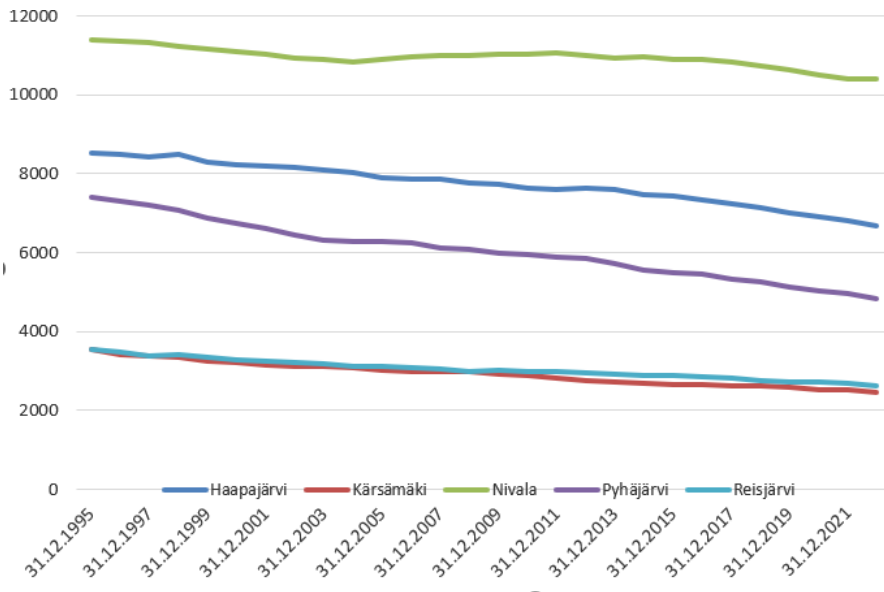

Kuva 14. Väestörakenne 1917 ja 2021.

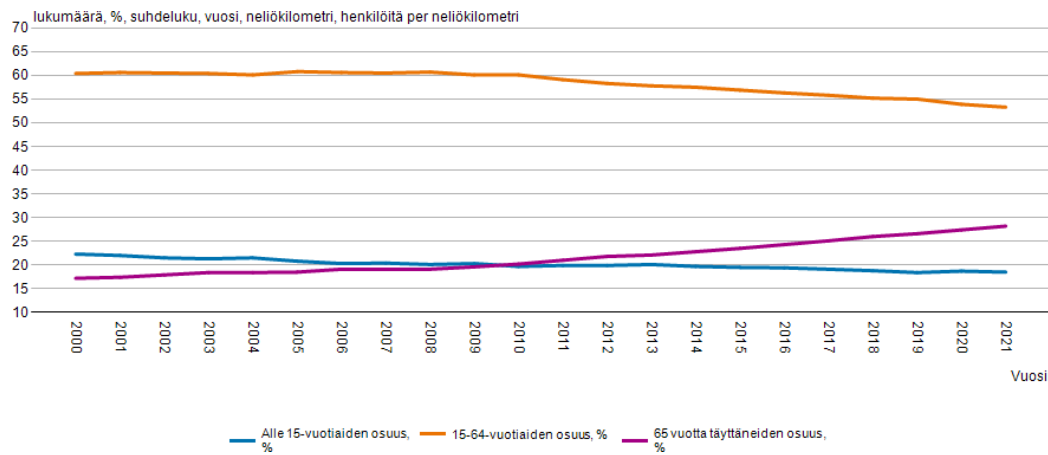
Lähde: Tilastokeskus, väestörakenne.

Väestökehitys Nihakin alueella ja erityisesti Reisjärven kunnassa (kuvat 15–16) haastaa erityisesti kunnan perusopetuksen muutokseen peruskoululaisten määrän vähetessä ja toisaalta koululaisten keskittymisen muuttoliikkeen seurauksena kasvukeskuksiin. Muuttoliikkeen lisäksi eroja kuntien välillä niin perusopetuksessa kuin huoltosuhteessa ja palveluiden järjestämisessä aiheuttaa kuntien erilaistumiskehitys. Väestökehitys myötäilee alueella kuitenkin koko valtakunnan väestökehitystä (kuva 17).

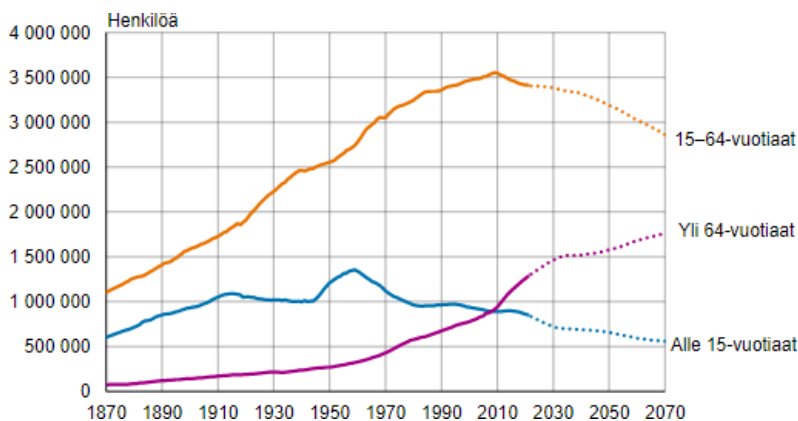
Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan Reisjärven kunnan asukasluku oli vuoden 2022 lopussa 2 636 henkeä (2 689 vuonna 2021). Vähennystä edelliseen vuoteen oli 53 henkeä.

Kuva 15. Väkiluvun muutos Nihakin alueella 1995–2022. Lähde: Nihak.

Kuva 16. Reisjärven väestömäärän kehitysennusta 2021–2040. Lähde: Tilastokeskus.

Kuva 17. Koko Suomen väestön kehitys ikäryhmittäin. Lähde: Tilastokeskus.

Koko Nivala-Haapajärvi seutukunnan alueen asukasluku vuoden 2022 lopussa oli yhteensä 27 033 henkeä, mikä on 351 henkeä vähemmän kuin edellisellä vuonna. Määrällisesti suurin vähenemä oli Pyhäjärvellä 134 ja pienin Nivalassa, jonka väkiluku oli kasvanut 10 henkilöä (kuva 17). Väestömäärän trendi on laskeva sekä verrattuna aiempiin vuosiin (kuva 15) että väestöennusteen mukaan (kuva 16).

Kuva 17. Nihak-alueen asukasluku 1. ja muutos edelliseen vuoteen. Lähde: Väestön ennakkotilasto, Tilastokeskus, Nihak

Verotus

Tuloveroprosenttia Reisjärvellä nostettiin viimeksi vuonna 2018. Vuonna 2021 tuloveroprosenttia nosti kaikkiaan 39 kuntaa. Vuonna 2022 13 kunnalla oli Verohallinnon tietojen mukaan kunnan tuloveroprosentti 22,50, kolmella kunnalla se oli 23 tai enemmän. Vuoden 2023 alusta lukien kuntien veroprosentit vaihtelevat Kuntaliiton mukaan 4,36 ja 10,86 prosentin välillä.

Reisjärven tuloveroprosentti

Vuosi	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tulovero-%	21,00	21,00	22,00	22,00	22,00	22,00	22,50	22,50	22,50	22,50	22,50

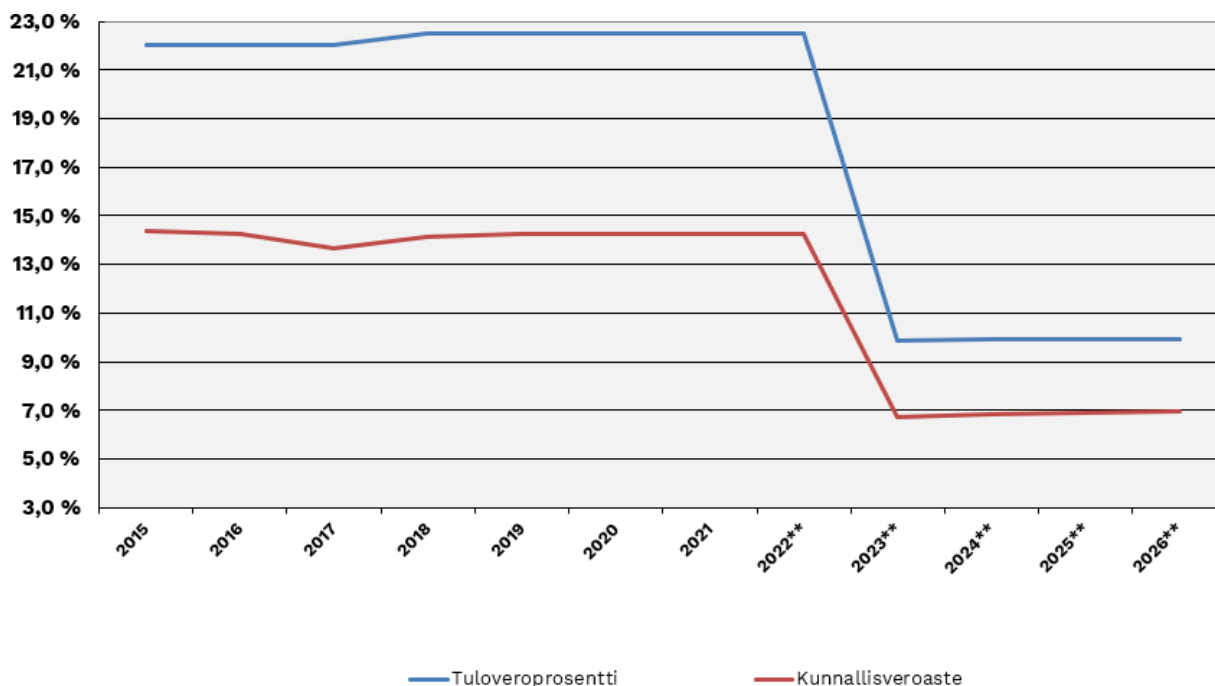
Tuloveroprosentti ei suoraan vastaa kuntalaisilta perittävän vero todellista veroastetta. Erilaisten verotukseen kohdistuvien vähennysten jälkeen Reisjärvellä todellinen eli ns. efektiivinen veroaste jäi 14,26 % tasolle vuonna 2022. Efektiivisellä veroasteella tarkoitetaan tosiasiasa maksuun pantujen verojen suhdetta tuloihin. Tarkemmin efektiivisen veroasteen kehitykseen ja suhteeseen veroprosenttiin voi tutustua kuvan 18 avulla.

Reisjärven kiinteistöveroprosentti

Kiinteistöveroihin tehtiin pienet korotukset voimalaitoksia lukuunottamatta kaikkiin verotuskohteisiin vuodelle 2020. Vuonna 2022 yleistä kiinteistöveroprosenttia kuitenkin laskettiin hieman.

Vuosi	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kiinteistövero-%									
Yleinen kiinteistövero	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,20	1,20	1,10
Vakituinen asunto	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,70	0,70	0,70
Muu kuin vakituinen asunto	1,20	1,20	1,20	1,20	1,35	1,35	1,50	1,50	1,50
Rakentamaton rakennuspaikka	1,60	1,60	1,60	2,00	3,00	4,00	5,00	5,00	5,00
Yleishyödyllinen yhteisö	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,50	0,50	0,50
Voimalaitos					2,00	2,00	2,00	2,00	2,00

Valtuuston päätöksellä aloitettua kiinteistöselvitystä jatkettiin koko vuosi 2022. Tavoitteena on varmistaa kiinteistöverotuksen piiriin kuuluvat kohteet ja siten kuntalaisten yhdenvertainen verotusmenettely. Kunnan oma kiinteistöselvitys kohdistuu verotuksen alaisiin rakennuksiin.

Kuva 18. Reisjärven kunnan veroprosentti ja efektiivinen kunnallisveroaste. Lähde: Verohallinto

1.2.4. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Tässä luvussa kuvataan olennaiset muutokset kunnan toiminnassa, tuloperusteissa ja tehtävissä. Toiminnan tarkempi esittely sisältyy kunkin toimialan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden kuvauksiin. Kunnan tytäryhtiöissä tapahtuneet muutokset esitetään kunnan tytäryhtiöiden tilinpäätöstietojen yhteydessä luvussa 5.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

Reisjärven kunnan toimintaan ja talouteen tilikaudella 2022 vaikuttaneita valtuuston päätöksiä:

- Ny-Tek Oy:n hallilaaajennus – lunastussopimuksen hyväksyminen ja rahoitus (3.3.2022§ 20 ja 26.9.2022 § 81)
- Talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden järjestäminen 1.1.2023 alkaen (21.3.2022 § 28)
- Talous- ja henkilöstöjohtajan viran täyttäminen (25.4.2022 § 36)
- Kuntien Hetapalvelut Oy:n osakassopimuksen hyväksyminen ja osakekauppa (25.4.2022 § 37)
- Vuokra-asuntokannan siirtäminen Kiinteistö Oy Reisjärven vuokrataloille (25.4.2022 § 41)
- Teknisen johtajan irtisanoutuminen (20.6.2022 § 56)
- Teknisen johtajan viran täyttäminen – virkavaali (15.8.2022 § 65)
- Talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden hankkiminen Kuntien Hetapalvelut Oy:ltä (26.9.2022 § 74)
- Ympäristöterveydenhuollon palveluiden järjestäminen 1.1.2023 alkaen (26.9.2022 § 75)
- Kaavoitusaloitteet (20.6.2022 § 54 ja 26.9.2022 § 80)
- Omavelkaisen takauksen myöntäminen Reisjärven Lämpö Oy:n lainan vakuudeksi (14.11.2022 § 92)
- Teknisen johtajan irtisanoutuminen (12.12.2022 § 108)

Reisjärven kunnan toimintaan ja talouteen tilikaudella 2022 vaikuttaneita kunnanhallituksen päätöksiä:

- IT-palvelujen järjestäminen vuoden 2023 alusta alkaen (13.4.2022§ 100)
- Neuvonnan palvelusihteerin toimen täyttäminen (8.8.2022 § 180)
- Järjestöyhteistyön asiakirja (19.9.2022 § 231)
- Lausunto Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämissuunnitelman luonnoksesta 2023–2025 (3.10.2022 § 244)

Toiminta

Päiväkotitoiminta keskittyi elokuun alussa 2020 käyttöön otettuun uuteen Tuulenpesän päiväkotiin. Päiväkoti tarjoaa 66 hoitopaikkaa. Varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten määrän nopean kasvun vuoksi ryhmäperhepäiväkodit toimivat lisäksi Petäjämäellä ja seurakuntakodilla.

Talous

Reisjärven kunnan taloudellinen tilanne, huomioiden kunnan velkamäärän, tulorahoituksen heikkenemisen, välttämättömät investointitarpeet ja vuosilta 2018 ja 2019 syntyneet alijäämät, ovat edellyttäneet merkittäviä välittömiä toimenpiteitä. Taseeseen kertyneet alijäämät saatiin katettua vuoden 2021 tilinpäätöksessä. Kunta ei siis ajautunut kriisikunnaksi, vaan sai talouden toistaiseksi tasapainoon.

Talouden tasapainottamistarpeen ja -mahdollisuuksien analysointityö aloitettiin syksyllä 2019 yhteistyössä Perlacon Oy:n kanssa. Ohjausryhmän esitys talouden tasapainottamiseksi hyväksyttiin valtuustossa 27.5.2020. Säästöohjelman toimenpiteiden kokonaisuus vuosina 2020–2023 on yhteensä 1 000 200 euroa, josta vuodelle 2022 kohdistui 230 060 euroa. Koronapandemian vuoksi osassa toimenpiteissä toteutumien arviointi on ollut haastavaa, mutta onnistuneita säästötoimenpiteitä on tehty myös vuonna 2022. Tarkempi erittely tehdyistä toimenpiteistä löytyy luvusta 1.7.3.

Tilinpäätöksen 2022 ulkoiset toimintatuotot olivat 6,85 milj. euroa eli 0,7 milj. euroa enemmän kuin muutetussa talousarviossa ja toimintakulut -26,6 milj. euroa eli 0,7 miljoonaa enemmän kuin muutetussa talousarviossa. Reisjärven toimintakate oli 19,76 miljoonaa eli toimintakulut olivat 72 015 euroa suuremmat kuin toimintatuotot muutetussa talousarviossa. Toimintakatteen toteuma oli 100,37 % muutettuun talousarvioon nähden. Vuosikate oli 1,50 milj. euroa eli 1,8 milj. euroa vähemmän kuin muutetussa talousarviossa. Muutetussa talousarviossa on huomioitava sote-keskuksen rakentamiseen tehtyjen määrärahamuutosten (2 milj. euroa) vaikutus rahoitustuottoihin ja sitä kautta vuosikatteeseen. Mikäli vuosikatetta verrataan alkuperäiseen talousarvioon, vuosikate on vain 493 150 euroa pienempi kuin talousarviossa.

Investointien määrä oli noin 30 % suurempi verrattuna edellisen vuoden investointeihin. Vuoden 2022 investointien nettomenot olivat kaikkiaan 1 141 861 euroa (875 126 euroa vuonna 2021). Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoittoja ei vuonna 2022 kertynyt ollenkaan, tukia ja avustuksia 80 000 euroa. Investointien kokonaisuus ylitti alkuperäisen talousarvion 343 861 eurolla ja muutetun talousarvion 351 861 eurolla.

Rahoitus

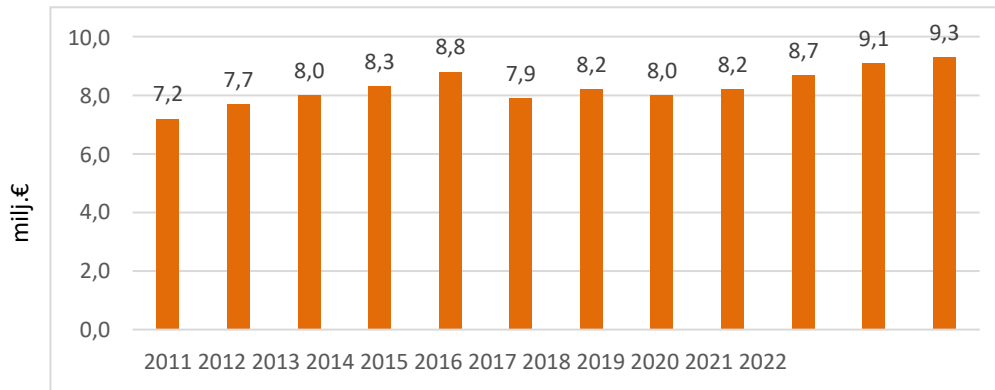
Verotulot

Vuoden 2022 talousarviossa verotulojen yhteismääräksi oli arvioitu Kuntaliiton julkaiseman veroennustekehikon pohjalta 8,3 milj. euroa. Vuoden 2022 aikana koronapandemian sulkutoimien ja valtion tukitoimien takia kaikkien kuntien verotuloennusteet vaihtelivat vielä merkittävästi. Ennuste parani pitkin vuotta ja lopulta tuloveroja kertyi alkuperäistä talousarviota enemmän, yhteensä lähes 9,3 miljoonaa euroa (pitempiaikainen kehitys kuvassa 19).

Tuloveron osuudeksi arvioitiin noin 7,2 miljoonaa euroa. Vuoden aikana tuloveroja kertyi kaikkiaan noin 7,7 miljoonaa euroa. Verotuloennusteen ylittyminen johtui työllisyystilanteen kohentumisesta vuonna 2022 koronaepidemian jatkumisesta huolimatta.

Yhteisöveroja ennustettiin talousarviossa kertyvän 419 000 euroa. Vuoden aikana yhteisöveroja kertyi lopulta kaikkiaan 707 705 euroa. Koronapandemia ei vaikuttanut kiinteistöverojen maksatukseen, mutta kiinteistöveron joustava valmistuminen siirtää osan kiinteistöverojen tilityksistä verovuotta seuraavan vuoden helmikuulle. Reisjärven osalta vuoden 2022 kiinteistöveroina tilitettiin 801 113 euroa, kun talousarviossa ennuste oli 729 000 euroa.

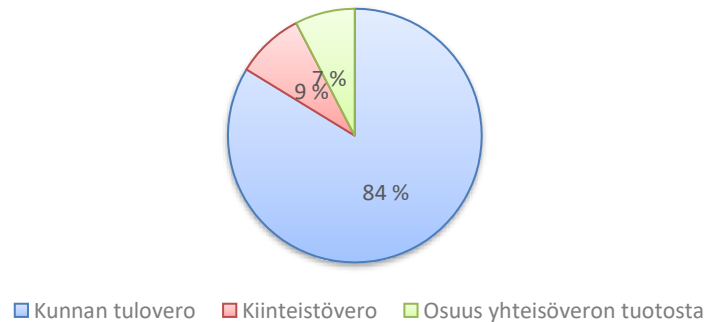
Valtio korvasi vuoden 2022 aikana koronasta aiheutuneita kuluja kunnille kiinteillä rokotteisiin sekä todettuihin tapauksiin perustuvilla kiinteillä korvauksilla. Samalla nämä korvaukset ohjeistettiin kirjaamaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti samalle kustannuspaikalle, jolle aiheutuneet kulutkin on kirjattu. Reisjärven osalta tämä tarkoittaa korvausten kirjaamista vuoden 2022 osalta Selänne-palveluiden kustannuspaikalle. Kaikkiaan koronasta aiheutuvia kustannuksia korvattiin kunnalle 176 671 eurolla.

Kuva 19. Reisjärven kunnan verotulot miljoonina euroina vuosina 2011–2022.

Kaikkien verotulojen osuus Reisjärven kunnan ulkoisista tuotoista oli 32,1 %.

Kaikista verotuloista tuloverojen osuus on 84 %, kiinteistöverojen 9 % ja yhteisöverojen 7 % (kuva 20).

Kuva 20. Verotulojen osuudet kokonaisverotuloista vuonna 2022.

Valtionosuudet

Reisjärven vuoden 2022 talousarviossa valtionosuuksia ennustettiin kertyvän 12,5 miljoonaa euroa. Vuoden aikana valtionosuuksia kertyi kaikkiaan noin 12,8 miljoonaa euroa. Valtionosuuksien määrässä tapahtuu vuodesta 2023 alkaen huomattavaa muutosta hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa. Muutokseen vaikuttavia tekijöitä kuvataan kuvassa 21.

VALTIONOSUUDET	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2022	Poikkeama	Tot-%
Yhteensä	12 512 747		12 512 747	12 804 797	292 050	102,33 %
Kunnan peruspalv.valt.osuus	7 551 852		7 551 852	7 754 169	202 317	102,68 %
Verotul.perust.valt.os.tasaus	3 100 500		3 100 500		-3 100 500	0,0 %
Sosiaali- ja terveydenhuollon	410 400		410 400	3 142 967	2 732 567	765,83 %
Opet.-ja kult.toim.muut valt.os	-96 287		-96 287	13 579	109 866	-14,10 %
Verotulomenetysten kompensatio	1 546 282		1 546 282	1 894 082	347 800	122,49 %

Vuosien 2012-2023 leikkausten vaikutus kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen

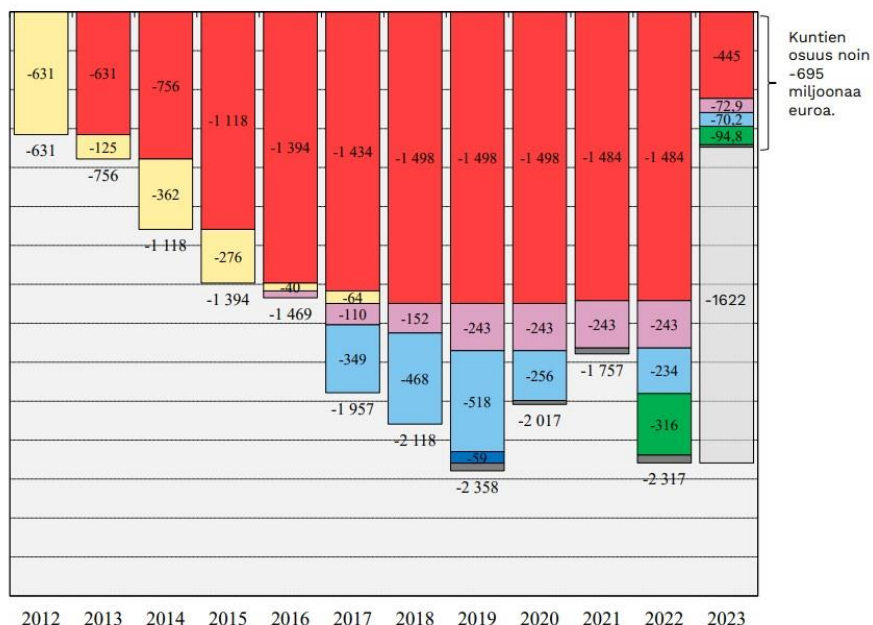
milj. €

Lähde: Kuntaliitto

Päivitetty: 20.10.2021 MM

Sote-uudistus huomioiden vuodesta 2023 alkaen

- Ko. vuoden uusi valtionosuusleikkaus
- Aikaisempien leikkausten kumulatiivinen summa
- Indeksikorotusten jäädyttäminen
- Kiky-sopimukseen perustuva leikkaus
- Kustannustenjaon tarkistuksen ylimääräinen kiky-leikkaus (59 milj. €)
- Digitalisaatorahan, harkkarien ja yhdistymisavustusten rahoitus (yht. 20-40 milj.€)
- Kustannustenjaon tarkistuksesta maksamatta jätetty osuus (316 m€)

Kuva 21. Valtionosuuksien kehitys ja siihen vaikuttavat tekijät. Lähde: Kuntaliitto, tilinpäätösarviot 2021.

Valtionosuudet 2016–2022

Valtionosuudet	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1000 e							
Peruspalvelujen valtionosuus	10 967	11 250	10 938	10 994	10 218	7 185	7 754
siitä: verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	2 805	3 134	3 141	3 113	3 107	3 044	3 143
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-416	-267	-207	-117	-169	-128	14
Verotulomenetyksen korvaus					1 822	1 693	1 894
Yhteensä	10 551	10 982	10 731	10 877	11 871	11 794	12 805
Muutos ed.vuoteen, 1000 e	216	431	-251	145	994	-77	1 011
Muutos ed.vuoteen, %	2,1	4,1	-2,3	1,4	9,1	-0,6	8,5
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus				380	375		
Valtionosuudet yhteensä	10 551	10 982	10 731	11 257	12 246	11 794	12 804

Talousarviomuutokset 2022

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston tilinpäätöksen laatimisohejeiden mukaan muutokset talousarvioon tulee tehdä talousarviovuoden aikana heti, kun muutostarve on tiedossa ja talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan hyväksyä vain poikkeustapauksissa.

Kunnan vuoden 2022 talousarvioon kohdistuvia talousarviomuutoksia käsiteltiin useissa valtuuston kokouksissa vuoden aikana. Pitkäaikaisen lainan ottotarvetta lisäsivät tytäryhtiöille annetut laina ja takaukset (valt. 3.3.2022 § 20, 26.9.2022 § 81 ja 14.11.2022 § 96). Näiden johdosta kunnan omaa lyhytaikaisen limiitin määrää oli nostettava 12.12.2022 § 103. Kunnan vuokra-asuntojen kuntokartoitusta varten varattiin investointiansaan 15 000 euron määräraha huhtikuussa 2022 (valt. 25.4.2022 § 41). Osavuositarkastuksen 1–6/2022 yhteydessä päätettiin siirtää Kumpuniemen tiehen varattu investointi vuodelle 2023 ja tähän investointiin tarkoitettua määrärahaa osoittaa Savolanmäen katuvalaistukseen 27 000 euroa. Sivistystoimen määrärahoihin tehtiin muutos, jotta oppilaiden tuen tarpeisiin voitiin vastata (Valt 26.9.2022 § 79).

Merkittävimmät poikkeamat talousarvioon

Muutoksista vain osa vaikutti käyttötalouteen ja sitä kautta vuoden tulokseen. Muutosten jälkeen talousarviossa tilikauden ylijäämäksi arvioitiin 178 399 euroa. Tilinpäätöksessä tilikauden tulos on 548 239 euroa ylijäämäinen. Toimintakate toteutui 100,37 prosenttisesti ollen 72 015 euroa muutettua talousarviota huonompi. Merkittävimmät poikkeamat talousarviomuutoksessa huomioitujen erien lisäksi aiheutuivat Ppky Selänteen huomattavasta arvioitua paremmasta tuloksesta ja sen johdosta saatavasta palautuksesta 372 056 euroa, Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin pääomaosuuden 124 537 euroa palauttamisesta sekä verotulojen ennakoitua myönteisemmästä kehityksestä. Palvelujen ostot alittivat talousarvion kokonaisuudessaan 114 017 eurolla huolimatta energian ja raaka-aineiden hintojen nopeasta noususta vuoden loppupuoliskolla. Toimintatuotot puolestaan ylittivät budjetin 713 239 eurolla ja poistot alittuivat 51 372 eurolla.

Rahoitustuotot ja -kulut Arvopaperisalkku

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston tilinpäätöstä koskevien ohjeiden mukaisesti tilinpäätöksen laadinnassa on noudatettava varovaisuuden periaatetta. Varovaisuus edellyttää erityisesti, että tilinpäätöksessä ja toiminta-kertomuksessa otetaan huomioon muun muassa ainoastaan tilikaudella toteutuneet voitot ja kaikki poistot ja arvonalennukset taseen vastaavista.

Reisjärven osalta säännökset tarkoittavat, että vuoden 2022 tilinpäätökseen on kirjattu arvopaperisalkun sisältävien osakkeiden hankinta-arvon ja tilinpäätöspäivän markkina-arvon välinen erotus tulosaikutteisesti rahoitustuotoksi tai -kuluksi.

Arvopaperisalkusta syntyi tilikaudelle 2022 markkina-arvojen arvonalenemisesta johtuvia kulukirjauksia kaikkiaan -1 113 283 euroa ja arvonalennusten palautuksia (oikaisut) 139 615 euroa. Lisäksi arvopapereiden myyntivoittoja vuoden aikana kirjattiin 489 087 euroa, muita rahoituskuluja 177 884 euroa ja sijoitusarvopapereiden myyntitappioita 150 508 euroa. Tuloslaskelmassa sijoitustoiminnasta tapahtuneiden muutosten yhteisvaikutus oli -819 780 euroa, kun huomioon ei oteta Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri Soitelta tullutta pääoman palautusta 124 537. Kun se otetaan mukaan rahoitustuottojen ja -kulujen yhteisvaikutus on -695 286 euroa.

Kunnan arvopaperisalkun markkina-arvo kokonaisuudessaan vuoden 2022 lopussa oli yhteensä 8,987 milj. euroa. Arvopaperisalkun osakesijoitusten osingot olivat yhteensä 44 126 euroa vuonna 2022.

Suurin yksittäinen arvonalentuminen kirjattiin BBS–Bioactive Bone Substitutes Oy:n osakkeiden arvon alentumisen seurauksena 869 012 euroa.

Poistot

Tilinpäätöksessä suunnitelman mukaisten poistojen määrä oli 1 073 148 euroa.

Satunnaiset kulut ja -tuotot

Vuonna 2022 ei kirjattu satunnaisia **eriä**.

Investoinnit

Valtuusto hyväksyi vuoden 2022 talousarvioon seuraavat investointien määrärahasiirrot ja talousarviomuutokset:

Taulukosta poistettu ns. nollarivit eli vuodelle 2022 kuulumattomat investointikohteet.

Investoinnit	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen
10 Korvausinvestoinnit			
113 KI / Kiinteät rakenteet ja laitteet			
9304 Sähköautojen lataustolpat	-50 000,00		-50 000,00
9305 Kuituverkko/Rivitalot	-70 000,00		-70 000,00
10 Korvausinvestoinnit yhteensä	-120 000,00	0,00	-120 000,00
20 Laajennusinvestoinnit			
211 LI / Rakennukset			
9201 Viljamäki 1 peruskorjaus	-204 000,00		-204 000,00
9213 Paloasema	-50 000,00		-50 000,00
9214 Rantaniemi	-80 000,00		-80 000,00
9215 Vasaralahti	-100 000,00		-100 000,00
9298 Asunnot	-75 000,00		-75 000,00
9313 Vuokra-as kuntotutki	0,00	-15 000,00	-15 000,00
20 Laajennusinvestoinnit yhteensä	-509 000,00	-15 000,00	-524 000,00
30 Uusinvestoinnit			
311 UI / Rakennukset			
9216 SOTE-keskus	-50 000,00	-1 950 000,00	-2 000 000,00
313 UI / Kiinteät rakenteet ja laitteet			
9301 Ranta- ja vesialueet	-27 000,00		-27 000,00
9302 Kaavatiet	-50 000,00	50 000,00	0,00
9312 Savolanmäen valot	0,00	-27 000,00	-27 000,00
316 UI / Koneet ja kalusto			
9102 Kisatien koulun tietokoneet	-42 000,00		-42 000,00
30 Uusinvestoinnit yhteensä	-169 000,00	-1 927 000,00	-2 096 000,00
Yhteensä, netto	-798 000,00	-1 942 000,00	-2 740 000,00

1.2.5. Kunnan henkilöstö

Kunnan henkilöstö käsittää vakinaiset, määräaikaiset sekä sijaiset, niin kuukausi- kuin tuntipalkkaiset viran- ja toimenhaltijat sekä työllistetyt. Henkilöstön määrää ja rakennetta koskevat tiedot esitetään vuoden 2022 viimeisen päivän tilanteen mukaisina. Muut tiedot, kuten poissaolotiedot esitetään koko vuodelta.

Henkilöstöä kuvaavina tunnuslukuina alla olevissa taulukoissa esitetään Kunta ja hyvinvointialueyönantajien (KT) vuonna 2021 antaman suosituksen mukaiset viisi tunnuslukua, henkilötövuosi, ikärakenne, vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus, sairauspoissaolot ja henkilöstön osaamista kuvaavana tunnuslukuna koulutuspäivien määrä. KT:n tavoitteena on, että yhteiset tunnusluvut otetaan käyttöön kunnissa vuoden 2022 aikana. Tunnuslukujen esittämisessä on kuitenkin huomioitu kunnan koko ja työntekijöiden yksityisyyden suoja. Luvut pyritään esittämään niin, ettei yksittäistä työntekijää voida luvuista tunnistaa.

Henkilöstön määrä henkilötövuosina (htv) saadaan jakamalla palkallisten palveluksessa oloapäivien lukumäärä kalenteripäivinä koko vuoden kalenteripäivillä. Henkilöstötövuosien määrään on laskettu kokoaikaiset, osa-aikaiset ja työllistetyt työntekijät, jotka ovat vakinaisessa tai määräaikaisessa palvelussuhteessa kuntaan sekä osa-aikaiset harjoittelijat ja oppisopimustyöntekijät. Mukaan ei ole laskettu perhe- ja omaishoitajia. Osa-aikainen henkilöstö on muutettu kokoaikaisiksi osa-aikojen suhteellisten osuuksien yhteismäärän perusteella.

Henkilötövuodet toimialoittain v 2022	HTV
600 Keskusvaalilautakunta	0,0
602 Keskushallinto	11,7
603 Henkilöstöhallinto	0,6
604 Muu yleishallinto	1,1
605 Elinkeinotoimi	0,2
607 Maaseututoimi	69,8
Yhteensä	83,5
700 Sivistyslautakunta	0,9
701 Opetustoimi	54,2
702 Varhaiskasvatus	28,8
710 Vapaa-aikatoimi	4,3
Yhteensä	88,1
800 Tekninen toimi	15,9
802 Yhdyskuntasuunnittelu	4,5
803 Ruokapalvelut	9,2
Yhteensä	29,6
Kaikki yhteensä	201,2

Kunnan henkilökunnan lukumäärä oli vuoden 2022 lopussa yhteensä 207. Vakinaisia oli 144, määräaikaisia oli 55, joista sijaisia 8.

Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus oli vähäistä. Alkaneita vakinaisia työsuhteita oli 11, päättyneitä 76, joista siirtymiä sisäisesti toisiin tehtäviin oli 3. Päättyneiden vakinaisten työ- ja virkasuhteiden suurta määrää selittää sote- ja lomituspalveluiden uudistus, jonka perusteella sote-henkilöstö siirtyi 1.1.2023 alkaen hyvinvointialue Pohteelle ja lomituspalveluiden henkilöstö 1.1.2023 alkaen Toholammin yksikköön.

Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus vuoden 2022 aikana.

Alkaneet	11
Päätyneet, joista	76
Eläköityneet	5
Muut	68
Sisäiset siirrot	3

Kunnan henkilöstön määrä 31.12.2022.

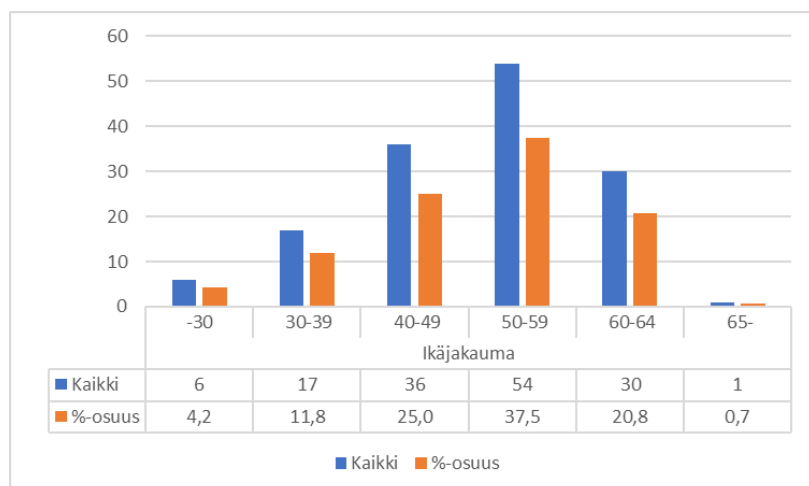
	Naiset	Miehet	Yhteensä
KESKUSHALLINTO yht.	4	4	8
MUU YLEISHALLINTO yht.	1	0	1
Yhteensä	5	4	9
MAASEUTUTOIMI yht.	32	44	76
Hallinto yhteensä	37	48	85
SIVISTYSLAUTAKUNTA yht.	1	0	1
OPETUSTOIMI yht.	12	4	16
VARHAISKASVATUS yht.	23	0	23
VAPAA-AIKATOIMI yht.	2	1	3
Sivistys yhteensä	38	5	43
TEKNINEN TOIMI yht.	10	6	16
YHDYSKUNTASUUNNITTELU yht.	0	2	2
RUOKAPALVELUT yht.	5	4	9
Tekninen yhteensä	15	12	27
Kaikki yhteensä	90	65	155

Henkilöstön ikä- ja sukupuolijakauma on raportoitu vakinaisen henkilökunnan osalta.

Vakinaisen henkilökunnan keski-ikä oli 50 vuotta. Kun huomioon otetaan myös määräaikaiset (sis. sijaiset) työntekijät, keski-ikä laskee hieman 46 vuoteen, muutoin ikä ja sukupuolijakauma noudattaa vakinaisten työntekijöiden jakaumia (ks kuva 22).

Kunnan **henkilöstön** ikäryhmittäin 31.12.2022.

Suku- puoli	Ikäjakauma					
	-30	30–39	40–49	50–59	60–64	65-
Naiset	5	10	24	31	21	0
Miehet	1	7	12	23	9	1
Kaikki	6	17	36	54	30	1

Kuva 22. Kunnan työntekijöiden ikäluokittainen jakauma.

Poissaolot

Vuonna 2022 koko henkilöstön poissaoloja oli kaikkiaan 12 901 kalenteripäivää, mikä on 659 päivää enemmän kuin vuonna 2021 (12 242 pv). Poissaoloista suurin osuus aiheutui vuosilomista (noin 34 %), seuraavaksi eniten sairauspoissaoloista sekä lakisääteisistä poissaoloista, koulutuksista ja muista poissaoloista.

Taulukon luvut eivät ole suoraan verrannollisia edellisen vuoden tilinpäätöksen vastaavaan taulukkoon, sillä henkilöstöhallinnon ohjelmaan tulleen lisätoiminnallisuuden myötä lyhimpien sairauslomien raportointi on muuttunut. Raportti ei enää erittele alle seitsemän päivän poissaoloja.

Sairaudesta tai työtapaturmasta johtuneet poissaolot vuonna 2022.

Poissaolot (kalenteripäiviä)	2022
1–7 pv (sis. oma ilmoitus)	1073
8–29 pv	542
30–59 pv	317
60–89 pv	206
90–179 pv	145
180- pv	0
Yhteensä	2283
Yhteensä keskimäärin/henkilötyövuosi	11,35
Poissaolo-% (poissaolopvt kalenterivuosi päivinä/teor.työaika)	1,13
0 päivää sairastaneet %:a henkilöstöstä	58,4

Koulutuspäivistä ammatillisen täydennyskoulutuksen päiviä oli vuonna 2022 yhteensä 538 kalenteripäivää. Tämän lisäksi opintovapaapäiviä kertyi 192 kalenteripäivää. Koulutuspäiviin on laskettu Populuksen kautta raportoitujen henkilöstön yksittäisten koulutuspäivien lisäksi esimerkiksi opettajien veso-päivät.

Koulutus- ja opintovapaapäivät vuonna 2022.

	Työpäivät yhteensä
Opintovapaa	192
Koulutus	538

Koronarajoitteiden poistumiset mahdollistivat aktiivisen koulutukseen osallistumisen niin läsnäolo- kuin etäkoulutuksissa. Kaikista poissaoloista palkattomia oli 1 861 kalenteripäivää päivää (19,2 % poissaoloista) eikä luvattomia poissaoloja vuoden 2022 aikana ollut.

Työterveyshuolto

Reisjärven kunnan työterveyshuolto järjestettiin vuonna 2022 Ppky Selänteellä. Työterveyshuollon menot vuonna 2022 olivat yhteensä 63 933,39 euroa ja Kelalta saatavan korvauksen määrä on Kelan 2.2.2023 antaman päätöksen mukaan 35 526,49 euroa. Nettomenoksi jää 28 406,90 euroa, joka on 13 676,79 euroa edellisvuotta vähemmän.

Työhyvinvointi

Perinteinen henkilökunnalle tarjottu jouluateria järjestettiin joulukuussa 2022 osana henkilöstöhallinnon hanketta. Virkistyspäivät ja muut henkilöstön yhteisiä tapahtumia on järjestetty työyksikkökohtaisesti koronatilanne huomioiden pienimuotoisesti. Henkilöstön jaksamista on koetellut koronatilanteen jatkumisen lisäksi lomitusta- ja sote-palveluiden uudistukset sekä talouden tasapainottamisesta johtuvat muutokset, myös yhteistoimintamenettelyjen muodossa.

Lait hyvinvointialueiden muodostamiseksi hyväksyttiin kesäkuussa 2021. Samoin Melan toimeksiantosopimuksen irtisanomisilmoitus vastaanotettiin keväällä 2021. Näiden muutosten johdosta lomitusta- ja sote-palveluiden ja sote-henkilöstön työsopimukset ja virkamääräykset päättyivät 31.12.2022. Yhteensä siirtyvää henkilöstöä oli 79, joista 76 siirtyi Toholammin yksikköön.

Työssäjaksamista tuettiin mahdollisuudella harkinnanvaraisten palkattomien työ- ja virkavapaiden, ns. ostopaiden, pitämiseen 5 tai 10 työpäivää, joita vastaan sai yhden tai kaksi palkallista vapaapäivää. Palkattomia vapaapäiviä pidettiin 77 kalenteripäivää (93 pv vuonna 2021) ja niistä saatuja palkallisia kalenteripäiviä 11 (21 pv vuonna 2021). Ko. vapaiden pitämisestä ei saanut aiheutua sijaisten palkkaamista eikä kunnan palvelutuotannon häiriintymistä.

Vuoden 2021 aikana voimaan tulleiden kunnallisten virka- ja työehtosopimusten mukaan lomarahaa voi jatkossa vaihtaa vapaaksi työntekijän ja työnantajan välisellä sopimuksella. Paikallista sopimusta ei siis enää tarvita lomarahavapaan saamisen edellytyksenä. Lomarahavapaapäiviä käytettiin vuoden 2022 aikana kaikkiaan 147 (96 pv vuonna 2021) kalenteripäivää.

Henkilöstöohjeet

Kunnan kaikki henkilöstöä koskevat ohjeet vaativat päivittämistä. Päivittäminen aloitettiin vuoden 2021 loppupuolella tehtäväkuvausten laatimisella. Päivittämistä jatkettiin vuoden 2022 aikana.

1.2.6. Muut ei-taloudelliset asiat

Korruption ja lahjonnan torjunta

Kirjanpitolain 3 a luvun mukaisesti kunnan on annettava tiedot siitä, miten kunta huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista.

Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet ja ohjeet ohjaavat kunnan päätöksentekoprosessia pyrkien ehkäisemään korruptiota ja lahjontaa hallintolain (434/2006) esteellisyyssäännöksiä korostamalla ja päätöksentekoprosessien velvoittavilla kuvauksella. Yleisenä periaatteena on, ettei kunnan henkilöstö tai tahot, joilta kunta ostaa palveluja ota vastaan lahjoja, jotka voisivat vaikuttaa päätöksentekoon tai palvelun tuottamisen puolueettomuuteen ja tasapuolisuuteen. Tästä on keskusteltu erityisesti yhteistyökumppaneiden kanssa.

Ihmisoikeusasiat

Kuntaa koskeva lainsäädäntö ohjaa huomioimaan ihmisoikeusasiat kokonaisvaltaisesti kunnan toiminnassa ja päätöksenteossa.

1.2.7. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Reisjärvi on kamppailut jo vuosia muiden pienten maaseutukuntien tavoin muuttotappion kanssa. Koronan jatkuminen ei enää vuonna 2022 vaimentanut Reisjärven väestön pienentymistä ja väkiluku väheni 53 henkilöllä. Ikärakenteen muutoksen suureen kuvaan ei tällä kuitenkaan ole vaikutusta ja väestöllisen huoltosuhteen ennustetaan muuttuvan tilastokeskuksen väestöennusteen mukaisesti vuoden 2022 84,3 prosentista tulevan vuosikymmenen aikana noin 97,7 prosenttiin ja kahden vuosikymmenen aikana 98,9 prosenttiin (tutkihallinto.fi).

Vuoden 2022 tilikauden ylijäämä 548 239 euroa mahdollistaa kunnan talouden siirtymisen kohti parempaa tasapainon tilaa. Alijäämät saatiin katettua vuoden 2021 tilinpäätöksessä. Vuosien 2021 ja 2022 tilinpäätökset yhdessä **helpottavat** kunnan selviämistä investointihaasteistaan sekä hyvinvointialue-, lomituspalvelu- ja TE-palvelumuutosten tuomista kustannuksista ja tulojen leikkauksista. Seuraavien kahden vuoden tuomat muutokset edellyttävät kunnalta kuitenkin tiukkaa ja tarkkaa talouden hoitoa, jossa myös investoinnit toteutetaan porrastetusti prioriteettijärjestyksessä eikä käyttötalouden kustannuksia lisätä lukuun ottamatta pakollisia palkkakustannusten muutoksia.

Vielä vuoden 2022 ajan merkittävin kunnan talouteen vaikuttava tekijä on Ppky Selänteeltä ostetut sote-palvelut. Selänteen sote-menot olivat noin 46,5 % kunnan ulkoisista toimintamenoista. Tilanne kuitenkin muuttuu sote- ja pelastuspalveluiden siirtyessä hyvinvointialueiden järjestettäväksi 1.1.2023 alkaen. Samalla myös lomituspalvelut siirtyvät Toholammille perustettavan uuden yksikön järjestettäväksi. Tämän jälkeen 1.1.2025 TE-palvelut siirtyvät valtiolta kuntien järjestettäväksi. Yhteistoiminta-alue määritellään tämänhetkisen tiedon mukaan työikäisten määrällä. TE-palveluiden yhteistoiminta-alueen muodostumisen pohjana tulisi olla 20 000 työikäistä asukasta.

1.2.8. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kunnan talouden tasapainottaminen ja taseen alijäämien kattaminen ovat kunnan talouden keskeisimmät haasteet. Talouden tasapainottamista vaikeuttavat suuret ulkopuoliset muutokset, jotka hämärtävät kunnan oman toiminnan kustannuksia. Muutoksista TE2024-uudistus, hyte-työn merkityksen kasvaminen osana kunnan vastuulla olevia palveluita sekä valmisteilla oleva asumisneuvontaa sääntelevä lainsäädäntö tuovat mukanaan myös uusia tehtäviä kunnille. Reisjärvi on vuoden 2020 kuluessa hyväksynyt talouden tasapainottamisen toimenpideohjelman.

Kunnan talous- ja vahinkoriskit

Kunnan omaisuus ja toiminta on vakuutettu. Reisjärven kunta on tunnistanut erityisesti kunnan rakennuskantaan liittyvät sisäilman ja kiinteistöjen kunnan heikkenemiseen liittyvät riskit. Näistä mahdollisesti aiheutuvat taloudelliset kustannukset tulevat olemaan kunnalle merkittäviä ja vaikuttavat kunnan talouteen. Vuoden 2022 aikana päästiin rakentamaan uutta sote-keskusta.

Kunnan lainakanta on edelleen erittäin korkea. Kunnalla oli tilinpäätöshetkellä korollista vierasta pääomaa kaikkiaan 28,5 miljoonaa euroa, mikä on 10 795 euroa asukasta kohden. Lainamäärästä 19,13 miljoonaa euroa on pitkäaikaista ja 9,3 miljoonaa lyhytaikaista¹. Lyhytaikainen laina sisältää kuntatodistuselainojen lisäksi 3,3 miljoonaa euroa pitkäaikaisesta lainasta lyhytaikaiseen siirrettyä lainan lyhennyseriä. Tärkeimmät vuoden 2022 alkupuolella alkaneet rakennusprojektit olivat sote-keskus (kunnan oma lainatarve), teollisuushallin rakentaminen (Teollisuushallit) ja Lindberginkujan vuokra-asuntojen rakentaminen (kunnan Vuokratiloille myöntämä laina).

Taloudelliset ja rahoitusriskit

Kunnan tulojen aleneva ja menojen kasvava kehityssuunta on keskeisin riski toimintakatteen osalta. Valtion-osuuksien kehityssuunta on poikkeusvuoden 2020 jälkeen aleneva.

¹ Huomattavaa on, että vuoden 2021 alussa käyttöönotetun uuden taloushallinnon ohjelmassa kirjauseriaatteet ovat tarkentuneet suhteessa aiempaan. Tästä johtuen tilinpäätökset 2020 ja 2021 eivät ole vertailukelpoisia kaikilta osin. Erityisesti näin on konsernin osalta.

Hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa tulokehitykseen tulevat vaikuttamaan siirtyvien kustannusten lisäksi siirtyvät tulot sekä tulojen tasaus, jota tehdään vuoteen 2027 asti. Tasauksen avulla hyvinvointialueuudistuksen kunnille aiheuttamat taloudelliset vaikutukset rajataan +/- 60 €/asukas. Lopullisesti hyvinvointialueiden toiminnan alkamisesta aiheutuvien tulonsiirtojen ja -tasauksen vaikutukset selviävät vuoden 2023 kesän aikana kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2022 tilinpäätösten valmistuttua (Kuntaliitto).

Henkilöstöriskit

Henkilöstömitoitusta on tarkasteltava koko kunnan tasolla vastuualueittaisen tarkastelun sijaan. Työtehtäviä on yhdisteltävä yli hallintokuntien ja tehtäviä on kyettävä myös yhdistämään. Työn vaativuuden arviointijärjestelmä on saatettava päätökseen, jotta oikeudenmukainen tehtävän vaativuuteen perustuva palkkausjärjestelmä toteutuu. Tavoitteena on, että kunnan henkilöstöresurssit, tehtävänimikkeet ja tehtävät vastaavat tulevaisuuden tarpeita. Työpariajattelulla ja sijaisjärjestelyillä on turvattava vaativien tehtävien hoito, mikäli viran- tai toimenhaltija on äkillisesti estynyt hoitamasta tehtäväänsä tai on vuosilomalla. Merkittävä riskitekijä on myös ammattitaitoisen henkilökunnan saatavuus. Onnistumisen kannalta ratkaisevaa on hallittu henkilöstön vaihtuvuus sekä huomion kiinnittäminen perehdyttämiseen ja henkilöstön jaksamiseen. Henkilöstö- ja muutosjohtaminen on ratkaisevassa asemassa muuttuvissa olosuhteissa. Henkilöstöasioiden hoidosta ja riittävästä koulutuksesta tulee huolehtia osoittamalla siihen tarvittavat henkilö- ja määräraha-resurssit.

Rahoitusriskit

Merkittävimmät lähivuosien rahoituksen riskit kunnan toiminnassa liittyvät korkeaan lainamäärään ja siihen liittyvään mahdolliseen korkotason noususta aiheutuvaan korkoriskiin. Lainakannan vähentäminen onkin yksi tärkeimmistä tulevaisuuden tavoitteista edellä mainittujen hallinnollisten uudistusten ja muutosten hallinnan ohella.

Arvopaperisalkkuun liittyvät riskit ovat kurssivaihteluihin liittyviä rahoitusinstrumenttien korko- ja kurssiriskejä sekä yksittäisiin osakeomistuksiin liittyviä yhtiökohtaisia riskejä. Arvopaperisalkun allokaation eli sisällön jakauman muutoksella voidaan jossain määrin vaikuttaa riskitasoon. Arvopaperisijoituksiin liittyy kuitenkin luontaisesti tietty riski, joka on hyväksyttävä.

1.3. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kuntalain 14 § mukaan valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa kuntakonsernin hyvää hallintoa ja johtamista, ja ne koskevat kaikkia kuntakonsernin toimielimiä ja tilivelvollisia viranhaltijoita sekä kaikkea kuntakonsernin toimintaa. Valtuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet kokouksessaan 18.10.2021 § 113.

Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Kunnanhallitus on hyväksynyt toimintaa ohjaavan Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeen kokouksessaan 1.11.2021 § 270. Kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan vastuulla on luoda edellytykset toimivalle sisäiselle valvonnalle. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä toimenpiteitä ja menetelmiä, joilla pyritään toiminnan tuloksellisuuden (taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden) ylläpitämiseen, edistämiseen ja parantamiseen toiminnan ja jatkuvuuden turvaamiseen kirjanpidon ja muiden informaatiojärjestelmien luotettavuuden varmistamiseen erehdyksen, virheiden ja väärinkäytösten ennaltaehkäisyyn ja toteamiseen varojen huolellisen ja taloudellisen hoidon turvaamiseen. Sisäiseen valvontaan kuuluu osana sisäinen tarkastus ja se käsittää myös siitä huolehtimisen, että kunnan toiminnan tarkoitus ja asetetut tulostavoitteet on saatettu tiedoksi organisaation kaikille tasoille ja että asetettujen tulostavoitteiden toteutumista seurataan. Lisäksi sisäisen valvonnan keinoin varmistetaan, että yhteistoiminta on riittävää organisaation kaikilla tasoilla.

Jokainen kunnan palveluksessa oleva henkilö on velvollinen omalta osaltaan noudattamaan toimintaa koskevia lakeja, kunnanvaltuuston hyväksymiä toimintaa ohjaavia sääntöjä, kunnanhallituksen ja johdon tekemiä päätöksiä ja antamia ohjeita sekä pyrkiä saavuttamaan yksikölle asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Kunnanjohtaja ja kunnanhallitus, johtavat viranhaltijat ja lautakunnat vastaavat siitä, että riskienhallinta on kokonaisvaltaista, jolloin se kunnan ja kuntakonsernin tasolla kattaa strategiset, toiminnalliset, taloudelliset sekä lakien ja hyvän hallintotavan noudattamiseen liittyvät riskit sekä sisältää riskien tunnistamisen, analysoinnin ja priorisoinnin, hallinnan toimenpiteiden määrittelyn ja valvonnan, sekä tuloksellisuuden arvioinnin.

1.4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Toimintakertomuksessa kuvataan niitä olosuhteita ja tapahtumia, jotka vaikuttavat siihen, millaiseksi kunnan tilikauden tulos ja taloudellinen asema muodostuivat tilinpäätösvuotena. Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta kuvataan rahoituslaskelmassa.

Tulos- ja rahoituslaskelmien ja niistä laskettavien tunnuslukujen tehtävänä on osoittaa kunnan rahoituksen riittävyttä. Rahoituslaskelmassa osoitetaan edelleen, miten investoinnit, sijoitukset ja lainanlyhennykset tulo-rahoituksen lisäksi muutoin rahoitetaan. Esitystarkkuutena toimintakertomuksessa käytetään euroja. Laskelmiin otetaan vain ulkoiset tulot ja menot.

1.4.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikaudelle jaksotettujen suoriteperusteisten tulojen riittävyys jaksotettuihin suoriteperusteisiin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vuoden 2021 tilinpäätöksessä luvut sisältävät vain kyseiselle vuodelle jaksottuvat tuotot ja kulut. Vuodet 2021 ja 2022 ovat verrannollisia keskenään.

Ulkoiset tulot ja menot euroa	TP 2022	TP 2021
Toimintatuotot	6 850 285	6 981 300
Toimintakulut	-26 610 628	-25 545 228
Toimintakate	-19 760 343	-18 563 928
Verotulot	9 272 219	9 055 751
Valtionosuudet	12 804 797	11 793 751
Rahoitustuotot ja -kulut	-695 286	-213 452
Korkotuotot	51 218	41 900
Muut rahoitustuotot	800 144	659 120
Korkokulut	-255 439	-218 818
Muut rahoituskulut	-1 291 210	-695 655
Vuosikate	1 621 387	2 072 123
Poistot ja arvonalentumiset	-1 073 148	-1 020 450
Satunnaiset tuotot ja kulut		-33 570
Tilikauden tulos	548 239	1 018 103
Tilikauden ylijäämä	548 239	1 018 103
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP 2022	TP 2021
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	25,7	27,3
Vuosikate/Poistot %	151,09	203,06
Vuosikate, euroa/asukas	615	771
Asukasmäärä 31.12.	2636	2689

Tilastokeskus, ennakkotieto

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUKUIEN SELITTEET

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Kunnan toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen ja kuntien välinen yhteistoiminta vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää päteväenä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoista valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Investointitaso määritetään voimassa olevasta investointisuunnitelmasta, jonka aikajänne on riittävä keskimäärän osoittamiseksi. Jos poikkeuksellisen suuri poistonalainen investointihanke ajoittuu suunnittelukaudelle tai investointeja on taloussuunnitelmassa leikattu ja siirretty suunnitelman ulkopuolelle, on investointitasoa arvioitava taloussuunnittelukautta pitemmällä jaksolla.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Kuntayhtymissä ei lasketa tätä tunnuslukua.

Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

Erityisesti silloin, kun kunnan talouden tasapainoa ja liikkumavaraa verrataan muihin kuntiin, on otettava huomioon erot veroprosenteissa. Riittävä tulorahoitus voi kahdessa vertailukunnassa olla saavutettu erilaisella verorasitteella kuntalaisiin.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen saattaa olennaisesti vaikuttaa satunnaiset tuotot tai kulut, mistä syystä tulorahoituksen riittävyyden arviointia ei voida määrittellä sen perusteella.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä.

Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen.

Asukasmääränä käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettäviä eriä ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä.

Alijäämäinen tilikauden tulos kasvattaa taseen oman pääoman edellisten vuosien alijäämä-erää. Tilikauden tuloksen käsittelystä on tässä toimintakertomuksessa oma varsinainen lukunsa.

1.4.2. Toiminnan rahoitus

KUNNAN RAHOITUSLASKELMA euroa	TP 2022	TP 2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 621 387	2 072 123
Satunnaiset erät		-33 570
Tulorahoituksen korjauserät	<u>-56 854</u>	<u>-313 044</u>
	1 564 533	1 725 508
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 222 737	-967 644
Investointitulot		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	79 723	92 519
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>178 200</u>	<u>493 222</u>
	-964 815	-381 904
Toiminnan ja investointien rahavirta	599 719	1 343 605
Rahoituksen rahavirta		
SVOP-rahastosijoitusten lisäykset		
Antolainasaamisten lisäys	-1 032 376	
Antolainasaamisten vähennys	<u>57 393</u>	<u>27 462</u>
	-974 983	27 462
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 514 341	-3 563 459
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u> </u>	<u>6 000 000</u>
	-3 514 341	2 436 541
Oman pääoman muutokset	-44 516	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	1 393	2 053
Vaihto-omaisuuden muutos	17 595	-17 254
Saamisten muutos	31 428	611 768
Korottomien velkojen muutos	<u>308 660</u>	<u>-2 171 676</u>
	359 076	-1 575 110
Rahoituksen rahavirta	-4 174 764	888 894
Rahavarojen muutos	-3 575 045	2 232 498
Rahavarat 31.12.	9 494 815	13 069 860
Rahavarat 1.1.	<u>13 069 860</u>	<u>10 837 362</u>
Rahavarojen muutos	-3 575 045	2 232 498
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP 2022	TP 2021
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1000 e	-2 755	-9 169
Investointien tulorahoitus, %	142	245
Laskennallinen lainanhoitokate	0,5	0,5
Lainanhoitokate	0,5	0,6
Kassan riittävyys, pv	103	154
Asukasmäärä 31.12.	2636	2689
<i>Tilastokeskus, ennakkotieto</i>		

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUKUJEN SELITTEET

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate = (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Kunta voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatteen.

Lainanhoitokate = (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv) = 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön
Korkokulut
Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Investointimeno
Antolainojen lisäys
Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassan riittävyys voidaan esittää myös kuukausittaisena lukusarjana tai graafisesti. Rahavarojen määränä käytetään tällöin joko kuukauden päiväkohtaista keskiarvoa tai valittua kuukauden määräpäiväsaldoa. Kassasta maksuina käytetään kuukauden kassasta maksuja ja päiväkerroina 30 pv.

1.4.3. Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan taloudellista tilannetta vuoden viimeisenä päivänä ja rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

KUNNAN TASE

VASTAAVAA euroa	TP 2022	TP 2021
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	114 754	122 695
AINEETTOMAT OIKEUDET	10 622	
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	104 132	122 695
AINEELLISET HYÖDYKKEET	27 292 121	27 288 297
MAA- JA VESIALUEET	1 604 823	1 594 170
RAKENNUKSET	21 481 673	22 215 809
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	1 895 793	2 021 421
KONEET JA KALUSTO	1 166 501	1 246 434
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	189 219	189 219
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	954 113	21 244
SIOITUKSET	3 481 074	2 815 091
OSAKKEET JA OSUUDET	1 824 954	1 823 954
MUUT LAINASAAMISET	1 433 774	991 137
MUUT SAAMISET	532 376	991 137
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	31 197 950	30 226 083
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	7 143	7 143
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	7 143	7 143
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS		17 595
ENNAKKOMAKSUT		17 595
SAAMISET	3 531 309	3 562 737
PITKÄAIKAISET SAAMISET	2 714 006	2 731 749
LAINASAAMISET	2 628 831	2 646 581
MUUT SAAMISET	85 175	85 168
LYHYTAIKAISET SAAMISET	817 303	830 988
MYYNTISAAMISET	303 265	357 352
MUUT SAAMISET	338 218	304 738
SIIRTOSAAMISET	175 820	168 897
RAHOITUSARVOPAPERIT	9 002 943	9 583 219
OSAKKEET JA OSUUDET	2 123 570	3 038 027
SIOITUKSET RAHAMARKKINAINSTRUMENTTEIHIN	6 879 373	6 545 192
RAHAT JA PANKKISAAMISET	491 872	3 486 641
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	13 336 124	16 650 192
VASTAAVAA YHTEENSÄ	44 231 217	46 883 419

KUNNAN TASE

VASTATTAVAA	TP 2022	TP 2021
euroa		
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	9 032 449	9 032 449
EDELLISTEN TILIKAUSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	376 131	-597 455
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	548 239	1 018 103
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	9 956 819	9 453 096
PAKOLLISET VARAUKSET		
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	48 363	
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	48 363	
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	7 143	7 143
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	26 370	24 977
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	33 513	32 121
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN	21 896 619	25 329 662
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	18 975 615	22 292 973
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	159 340	190 337
MUUT VELAT	2 761 664	2 846 352
LYHYTAIKAINEN	12 295 903	12 068 540
LAINAT RAHOITUS -JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	9 290 603	9 291 641
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	29 000	193 948
SAADUT ENNAKOT	181 065	166 965
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	1 020 595	1 161 733
MUUT VELAT	273 221	249 577
SIIRTOVELAT	1 501 419	1 004 676
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	34 192 522	37 398 202
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	44 231 217	46 883 419
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	22,6	20,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	117,6	133,8
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 euroa	924	421
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	350,7	156,4
Lainakanta 31.12., 1000 euroa	28 455	31 969
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	10795	11 889
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 euroa	28 455	31 969
Lainasaamiset, 1000 euroa	1 656	991
KUNNAN LAINAKANTA	TP 2022	TP 2021
Pitkäaikaiset lainat	19 134 955	22 483 310
Lyhytaikaiset lainat, kuntatodistuslainat, pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	9 319 603	9 485 589
Korollinen vieras pääoma	28 454 558	31 968 899

TASEEN TUNNUSLUVUT

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Niissä kuntayhtymissä, joissa on paljon välitettäviä varoja, omavaraisuus saattaa olla huomattavasti alempi.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Lisäksi osoittajaan merkitään liitetieto-ohjeen mukaisesti liitetiedoissa esitetyt vuokravastuut ja leasingvastuut. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Tunnusluku ottaa paremmin huomioon erilaisilla malleilla, kuten rahoitusleasingsopimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana kunnan taseessa.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$ Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainat ja vuokravastuut 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

+Vuokravastuut Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainasaamiset 31.12. = Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.5. Kokonaistulot ja –menot

Kokonaistulot ja -menot -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

TULOT

TOIMINTA

TOIMINTATUOTOT	6 850 285
VEROTULOT	9 272 219
VALTIONOSUUDET	12 804 797
KORKOTUOTOT	51 218
MUUT RAHOITUSTUOTOT	800 144
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	
- PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT	-105 217

INVESTOINNIT

RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	79 723
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	178 200

RAHOITUSTOIMINTA

ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	57 393
-----------------------------	--------

KOKONAISTULOT YHTEENSÄ **29 988 763**

MENOT

TOIMINTA

TOIMINTAKULUT	26 610 628
KORKOKULUT	255 439
MUUT RAHOITUSKULUT	1 291 210
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	
+/- PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOS	-48 363

INVESTOINNIT

INVESTOINTIMENOT	1 222 737
------------------	-----------

RAHOITUSTOIMINTA

ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	1 032 376
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	3 514 341
OMAN PÄÄOMAN VÄHENNYS	44 516

KOKONAISMENOT YHTEENSÄ **33 612 884**

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 29 988 763 - 33 612 884 = -3 624 121

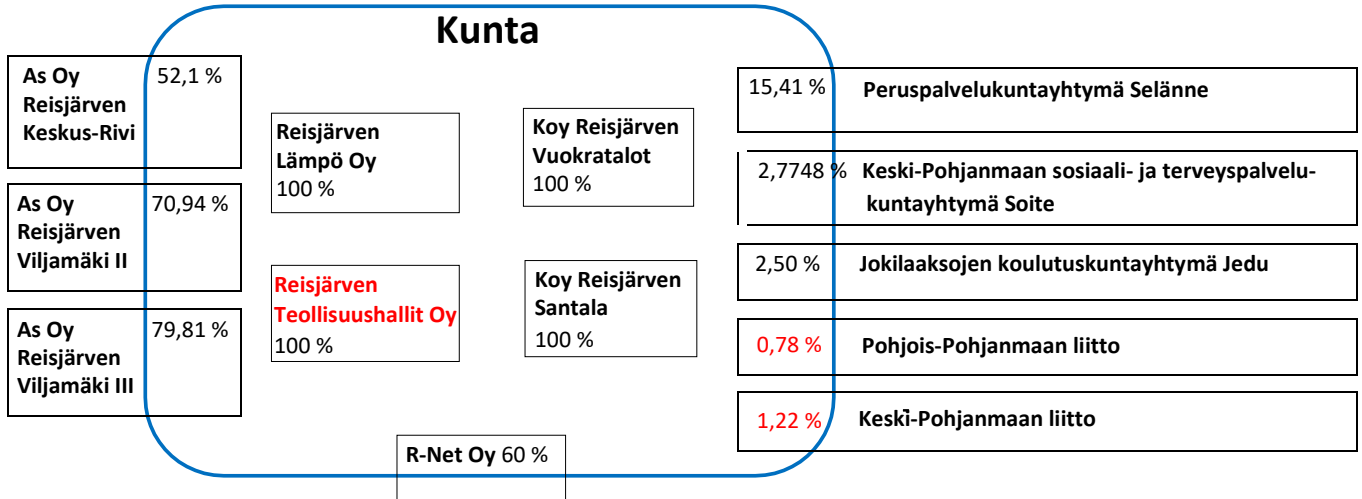
Rahavarojen muutos -

Muut maksuvalmiuden muutokset = - 3 575 045 - 49 076 = -3 624 121

1.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous

Konsernitilinpäätöksen yhdistelmään otetaan mukaan kunnan tytär-, osakkuus- ja muut omistusyhteisyhteisöt sekä kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

1.6.1. Kuntakonsernin rakenne

Osakkuusyhteisöt

Ei yhdistellä konsernitilinpäätökseen

As Oy Reisjärven Koivurinne	50 %
As Oy Reisjärven Vuorilanpuhto	25,33 %
As Oy Reisjärven Kanttorila	49,22 %

1.6.2. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Yhdistely konsernitilinpäätökseen

Tytäryhteisöt	Osuus, %	Yhdistelty	Ei yhdistelty
Asunto Oy Reisjärven Keskus-Rivi	52,10	x	
Asunto Oy Reisjärven Viljamäki II	70,94	x	
Asunto Oy Reisjärven Viljamäki III	79,81	x	
Kiinteistö Oy Reisjärven Santala	100,00	x	
Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokratalot	100,00	x	
Reisjärven Teollisuushallit Oy	100,00	x	
Reisjärven Lämpö Oy	100,00	x	
R-Net Oy	60,00	x	
Yhteensä		8	
Osakkuusyhteisöt	Osuus, %	Yhdistelty	Ei yhdistelty
Asunto Oy Reisjärven Koivurinne	50,00		x
Asunto Oy Reisjärven Vuorilanpuhto	25,33		x
Asunto Oy Reisjärven Kanttorila	49,22		x
Yhteensä			3
Kuntayhtymät ja maakuntaliitot	Osuus, %	Yhdistelty	Ei yhdistelty
Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveysterveyspalvelukuntayhtymä Soite	2,7748	x	
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä Jedu	2,50	x	
Peruspalvelukuntayhtymä Selänne	15,41	x	
Keski-Pohjanmaan liitto	1,22	x	
Pohjois-Pohjanmaan liitto	0,78	x	
Yhteensä		5	

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty 8 kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiötä sekä 5 kuntayhtymää. Vuonna 2020 vuonna konsernirakenteessa mukana ollut Kiinteistö Oy Reisjärven Petäjälinna on sulautunut Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokrataloihin vuoden 2020 lopussa. Yhteisöjen %-osuus on kunnan osuus kyseisen yhteisön peruspääomasta/äänivallasta yhtiössä.

Yhdistelmässä ilmoitetaan tytäryhteisöjen lukumäärät yhteisötyypeittäin ja toimialoittain sekä kuntayhtymien, osakkuusyhteisöjen ja muiden omistusyhteisyhteisöjen lukumäärät. Lisäksi ilmoitetaan yhdisteltyjen ja yhdistelemättä jätettyjen yhteisöjen lukumäärät. Tilinpäätöstiedot saadaan jättää yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen, jos yhdistely ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

1.6.3. Konsernin toiminnan ohjaus

Kuntakonsernia tarkastellaan entistä enemmän kunnan taloudellisena kokonaisuutena. Kaikkien kuntien tulee laatia täydellinen konsernitilinpäätös ja heikossa taloudellisessa asemassa olevan kunnan kriisikuntakriteerit on ulotettu konsernitasolle. Kuntakonsernin johtaminen vaatii kokonaisuuksien hallintaa ja aktiivista omistajuutta. Strateginen konsernijohtaminen edellyttää selkeitä tavoitteita omistajuudelle: mitä omistetaan, mitä lisäarvoa omistuksella tavoitellaan ja miten omistuksen tuloksellisuutta seurataan. Kuntakonsernia tulee johtaa kokonaisuutena ja strategisten tavoitteiden mukaisesti.

1.6.4. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

R-Netin toimitusjohtaja irtisanoutui joulukuussa 2021. Uusi toimitusjohtaja valittiin 2022 aikana. Muutoin kunnan tytäryhteisöjen toiminnassa vuosi 2022 oli toiminnan vakiintumisen aikaa.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänne ja Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalokuntayhtymä Soite valmistautuivat koko vuoden hyvinvointialueiden toiminnan alkamiseen 1.1.2023.

1.6.5. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kunnan tytäryhtiöiden toimintaan vaikuttaa paikkakunnan yleinen kehitys. Paikallisten ja lähialueiden yritysten työvoiman tarve määrittää asuinrakentamisen tarpeen ja kunnan asukkaiden ikärakenne asuinrakentamisen luonteen. Hyväkuntoisten asunnot lisäävät vetovoimaa. Vuokraustoimintaa harjoittavien tytäryhtiöiden ensisijainen tehtävä on pitää yllä asuinviihtyisyyttä ja korkeaa vuokraustasoa, sillä vuokra-asuntoyhtiöiden kannattavuus muodostuu vuokratuloista. Tytäryhtiöiden toiminta rakentuu kunnan elinvoimaisuuden ympärille. Yritysten toimitilatarpeisiin vastaaminen on kunnan ja sen Teollisuushallitytäryhtiön ensisijainen tehtävä.

Yhteistoiminta kunnan ja sen tytäryhtiöiden kesken on ehdottoman tärkeää kokonaisuuden onnistumiseksi. Tytäryhtiöiden erilaiset toimialat tukevat tätä kokonaistavoitetta hyvin, eikä uusia konserniyhtiöiden perustamisia ei ole tiedossa. Sen sijaan tarkasteltavaksi tulee asunto- ja kiinteistöyhtiöiden sulauttaminen yhdeksi yhtiöksi ja niiden hallintojen yhdistäminen kunnan talouden tasapainotusohjelman tavoitteen ja hyvinvointialueiden toimintaa sääntelevän lainsäädännön edellytysten mukaisesti.

1.6.6. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnan järjestäminen

Konserniohjauksen lähtökohtana on konsernin toiminta ja talous. Konsernin toiminnan ohjauksessa keskeinen väline on kunnan konserniohje. Reisjärven kunnan konserniohje päivitettiin valtuuston päätöksellä syksyllä 2021 (18.10.2021 § 114).

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

euroa	TP 2022	TP 2021
Toimintatuotot	30 159 189	28 426 694
Toimintakulut	-49 415 499	-47 176 252
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	802	602
Toimintakate	-19 255 509	-18 748 956
Verotulot	9 256 737	9 040 294
Valtionosuudet	12 804 797	12 540 335
Rahoitustuotot ja -kulut	-774 683	-258 473
Korkotuotot	15 044	8 622
Muut rahoitustuotot	827 301	683 506
Korkokulut	-290 798	-246 838
Muut rahoituskulut	-1 326 185	-703 763
Vuosikate	2 031 387	2 573 199
Poistot ja arvonalentumiset	-1 680 612	-1 600 999
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 680 612	-1 600 999
Satunnaiset erät		-33 570
Tilikauden tulos	350 776	938 630
Tilinpäätössiirrot	49 412	4 135
Tilikauden verot	-2 553	-6 718
Vähemmistöosuudet	-470	5 726
Tilikauden ylijäämä	397 165	941 772
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP 2022	TP 2021
Toimintatuotot/Toimintakulut %	61	60
Vuosikate/Poistot %	121	161
Vuosikate, euroa/asukas	771	957
Asukasluku 31.12.	2 636	2 689
<i>Tilastokeskus, ennakkotieto</i>		

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	TP 2022	TP 2021
euroa		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 031 387	2 573 199
Satunnaiset erät		-33 570
Tilikauden verot	-2 553	-6 718
Tulorahoituksen korjauserät	-114 178	-276 947
Varausten muutos		
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 385 778	-1 769 273
Rahoitusosuudet investointeihin	81 630	92 519
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	184 965	494 149
Toiminnan ja investointien rahavirta	-204 527	1 074 358
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	-469 136	27 462
Antolainasaamisten lisäykset	-526 529	
Antolainasaamisten vähennykset	57 393	27 462
Lainakannan muutokset	-3 390 305	2 931 527
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	104 296	660 999
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 514 341	-3 563 459
Lyhytaikaisten lainojen muutos	19 740	5 833 988
Oman pääoman muutokset	-138 644	-357 765
Muut maksuvalmiuden muutokset	-195 112	-1 225 574
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-21 529	-28 530
Vaihto-omaisuuden muutos	45 040	-169 681
Saamisten muutos	-967 362	796 274
Korottomien velkojen muutos	846 148	-1 823 636
Rahoituksen rahavirta	-4 095 787	1 375 651
Rahavarojen muutos	-4 300 314	2 450 010
Rahavarat 31.12.	11 571 682	15 871 996
Rahavarat 1.1.	15 871 996	13 421 987
Rahavarojen muutos	-4 300 314	2 450 010

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP 2022	TP 2021
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1000 euroa	-1 787	-7 083
Investointien tulorahoitus %	88,2	153,5
Laskennallinen lainanhoitokate	0,5	0,6
Kassan riittävyys, pv	74	108

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA euroa	TP 2022	TP 2021
PYSYVÄT VASTAAVAT	37 068 270	36 047 383
Aineettomat hyödykkeet	269 199	228 528
Aineettomat oikeudet	165 066	105 833
Muut pitkävaikutteiset menot	104 132	122 695
Aineelliset hyödykkeet	35 281 186	34 774 655
Maa- ja vesialueet	1 750 066	1 745 650
Rakennukset	27 401 801	27 448 191
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 008 811	2 129 676
Koneet ja kalusto	1 411 479	1 508 237
Muut aineelliset hyödykkeet	1 620 918	1 636 307
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 088 117	306 594
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset	1 517 886	1 044 200
Osakkeet ja osuudet	742 115	737 565
Lainasaamiset	236 519	299 759
Muut saamiset	539 252	6 875
ARVOSTUSERÄT	0	0
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	171 719	160 958
Valtion toimeksiannot	83 070	75 989
Lahjoitusrahastojen varat	7 942	7 960
Muut toimeksiantojen varat	80 707	77 009
VAIHTUVAT VASTAAVAT	15 049 383	18 427 375
Vaihto-omaisuus	325 678	370 718
Aineet ja tarvikkeet	307 211	336 625
Keskeneräiset tuotteet	18 467	16 498
Valmiit tuotteet		
Ennakkomaksut		17 595
Saamiset	3 152 023	2 184 661
Pitkäaikaiset saamiset	835 890	86 916
Myyntisaamiset	486 987	1 748
Muut saamiset	194 923	85 168
Siirtosaamiset	153 979	472 311
Lyhytaikaiset saamiset	2 316 133	2 097 744
Myyntisaamiset	1 494 370	1 122 273
Muut saamiset	535 532	473 311
Siirtosaamiset	286 213	472 311
Rahoitusarvopaperit	9 002 943	9 620 089
Osakkeet ja osuudet	2 123 570	3 038 027
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	6 879 373	6 545 192
Muut arvopaperit		36 870
Rahat ja pankkisaamiset	2 566 046	6 251 907
VASTAAVAA	52 289 373	54 683 716

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTATTAVAA euroa	TP 2022	TP 2021
OMA PÄÄOMA	9 624 644	9 415 138
Peruspääoma	9 032 448	9 183 262
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat		
Muut omat rahastot	644 066	661 100
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-449 035	-429 224
Tilikauden ylijäämä	397 165	941 772
VÄHEMMISTÖOSUUDET	205 136	204 666
PAKOLLISET VARAUKSET	137 737	139 131
Muut pakolliset varaukset	137 737	139 131
ARVOSTUSERÄT	0	0
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	267 250	278 018
Valtion toimeksiannot	83 070	75 965
Lahjoitusrahastojen pääomat	7 942	7 960
Muut toimeksiantojen pääomat	176 238	194 094
VIERAS PÄÄOMA	41 535 480	44 598 762
Pitkäaikainen vieras pääoma	24 655 359	28 004 537
Lainat rahoitus- ja	21 826 953	25 016 027
Lainat julkisyhteisöiltä	146 353	190 337
Lainat muilta luotonantajilta	-57 805	-46 805
Muut pitkäaikaiset velat	2 739 859	2 844 978
Lyhytaikainen vieras pääoma	17 399 247	16 594 225
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 574 811	9 548 373
Lainat julkisyhteisöiltä	10 265	193 948
Lainat muilta luotonantajilta	39 750	28 750
Saadut ennakot	178 267	172 353
Ostovelat	3 306 443	3 252 519
Muut velat	615 157	579 053
Siirtovelat	3 674 554	2 819 229
VASTATTAVAA	52 289 373	54 635 716
KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	TP 2022	TP 2021
Omavaraisuusaste, %	19	17,7
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	80,2	88,8
Velat ja vastuut käyttötuloista, %		
Kertynyt alijäämä, 1000 e	-52	-429
Kertynyt alijäämä, e/asukas	-19,67	-160
Konsernin lainat, e/asukas	11 805	12 990
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 e	31 021	34 931
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 e	237	300
Kunnan asukasmäärä 31.12.	2636	2689

Tilastokeskus, ennakkotieto

Keskeiset liitetiedot

Toimintakertomuksessa annetaan tietoja sellaisista kunnan talouteen ja konsernitilinpäätökseen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei tehdä selkoa tuloslaskelmassa, taseessa tai rahoituslaskelmassa. Tilinpäätöksen liitetiedot täydentävät laskelmien muodossa esitettyä tilinpäätösinformaatiota oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi kunnan ja kuntakonsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätöksen liitetiedot esitetään kokonaisuudessaan luvussa 4.

1.7. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.7.1. Asiaa koskeva sääntely

Kuntalain 115 § mukaisesti kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Tilikauden tuloksella tarkoitetaan kunnan tuloslaskelmasta ilmenevää tulosta ennen varauksia ja rahastosiirtoja. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai siirtää muuhun vapaaseen pääomaan.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman talouden tasapainottamiseksi (Kuntal 115 §).

1.7.2. Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallituksen esittely tuloksen käsittelystä:

Kunnanhallitus esittää tilikauden 1.1.-31.12.2022 tuloksen käsittelystä seuraavaa:

Tilikauden ylijäämä 548 239,10 euroa siirretään taseen omaan pääomaan tilille edellisten tilikausien yli-/alijäämä.

1.7.3. Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Valtuuston 27.5.2020 § 43 päätöksen mukaisten talouden tasapainottamistoimien 2020–2023 toteutuminen vuoden 2022 loppuun mennessä:

Kohde	Säästötavoite, e 2022, tummennetulla tekstillä	Toimenpiteiden toteutuminen 2022	Toteuma 2022
Kunnanhallitus - Keskushallinto Muutoksen tuki, panostus	-50 000 kulu	KEVAN työelämän kehittämisrahaa ei saatu v 2021. Toimenpiteet työtyytyväisyyskyselyn perusteella. > Jatkuu vuonna 2022 Työhyvinvoinninhanke alkoi syksyllä 2022, rahoitus TSR-rahastosta	0 e Varaus 50.000 e, käytetään 17 809 euroa osana työhyvinvoinnin hanketta vuosina 2022–2023
Arkiston seulonta ja digitointipanostus, panostus	-30 000 kulu	Toteutetaan hallintotoimessa omana työnä. > Jatkuu vuonna 2022 Innofactorin ohjelman sähköisen arkistonnin ohjelmallisäys	0 e Ei ulkopuolista ostopalvelua. Innofactorin tarjouksen mukaan, alle 10 000 euroa
Työmarkkinatuki	19 500	Työmarkkinatuen kuntaosuuden pienentäminen 20 % vuoden 2019 tasosta (97.500). Keinon toteuttaminen voi olla vaikeaa, mikäli koronasta johtuen yleinen taloustilanne heikkenee merkittävästi.	Työmarkkinatuki on vähentynyt ollen vuonna 2022 89 137 euroa. Vähentyminen 8 363 euroa eli 8,5 %.
Tekninen lautakunta yhdistetään kunnanhallitukseen sekä vapaa-aikalautakunta kasvatus- ja koulutuslautakuntaan sivistystoimialaksi valtuustokauden alusta	5 000	Toteutunut valtuustokauden alussa 1.8.2021. Valtuuston päätöksen 27.5.2021 § 43 mukaisesti. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan nimi vaihtui sivistyslautakunnaksi vuonna 2021.	Kokonaissäästö-vaikutus nähtävissä 2022. Kokouskustannusten lisäksi viranhaltijoiden aikaa vapautuu muihin tehtäviin. Säästettyä summaa on vaikea arvioida, sillä kokouspalkkiota korotettiin vuonna 2022.
Elinkeinoyhteistyö	60 000	Aloittamatta, toteutuminen epävarmaa. Nihakyhteistyö jatkuu ennallaan; palvelu saa hyvää palautetta asiakkailta. Ei muutoksia vuoden 2022 aikana	0 e
Vakuutusten kilpailuttaminen	10 000	Vakuutusten kilpailuttamista ei tehty.	0 €
Sivistystoimi – Varhaiskasvatus Varhaiskasvatuksen lapsikohtaisten kustannusten alentaminen päiväkodin 1.8.2019 käyttöönoton myötä ja luovuttaessa pienistä yksiköistä	52 500	Hoitopaikka tarvitsevien lasten määrä kasvanut. Perustettu uusi ryhmäperhepäiväkoti 2020 Petäjämäelle. Rantatien ryhmä perustettu 2022	Varhaiskasvatuksen toimintakate kasvoi +50.600 e vuodesta 2019 vuoteen 2021. Kulut kasvaneet vuonna 2022 yht. 236 291 euroa.
Varhaiskasvatuksen täyttöasteen nostaminen	11 600	Täyttöaste toteutunut. Päiväkodin lisäksi perustettu uusi ryhmäperhepäiväkoti 2020 ja toinen 1.4.2022 alkaen.	Ei kustannussäästöä vuonna 2022. Hoitopaikat täynnä.

Kohde	Säästötavoite, e 2022, tummennetulla tekstillä	Toimenpiteiden toteutuminen 2022	Toteuma 2022
		>> Jatkuu vuonna 2022	
Väistöiloista luopuminen Työvuorosunnittelulla ja kausivaihteluilla henkilöstötarpeen väheneminen	24 000	Väistöiloista luovuttiin 1.8.2020. Lisätilatarvetta syntyi hoitoa tarvitsevien määrän kasvaessa.	Ei kustannussäästöä. Tilavuokrat nousseet 2019 > 2020 + 25.000 e 2020 > 2021 + 27.000 e 2021 > 2022 +39 518 e
Sivistystoimi – Vapaa-aikatoimi Latujen kunnossapitoon tason lasku tai lisätään tuloja	3 000	Maksut ohjautuivat 2020–2021 hiihtojaostolle, joka tilitti osan kunnalle (khal 7.12.2020 § 129). Kaudella 2022–2023 maksut ohjautuvat hiihtojaostolle (siv ltk 11.11. 2021 § 48).	Kustannusvaikutukset kokonaisuutena nähtävissä vasta kaudelta 2022–2023.
Omatoimikirjaston käyttöönotto	7 500	Omatoimikirjasto otettu käyttöön 2021 ja liitetty kimpapakirjastoon. > Jatkuu vuonna 2022	Henkilöstökulut vähentyneet pysyneet jokseenkin samana 2021 > 2022, nousua noin sata euroa.
Sivistystoimi – Opetustoimi Koulukuljetuskustannuksissa säästäminen	54 000	Uusi sopimus 8/2020 alkaen. Sopimus päättyy keväällä 2023, neuvotellaan optiovuosien käytöstä.	Koululaiskuljetuskustannukset vähentyneet 2019 393 733 € 2020 382 000 €, väh. ed. -11 733 € (etäopetus-säästö 40 000 € sisältyy säästösummaan) 2021 342 078 €, väh. ed. -39 922 € 2022 387 112 €, (indeksikorotus elokuussa 2022, perusopetuksen määrärahaylitys 42 642 € johtuu tästä)
Tekninen toimi Tekninen lautakunta osaksi kunnanhallituksen toimialaa –teknisen toimen tehtävien järjestely	10 000 5 000 0,5-2 htv	Toteutui 1.8.2021. Työntekijöiden tehtäväkuvaukset ja vastuunjaot tehty. Kiinteistöhuollon tehtävien uudelleenorganisointia ja ulkoistamista. Rakennusmestari palkattu kesällä 2021. > Jatkuu vuonna 2022	Toteutettu taloudellisten ja tuotannollisten syiden perusteella yt-menettely. Teknisen toimen yhteisvaikutus - 6,5 htv, ml. osa-aikaisten päättyneet työsuhteet. Kaikkien toimien yhteisvaikutus nähtävissä vasta vuodesta 2022 lähtien. Toimintakulut pysyneet jokseenkin samoin, koko teknisen toimialan kustannusten nousu vain 0,6 % (18 777 e), vaikka energian ja raaka-aineiden hinnannousu on vuoden 2022 aikana ollut huomattava.
Kiinteistösuunnitelman laatiminen	-30 000 kulu	Ohjelmisto kiinteistöjen hallintaan hankittu 2021. > Jatkuu vuonna 2022	Käyttöönottomaksu koulutuksineen 7.700 e Käyttökulut 1.440 e/v
Kiinteistönhoidon ostopalvelujen lisääminen	35 000 15 000 1-2 htv	Henkilöstötarpeen mukauttaminen kiinteistöjen vähenemisen ja automatisoinnin mukaan. Kiinteistöjen ja kaluston hoito ja huolto yhdistetään ja tehtäviä arvioidaan kokonaisuutena.	Henkilöstön väheneminen toteutui 2021. Kokonaisarviointia jatketaan toimintojen tehostamisen ja automatisoinnin mukaan.

Kohde	Säästötavoite, e 2022, tummennetulla tekstillä	Toimenpiteiden toteutuminen 2022	Toteuma 2022
		> Jatkuu vuonna 2022	Ostopalvelumahdollisuuksien väheneminen 4H-yhdistyksen lopetettua toimintamuodon vaikeuttanut tavoitteen saavuttamista.
Ruokahuollon uudelleenjärjestäminen	142 200 2-5 htv	Uusi toimintamalli otettu käyttöön. Keittiötoiminnot yhdistetty yhden keittiön malliksi (Kisatien koulu). Oman valmistamisen sijaan esivalmistetut ateriakomponentit ulkopuoliselta toimijalta kilpailutuksen perusteella. Terveyskeskuksen keittiölle 1.7.2021 ulkopuolinen toimija; ateriat sote-kuntayhtymän toimintoihin. TK-keittiö siirtyy hyvinvointialueelle 2023.	Ruokapalvelujen henkilöstökulut vähenivät -106.675 e vuodesta 2020 vuoteen 2021. Koko toiminnan toimintakate pieneni -98.572 e . Henkilömäärämuutos keittiötoiminnassa -3 hlöä 1.7.2021 alkaen. Kokonaisvaikutus nähtävissä vuonna 2022. Kustannuksissa säästöä 1 % eli noin 6 000 e raaka-aineiden hinnannoususta huolimatta.
Puhtaanapidon (osa)julkostamisen selvittäminen ja laatutason tarkastelu	25 000 1-2 htv	Korona-ajan lisäsiivoustarpeen vuoksi toimintatapamuutos ei toteutunut. Syksyn 2020 yt-menettelyn jälkeen myös osa-aikaisuudet päättyivät.	Henkilöstövaikutus yhteensä -1,5 htv. Ulkopuolisten siivouspalvelujen heikko saatavuus.
Liikuntapaikkojen ja katujen hoito monituottaja-mallilla	12 000 0,5-1 htv	Liikuntapaikkojen talkootyötä tehdään Petäjämäen tykkilumiladun hoidossa. Kisatien katsomon kunnostaminen suunniteltu yhteistyössä paikallisen urheiluseuran kanssa.	Monituottajamalli hakee vielä muotoaan.
Yksityisteiden avustaminen	5 400	Avustusperiaatteissa huomioitu yksityistielain muutokset.	Tavoite -15 % ei toteutunut. Yksityistieavustukset 43 959 e vuonna 2021. Yksityistieavustukset 42 470 e vuonna 2022.
Tulojen kerryttäminen Kiinteistöveroselvitys		Verotusperusteet ajan tasalle. > Jatkuu vuonna 2022 ja vuonna 2023	Kesken. Selvitystyö aloitettu keväällä 2021. Säästötavoite vuosille 2022–2023.
Aamu- ja iltapäivätoiminnan maksujen korottaminen	1 040	Hintojen tarkistus toteutettu.	Tuotot kasvaneet 4.400 e vuodesta 2020 vuoteen 2021, tuloihin vaikuttaa myös lasten määrä.
Palvelut, joista ei laskuteta	3 000	Hinnastojen ja sopimusten tarkistus. Palvelut laskutuksen piiriin.	Euromäärän arviointi vaikeaa. Lisätulona kunkin yksittäisen toiminnon kohdalla.
Puunmyyntitulot etupainotteisesti	165 000 65 000	Toteutettu metsäsuunnitelman mukaisesti. > Jatkuu vuonna 2022	2020 puunmyyntitulot 109 430 e 2021 puunmyyntitulot 138 450 e 2022 puunmyyntitulot 115 591 e
Varainhoidon kilpailuttaminen	25 000 25 000	Kesken. > Jatkuu vuonna 2022 ja vuonna 2023	Sijoitussuunnitelma laadittu, valt 17.6.2021 § 45. Markkinavuoropuhelu käyty, kilpailutus v 2023.
Vuokratasojen tarkistaminen	15 000 3 750	Tarkistustyö jatkuu, indeksitarkistus vuosittain. Vuokrien tarkistus 1.6.2022 alk., khall 24.1.2022 Vesi- ja jätevesimaksujen tarkistus 1.6.2022 alk., khall 14.3.22.	Kokonaisvaikutus nähtävissä vasta vuonna 2023.

Kohde	Säästötavoite, e 2022, tummennetulla tekstillä	Toimenpiteiden toteutuminen 2022	Toteuma 2022
		> Jatkuu vuonna 2022 ja vuonna 2023	
Henkilöstöasiat Säästövapaiden purkaminen (vanhat pitämättömät vuosilomat)	30 000 15 000	Aktiivinen lomaseuranta. > Jatkuu vuonna 2022 ja vuonna 2023	Pitämättömät vuosilomat 2019 244 päivää 2020 31 päivää 2021 260 päivää ja lomittajien lomapäiviä 423 2022 vuoden 2021 lomia pitämättä 1076 päivää, joista lomittajien 669 päivää. Aisaan kiinnitetään huomiota vuonna 2022.
Sijaisten, määräaikaisten ja kausityöntekijöiden määrän vähentäminen	15 000 3 750	Täyttölupamenettely kaikkiin yli 14 vrk palvelussuhteisiin, khall 13.13.2017 §222. Toteutunut vain osittain. Päiväkodissa hoidontarpeen lisääntyminen ja koulun keittiöllä koronasta aiheutunut lisätyö. > Jatkuu vuonna 2022 ja vuonna 2023	Maksetut määräaikaisten ja sijaisten palkat vuosi sijaiset määräaikaiset yhteensä muutos 2019 249 700 575 300 825 000 2020 247 400 460 300 707 700 -117 300 2021 133 906 459 197 593 103 -114 597 2022 155 031 521 727 676 758 +83 655
Lomarahojen vaihtaminen vapaaksi ja muut palkattomat vapaat	15 000	KVTES IV luku, 19 § mukainen loman vaihtaminen. Palkattomat ostovapaat, khall 22.2.2021 § 38 Lomarahojen vaihto vapaaksi, khall 22.2.2021 § 39 Työaikapankin käyttäminen. > Jatkuu vuonna 2022 ja vuonna 2023	Palkattomien ostovapaiden määrä, pv 2019 136 2020 76 2021 93 2022 88
Erilliskorvaukset	10 000	Tavoitteena vähentäminen 10 %:lla. Erilliskorvaukset ovat mm. ylitöistä, ylitunneista, päivystyksistä, hälytyksistä, toimenpiteistä yms. maksettavia korvauksia.	Maksetut erilliskorvaukset, ml. lomatoimi vähentyneet 92.135 e (18 %) vuodesta 2019 vuoteen 2021.
Henkilöstöetuudet	-25 000 kulu -5 000	Työhyvinvoinnin tukeminen mm. työnohjauksella. ePassi henkilökunnalle vuosille 2021–2022. Hallintoakatemian koulutuslisenssi henkilökunnalle kuntayhtiöille ja luottamushenkilöille. Koulutussuunnitelma laadittu vuodelle 2022. > Jatkuu vuonna 2022 ja vuonna 2023	ePassi 65 e/hlö, 10.500 e/vuosi Koulutuslisenssi 4.250 e/vuosi. Koulutussuunnitelma laadittu vuodelle 2023.
Matkustus-, majoitus- yms. korvaukset	5 700	Tavoitteena 20 % säästö vuoden 2019 kuluihin. Matkustus- ja majoituskulu vähentyneet merkittävästi korona-aikana ja etätyöskentelyn yleistyttyä.	Henkilöstön matkakorvaukset vähentyneet 5.900 e vuodesta 2019 vuoteen 2020. Vuoden 2021 tiedot ei vertailukelpoisia kirjaamismuutoksesta johtuen.
Muuta Hankinnat	20 000	Huomioidaan julkisten hankintojen ehdot. Hankintastrategia, valt 15.11.2021 § 125 Hankintaohjeet, khall 29.11.2021 § 295	Euromääräistä säästöä vaikea arvioida, myös yleisen hintatason muutosten vuoksi. Hankintojen jakaminen mahdollisuuksien mukaan.

Kohde	Säästötavoite, e 2022, tummennetulla tekstillä	Toimenpiteiden toteutuminen 2022	Toteuma 2022
		Claudia-ohjelmiston hyödyntäminen. > Jatkuu vuonna 2022 ja vuonna 2023	
Tulostuksen vähentäminen	2 500	Tavoitteena tulostusmäärän puolittaminen kolmessa vuodessa. Tulostusseuranta ja laitteiden kartoitus toteutettu 2021. Osa tulostimista uusittu halvemman sopimuksen piiriin. Käyttäjätottumusten ohjaaminen. > Jatkuu vuonna 2022 ja vuonna 2023	Euromäärinen säästö nähtävissä 2022 lähtien. Vaikea seurata, koska kirjanpidossa kirjataan toimistokuluihin, joihin on tilastoinnin muutosten yhteydessä yhdistetty uusia eritä.
Painatukset ilmoitukset ja markkinointimateriaali	7 400	Suositaan sähköisiä tiedotus- ja viestintävälineitä, ei painateta ulkopuolisten materiaaleja, lehti-ilmoittelun vähentäminen jne. > Jatkuu vuonna 2022 ja vuonna 2023	Sähköiset kokousmenettelyt, digi-markkinointi, asianhallintaohjelmiston käyttöönotto. Vuoden 2021 säästöarvio 3.000 e. Vuoden 2022 säästöarvio 7 630 e.
Lisenssit, ohjelmistot, käyttäjähallinta. Kopiokoneet, tulostimet jne.	3 500 3 500	IT-laitteiden, ohjelmistojen, käyttäjien ja lisenssien läpikäyminen ja tarpeellisuuden tarkastelu. Koneiden ja laitteiden käyttöiän pidentäminen (leasing-ajan jatkaminen). Jatkuva prosessi. > Jatkuu vuonna 2022 ja vuonna 2023	Leasing-sopimuksen limiittirajaa nostettu. Laitehankinnat ensisijaisesti leasinginä. Säästöjen vaikutus nähtävissä myöhemmin.
Myytävä omaisuus Kunnan omistama leirikeskus Käytöstä poistetut kiinteistöt Sora-alueiden, louhosten hyödyntäminen/myynti Metsätilojen ja muu maan myynti Käytöstä poistettu kalusto	ei euromäärää	Vuokrattu ulkopuoliselle toimijalle, jatko avoin. Koulut myyty, muut varastokäytössä. Myyntiperiaatteet laadittavana. Harkitusti tarpeettomien maa-alueiden myynti. Irtaimistoa myyty, tarpeeton myydään.	Metsätilojen myynnit 2021, myyntitulot 320.000 e Ei myyntiä vuonna 2022
Yhteensä	669 640		

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1. Seuranta koskeva sääntely

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (Kuntalaki 110.5 §). Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston talousarviossa asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa (Kuntalaki 115 §).

Toteutusvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteen, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle meno- tai tuloerälle. Toteutusvertailun laadinnasta vastaa kunnanhallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viran- tai toimenhaltijat. Selvitys tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa annetaan talousarvion toteutusvertailuosassa.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on muun muassa arvioida valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista toimintakertomuksen toteutusvertailun avulla (Kuntalaki 121.2 §). Toteutusvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteutuma sekä poikkeama muutetun talousarvion ja toteutuman välillä. Poikkeama esitetään euromääräisenä poikkeamana.

2.2. Tavoitteiden toteutuminen

Kunnan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen on esitetty kunkin vastuualueen ja tehtävän kohdalla. Konserniyhteisöjen taloudelliset tavoitteet on esitetty konsernilaskelmissa ja liitetiedoissa. Kunnan tytäryhteisöjen toiminnan keskeisimmät seikat on toimintakertomuksista tiivistettynä esitetty 5. luvussa.

2.3. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

2.3.1. Hallintotoimi

Toimielimet: valtuusto, kunnanhallitus ja toimikunnat

Kunnanhallitus sisältää tehtäväalueet: yleishallinto, elinkeinotoimi, Selännepalvelut, maaseututoimi sekä palo- ja pelastustoimi

Hallintotoimen vastuuviranhaltija: Talous- ja henkilöstöjohtaja

YLEISHALLINTO

Yleishallinto sisältää tehtävät: keskushallinto, henkilöstöhallinto ja muu yleishallinto

Keskushallinto

Keskushallinto sisältää kustannuspaikat valtuusto, kunnanhallitus, keskushallinto ja muu yleishallinto.

Henkilöstöhallinto

Henkilöstöhallinto sisältää kustannuspaikat työterveyshuolto, koulutus ja muu henkilöstöhallinto.

Muu yleishallinto

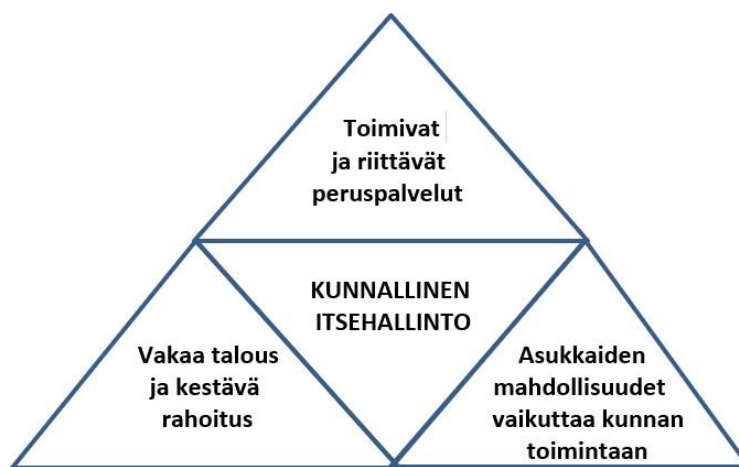
Muu yleishallinto käsittää joukkoliikenteen, työllistämisen ja kuntouttavan työtoiminnan tehtäväalueet.

Valtuusto

Tehtävä

Vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. Valtuusto kokoontui vuonna 2022 yhteensä 9 kertaa ja käsitteli 108 asiaa.

Reisjärven kunnan strateginen tavoite on kunnan itsenäisyyden säilyttäminen. Kuntalaki määrittelee kunnallisen itsehallinnon siten, että kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Kunnan elinvoimaisuuden ja kyvyn edistää asukkaittensa hyvinvointia voi kiteyttää kolmioon, jossa toimivat ja riittävät peruspalvelut, vakaa talous ja kestävä rahoitus sekä asukkaiden tosiasialliset mahdollisuudet vaikuttaa kunnan toimintaan toteutuvat minimissään pitkällä aikavälillä samanaikaisesti. Tähän tavoitteeseen kiteytyvät myös vuoden 2022 toiminta ja tehdyt päätökset.

Kuva 23. Kunnan toiminnan kokonaisuus.
Lähde: Valtiovarainministeriö, 2020:13.

2.3.2. Keskusvaalilautakunta

Toimielin: Keskusvaalilautakunta Tehtäväalue: Vastaa vaalien järjestämisestä

Tehtävä

Valtuuston asettaman kunnan keskusvaalilautakunnan tehtävänä on hoitaa vaalilaissa sille säädetyt tehtävät.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Vuonna 2022 toimitettiin aluevaalit, jotka toimitettiin sunnuntaina 23.1.2022. Vaaleissa valitut aluevaltuustot käyttävät ylintä päätösvaltaa 1.1.2023 aloittaneilla hyvinvointialueilla.

Henkilöstö

Henkilökuntaa palkattiin ennakkoäänestyksen, koti- ja laitosaänestysten sekä varsinaisen vaalipäivän äänestyksen toimitsijoiksi.

Talousarvion toteutuminen

KESKUSVAALILAUTAKUNTA	Tilinpäätös	Alkuperäinen	Talousarvio-	Muutettu	Tilinpäätös	Tot	Poikkeama
euroa, sis+ulk	2021	talousarvio	muutos	talousarvio	2022	%	2022
		2022	2022	2022			
TOIMINTATUOTOT	2 913		0		5 581		5 581
Myyntituotot							
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	2 913				5 581		5 581
Muut toimintatuotot							
TOIMINTAKULUT	-18 152	-3 885	0	-3 885	-10 007	130,9	-2 362
Henkilöstökulut	-12 530	-3 850		-3 850	-8 142	209,57	-4 257
Palvelujen ostot	-3 780	-2 100		-2 100	-1 418	67,53	682
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 842	-1 370		-1 370	-447	62,63	923
Avustukset							0
Muut toimintakulut	0	-290		-290	0		290
TOIMINTAKATE	-15 239	-7 645	0	-7 645	-4 426	57,9	3 219
Poistot							

2.3.3. Tarkastuslautakunta

Toimiala: Toiminnan ja talouden tarkastus Toimielin: Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on hallinnon ja talouden tarkastuksen ja arvioinnin järjestäminen kuntalain edellyttämällä tavalla. Tarkastuslautakunta laatii valtuustolle arvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä toiminnan järjestämisestä tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla (Kuntal 121 §).

Tarkastuslautakunnan toiminnan painopistealueet on määritelty tarkastussuunnitelmassa ja jäsenten välinen tehtäväjako työohjelmassa. Valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arvioimiseksi tarkastuslautakunta muun muassa haastattelee toimintoista vastaavia johtavia ja tilivelvollisia viranhaltijoita. Tarkastuslautakunta piti 4 kokousta vuonna 2022.

Talousarvion toteutuminen

TAKASTUSLAUTAKUNTA	Tilinpäätös	Alkuperäinen	Talousarvio-	Muutettu	Tilinpäätös	Tot	Poikkeama
euroa, sis+ulk	2021	talousarvio	muutos	talousarvio	2022	%	2022
		2022	2022	2022			
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0		0
Myyntituotot							
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset							
Muut toimintatuotot							
TOIMINTAKULUT	-7 815	-18 028	0	-18 028	-19 129	106,11	-1 101
Henkilöstökulut	-417	-3 628		-3 628	-2 670	73,59	958
Palvelujen ostot	-7 398	-14 400		-14 400	-16 408	113,94	-2 008
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					-51		
Avustukset							
Muut toimintakulut							
TOIMINTAKATE	-7 815	-18 028	0	-18 028	-19 129	106,11	-1 101
Poistot				0			

2.3.4. Kunnanhallitus

KUNNANHALLITUS

Kunnanhallitus johtaa kunnan hallintoa ja taloudenhoitoa.

Tilivelvolliset viranhaltijat: kunnanhallituksen jäsenet, kunnanjohtaja, talous- ja henkilöstöjohtaja

Kunnanhallitus vastaa kuntalain mukaisesti kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta, valtuuston valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etua ja edustaa kuntaa sekä vastaa kunnan henkilöstöpolitiikasta, kunnan toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta. Lisäksi kunnanhallitus tekee kunnan puolesta sopimukset ja muut oikeustoimet sekä huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja johtavat kunnan konsernia ja omistajanohjausta. Asiat kunnanhallitukselle esittelee kunnanjohtaja.

Kunnanhallituksen alaisuudessa toimiva maankäyttö- ja toimitilaryhmä jatkaa työskentelyään maankäyttöä ja toimitiloja koskevia asioita käsittelevänä foorumina tukien asioiden valmistelua.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit	Toteutuminen
Strategiaprosessia jatketaan	Päivitetään kunnan toiminnan kannalta tarpeelliset ja strategiaa tukevat ohjeet, säännöt ja kehittämisohjelmat, joita ei ole päivitetty vuonna 2021	Viestintäohjeistus Henkilöstöhallinnon ohjeet Tiedonhallintamalli + Tiedonhallinnan muut asiakirjat	Tiedonhallintamalli Tietotilinpäätös osa tilinpäätöstä Markkinointisuunnitelma (Varhaiskasvatussuunnitelma)
Kuntastrategian vieminen käytäntöön (jatkuva arjen työtä jokaisella toimialalla)	Talousarvion toiminnalliset tavoitteet asetetaan strategisiksi tavoitteiksi Strategia käsitellään kuntakonsernin tytäryhtiöissä	Tavoitteiden toteutumisen raportointi tilinpäätöksessä Tytäryhtiöiden pöytäkirjamerkinnot	Talousarviossa strategiasta johdettujen tavoitteiden raportointi osavuosisiraportin ja tilinpäätöksen yhteydessä Visio ja arvot näkyivät vahvasti mm. kunnan viestinnässä,
Konserniyhtiöiden omistajaohjauksen toteuttaminen	Päivitetyn konserniohjeen soveltaminen kunnassa ja konserniyhtiöissä	Konserniyhteisöjen pöytäkirjat ja raportit tilinpäätöksessä	Kuntayhtiöille järjestetty yhteistilaisuus toiminnan ominaispiirteistä ja konsernin kokonaisedusta. Omistajaohjausta annettu tilanteen vaatiessa ja pyydettyä.
Talouden tasapainon saavuttaminen	Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytyjen tasapainotustoimenpiteiden toteuttaminen Talouden seuranta kuukausi- ja osavuosi-raportoinnissa ja tilinpäätöksessä	Tilikauden tulos ja kriisikuntakriteerien tunnusluvut Tulosennuste	Tilinpäätös 2022 on ylijäämäinen. Taseen kumulatiivinen tulos on ylijäämäinen.

	Strategiassa määritellyt tavoitteet	Konsernivelka ja vuosikate	Lainakanta on vähentynyt suunnitelman mukaisesti huomioiden kuitenkin rakentamisesta aiheutuvat lainatarpeet.
Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen	Hyvinvointia ja terveyttä edistävän toiminta osaksi toimialojen arkea Aktiivinen toiminta hyte-työryhmän koordinoimana	Hyvinvointikertomus ja –suunnitelma Tapahtumat ja tilaisuudet Yhteistyö järjestöjen kanssa	Hyvinvointisuunnitelma 2021–2025 Hyvinvoinnin ja työllisyyden edistämisen koordinaattorin toimi perustettu 2022 (ja täytetty 2023). Järjestöyhteistyön asiakirja laadittu

Riskienhallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Strategisten tavoitteiden unohtuminen	Strategian merkityksen ja sisällön toistuva läpikäynti ja konkretisointi osana jokapäiväistä toimintaa kaikissa työyksiköissä ja luottamuselimissä – vastuu johtoryhmällä ja esimiehillä	Strategian visiota ja arvoja toistettiin aktiivisesti asiakirjoissa, tilaisuuksissa ja viestinnässä. Henkilöstölle tarkoitettussa kesäkuussa järjestetyssä tilaisuudessa oli vähän osallistujia, eikä tilaisuus tavoittanut kohderyhmää halutussa laajuudessa.
Talouden tasapainottamisen toimenpideohjelman toteutuksen epäonnistuminen ajallisesti ja sisällöllisesti; tavoitteiden mukaisten tulosten aikaansaaminen	Talouden tasapainotustyön jatkaminen osana jokapäiväistä arkea Vaikeidenkin ratkaisujen hyväksyminen ja toteuttaminen	Talouden tasapainottamisohjelma voimassa vuoteen 2023 saakka, ohjelma viedään loppuun saakka. Talouden tasapainottamisohjelman lisäksi kunnan taloutta on tasapainottanut ppky Selänteen parin viimeisimmän vuoden huomattavat palautukset sekä yleinen tarkan talouden noudattaminen toimialoilla.
Muutos- ja henkilöstöjohtamisen epäonnistuminen; ammatillinen ja ajallinen riittämättömyys	Henkilöstön, esimiesten, luottamushenkilöiden ja kuntalaisten valmentaminen ja sitouttaminen tavoitteisiin ennakkotiedottamisella, yhteisillä tilaisuuksilla ja yhteistyöllä	Säännölliset johtoryhmäpalaverit viikoittain ja esihenkilöpalaverit kuukausittain toteutuivat. Valtuutetuille ja luottamushenkilöille pidettiin kaikkiaan 5 iltakoulua tai muuta tilaisuutta ajankohtaisista teemoista. Lisäksi lähetettiin yksittäisiä tiedotteita asiasta riippuen.

Sote-kustannusten hallitsemattomuus	Sote-palvelujen rakenteiden ja toiminnan seuraaminen aktiivinen seuraaminen ja osallistuminen	Viranhaltija- ja luottamushenkilöjohto osallistunut sote-toimijoiden kokouksiin ja neuvotteluihin. Lopullisesti pitkäaikaiset vaikutukset selviävät vuoden 2023 aikana.
Hyvinvointialueelle siirtymisen talousvaikutukset ja niiden tuoma epävarmuus		
Hyte-työn merkityksen jääminen liian vähäiseksi	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tuominen osaksi arkea, yhteistyö hyvinvointialueen kanssa	Käytännön toiminta oli valmistautumista hyvinvointialueen aloitukseen, yhteistyö suunnitelmien työstämisen tasolla.

Hankkeet

YHET – yhdessä eteenpäin

Henkilöstöhallinnon hanke, jonka tavoitteena on kunnan henkilöstön työhyvinvoinnin kehittäminen ja parantaminen alkoi syksyllä 2022. Ensimmäiset laboratoriot pidettiin syyskuussa 2022. Laboratorioissa on tavoitteena kokeilun avulla löytää Reijjärven kunnassa toimivia toimintatapoja osaksi jokaisen arkea ja työssä jaksamista. Erityisesti laboratorioissa työskentelevät teknisen, varhaiskasvatuksen ja hallinnon henkilöstö. Lisäksi omat laboratorionsa ovat esihenkilöille ja fasilitaattoreille eli keskustelunohjaajille. Keskustelunohjaajien koulutuksessa on tavoitteena antaa heille työkaluja keskustelujen ylläpitämiseen ja ohjaamiseen yllättävissäkin tilanteissa työn arjessa.

Hanketta rahoittaa TSR eli Työsuojelurahasto. Hankkeen logosta järjestettiin kilpailu yläkoulun ja lukion opiskelijoille. Ehdotuksia saatiin lähes kolmekymmentä taidokasta työtä. Kaikki kilpailuun lähetetyt ehdotukset ovat tilinpäätöksen liitteenä. Tilinpäätöksen kansikuvana on fasilitaattoreiden eli keskustelun ohjaajien, ja samalla koko hankkeen päätunnukseksi valikoitunut työ.

Kynttilät esiin vakan alta –hanke (1.11.2020 – 30.9.2022) keskittyi yhdistystoiminnan haasteisiin ja kehittämistarpeisiin. Hankkeen lähtökohtana oli paikkakunnan yhteisöjen tarpeiden ja toiveiden kartoittaminen, yhdistysten aktivoiminen sekä yhdistysten ja muiden toimijoiden välisen yhteistyön tiivistäminen. Yhteisöjen aktivoitumisen ja yhdessä tekemisen kautta tavoiteltiin kaikkien kuntalaisten toimeliaisuuden lisääntymistä ja hyvinvointia kaikille kuntalaisille. Pyrkimyksenä oli kehittää yhdistysten toimintatapoja, aktivoida jäsenistöä sekä lisätä yhteistoimintaa kaikkien paikallisten toimijoiden kesken.

Hankkeen keskeiset teemat olivat osallisuus, osaaminen ja yhteistyö. Tukemalla järjestöjen toimintaa pyrittiin lisäämään yhteisöllisyyttä, yksilöiden merkityksellisuuden kokemuksia ja täten myös yhteiskunnallista osallistumista. Hankkeen aikana parannettiin muun muassa yhdistystoimijoiden digitaitoja, monipuolistettiin viestintää sekä saatiin oppia tapahtumien järjestämisestä. Yhteistyötä, paitsi yhdistysten kesken, myös lukuisien muiden toimijoiden kanssa tehtiin hankkeen tapahtumissa sekä yhdistysten yhteisessä tilassa, Yhteisötila Vakassa.

Yhdistystoimijoilta saadun palautteen perusteella hanke koettiin tärkeäksi ja tarpeelliseksi. Hankkeen koettiin kokonaisuudessaan onnistuneen hyvin ja auttaneen yhdistyksiä toiminnan kehittämisessä ja lisänsen yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Hankkeen vaikutuksesta paikallisten yhdistysten toiminta aktivoitui ja useat yhdistykset havahtuivat uudella tavalla toiminnan kehittämiseen.

Keskushallinto

Keskushallinto tuottaa kunnan johtamista ja päätöksentekoa tukevia palveluja ja aineistoa sekä hoitaa kunnan vuokra-asuntoasioita. Keskeisimpiä tehtäviä ovat kunnan taloudenhoito sekä valtuuston, kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen alaisten toimielinten ja toimikuntien asiakirjahallinnosta ja arkistotoimesta vastaaminen.

Henkilöstöhallinto

Henkilöstöhallinto sisältää kustannuspaikat: työterveyshuolto ja muu henkilöstöhallinto

Henkilöstöhallinnon tehtävänä on virka- ja työsuhteasioiden hoito ja työterveyshuollon järjestäminen. Talous- ja henkilöstöjohtaja vastaa henkilöstöasioista. Kunnanjohtaja toimii KT-yhteyshenkilönä.

Vuoden 2022 aikana haettiin työsuojelurahastolta avustusta henkilöstön hyvinvointia tukevaan hankkeeseen. Avustuspäätös saatiin kesällä 2022, minkä jälkeen hanke voitiin aloittaa syyskuussa 2022. Hanke jatkuu vuoden 2023 loppuun saakka.

Hankeen logosta järjestettiin kilpailu yläkoululaisille ja lukiolaisille. Kilpailuun saapuneet työt ovat kaikki tilinpäätöksen liitteenä. Erityisesti hankkeen aikana koulutettavien fasilitaattorien eli keskustelunohjaajien omakseen tuntema logo on tilinpäätöksen kansilehdessä.

Muu yleishallinto

Muu yleishallinto sisältää kustannuspaikat: joukkoliikenne, verotus, toimikunnat, työllistäminen ja kuntouttava työtoiminta sekä sosiaalisen kuntoutuksen kehittämishanke.

Joukkoliikenne yleishallinnossa käsittää asiointikuljetukset. Verotus tässä yhteydessä tarkoittaa verohallinnon kunnalta perimää korvausta kunnallisten verojen perimisestä. Kunnanhallituksen perustamia toimikuntia ja työryhmiä ovat vanhus- ja vammaisneuvosto sekä hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen työryhmä (Hyte). Työllistäminen sisältää kunnan työllistämisveloitteen hoitamisen sekä koululaisten ja opiskelijoiden kesätyöllistämisen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit	Toteutuminen
Hyvän hallintotavan mukainen asioiden valmistelu ja päätöksenteko	Viranhaltijoille asiakirjahallinnan lisäkoulutusta	Asiakirjan muodosta johtuvien oikaisuvaatimusten määrä	Koulutus toteutui.
Asiakirjahallinnon toimintatapojen uudistamien, digitalisaation hyödyntäminen	Asiakirjahallintaohjelman käyttöönoton edellyttämän tiedonohjaussuunnitelman (TOS) laadinta	TOS valmis uusi ohjelma käytössä	Toteutui. TOS valmis ja päivitetty Uusi ohjelma käytössä ja päivitysvalmis
Sähköiset lomakkeet	Otetaan käyttöön sähköiset lomakkeet kuntalaisten eniten käyttämiin palveluihin	Sähköisten lomakkeiden määrä ja käyttöaste	Toteutui osin. Liikuntatilojen varaus sähköisen järjestelmän kautta otettiin laajemmin käyttöön.
Vuokrauksen sujuvuus ja vuokralaisten yhdenmukainen kohtelu	Uusitaan vuokrausperiaatteet ja yhdenmukaistetaan järjestyssäännöt	Päivitetyt vuokrausperiaatteet ja järjestyssäännöt käytössä kaikissa vuokra-asunnoissa	Toteutui.

Riskienhallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
TOSin valmistumisen ja siten myös asianhallintaohjelman käyttöönoton viivästyminen; henkilöresurssit	Henkilöstön mukaan ottaminen ja motivointi uudistukseen alusta alkaen	Tiedonohjaussuunnitelma valmistui ja ohjelmisto otettiin käyttöön.
Uuden toimintatavan omaksuminen	Uuden toiminnon käyttäjäkoulutukset ja tukihenkilön nimeäminen	Käyttäjäkoulutukset toteutettiin, jouduttiin kertaamaan käyttöönoton viiveen vuoksi.
Sähköisten toimintojen tietoturvariskien lisääntyminen	Uusien toimintojen aktiivinen tiedottaminen ja opastaminen, myös kuntalaisille	Tiedotettiin uudesta sähköisestä varausjärjestelmästä sekä lehtikirjoituksen että oppaan avulla
	Tietosuoja ja -turvakoulutusta henkilöstölle	Koulutusta järjestettiin. Aiheeseen liittyvät hankkeet alkoivat.

Kuntouttava työtoiminta

Kunta vastasi kuntouttavasta työtoiminnasta vuoden 2022 loppuun asti, minkä jälkeen se siirtyi hyvinvointialueen vastuulle. Kuntouttavan työtoiminnan tavoitteena on parantaa pitkään työttömänä olleiden kuntouttavasta työtoiminnasta säädetyn lain ja asetusten piiriin kuuluvien henkilöiden työllistymistä. Toiminnan tavoitteena on edistää työttömänä olleen elämänhallintaa ja toimintakykyä sekä vahvistaa ja parantaa työllistymis- tai kouluttautumismahdollisuuksia. Reijärvellä kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja toimi yhdessä PPKY Selänteen aikuissosiaalityön toimijoiden kanssa.

Kuntouttavan työtoiminnan tavoitteena oli edistää asiakkaiden elämänhallintaa ja toimintakykyä sekä vahvistaa ja parantaa työllistymis- tai kouluttautumismahdollisuuksia. Asiakkaiden aktivointisuunnitelma oli pohjana työtoiminnan suunnittelulle ja toteutukselle. Asiakkaiden työtoiminta suunniteltiin yksilöllisesti niin, että asiakas koki toiminnan mielekkääksi. Säännöllisen työtoiminnan myötä asiakkaiden arjen hallinnan valmiudet paranivat, sosiaalinen itsetunto koheni ja fyysinen toimintakyky parani.

Kuntouttava työtoiminta, etsivä nuorisotyö ja PPKY Selänteen sosiaalinen kuntoutus järjestivät yhdessä asiakkaille toimintaa. Yhteisellä toiminnalla edistettiin asiakkaiden fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä sekä yhteenkuuluvuuden tunnetta. Ryhmätoiminnassa myös yksittäisen henkilön itsetunto kohosi. Asiakkaiden näkökulmasta kolmen työntekijän työskentely samoissa tiloissa antoi uutta perspektiiviä omaan tilanteeseen. En ole ainut avun tarvitsija; jokainen saa tarvitsemaansa yksilöllistä apua ja tukea. Me kaikki olemme tasavertaisia ja yhtä tärkeitä.

Työmarkkinatuen kuntaosuus on vaikeasti arvioitavissa ja tästä syystä nämä kustannukset olivat arvioitua suurempia. Toisaalta tavoitteena oli, että työttömyysaikaisen työmarkkinatuen kuntaosuus on alle 10 000 €/kk. Tähän tavoitteeseen päästiin niin, että kustannus on keskimäärin 7 428 €/kk.

Kaikille kuntouttavan työtoiminnan asiakkaille löytyi paikka joko kunnan toimipisteistä, seurakunnalta, 4H-yhdistyksestä tai PPKY Selänteen toimipisteistä. Vuoden aikana kuntouttavassa työtoiminnassa oli 16 asiakasta yhteensä 1069 päivää.

Kuntouttava työtoiminta osallistui Yhdessä osallisuutta –hankkeeseen järjestämällä ruoka- ja kädentaidot ryhmän. Ryhmätoiminnassa asiakkaat saivat onnistumisen kokemuksia ja huomasivat omaavansa taitoja, mistä eivät olleet tietoisia. Tämä onnistui kannustavassa ilmapiirissä ja turvallisessa ympäristössä.

POP-Digi-hoitotakuu –hanke pilotoi hyvinvointiläheteen, millä pyritään vastaamaan ihmisten tarpeisiin, kun kyseessä ei ole lääketieteellisesti ratkaistava ongelma. Hyvinvointilähete voi tulla ajankohtaiseksi useista syistä esim. yksinäisyys, syrjäytyminen tai sen riski, elintapamuutoksen tarve tai mielialaoireet. Tarve voi syntyä elämäntapamuutoksen, kuten eläköitymisen, leskeksi jäämisen, sairastumisen tai vaikkapa uudelle paikkakunnalle muuton seurauksena. Hyvinvointilähete kohdentuu tilanteisiin, joissa ihmisellä on erityisiä tarpeita tai esteitä osallistua hyvinvointia ja terveyttä edistävään toimintaan.

Hankkeen toiminta jatkuu 2023–2025, jos hankkeelle myönnetään toisen vaiheen rahoitus. Tarkoituksena on edistää hoitotakuun toteutumista vahvistamalla ennaltaehkäisyä ja ongelmien varhaista tunnistamista. Suunnitelmissa on palvelutarjotin, mikä kokoaa yhteen yhteiselle alustalle kuntien, järjestöjen ja seurakuntien hyvinvointia edistävää toimintaa. Palvelutarjottimelta asukas löytää helposti tarvitsemansa palvelun joko itsenäisesti tai ammattihenkilön avustamana.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit	Toteutuminen
Kunnan työllistämismäärätyksen täyttämisen	Työllistämismahdollisuuksien aktiivinen kartoittaminen ja käyttö, tiivis yhteistyö muiden toimijoiden kanssa	Työmarkkinatuen kuntaosuus alle 10.000 e/kk	Toteutui. Kuntaosuus oli keskimäärin 7 428 e/kk.

Riskienhallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Yrityksillä ja kunnan yksiköillä ei ole tarjolla sopivaa työtä Kunnan yksiköillä ei ole tarvittavaa henkilöresurssia ohjaamiseen	Luodaan kannustinjärjestelmä työyksiköille aktivoimaan työllistämistä	Yhteiskunnan palvelujen avautuminen koronan jälkeen mahdollisti työtilaisuuksien tarjoamisen, mikä näkyy kuntaosuuden pienentymisessäkin.

ELINKEINOTOIMI

Elinkeinotoimi sisältää tehtävät: elinkeinopalvelut, elinkeinotoimen tilapalvelut, seutukuntatyön ja hankkeet

Kuntastrategian mukaisesti kunnan strategisena päämääränä on elinvoiman edistäminen ja teemana yrittäjyydestä ylpeä Reisjärvi. Keskeistä on yritysten toimintaympäristön ja toimintaedellytysten kehityksen tukeminen niin paikallisesti kuin alueellisestikin. Yhteistyö niin paikallisen yrittäjähdistyksen kuin muidenkin yrittäjyyttä tukevien toimijoiden kanssa on aktiivista. Paikallisen yrittäjyyden verkostoituminen ja monipuolinen kehittäminen nähdään vahvuuksina elinvoimaisuuden edistämiseksi.

Elinkeinotoimi edistää yrittäjyyttä kunnassa ja huolehtii elinkeino- ja yrityspalvelujen tarjoamisesta palvelusopimuksen mukaisesti yhdessä Nivala-Haapajärven Seutu NIHAK ry:n kanssa. Nihakin yrityspalvelupäällikön rooli ja tehtävä on hoitaa neuvontapalveluja yrityksille. Yritysten toimintaedellytyksiä kunta tukee mahdollisuuksiensa mukaan myös konserniyhtiöidensä kautta. Elinvoimaisuus- ja kehittämistoiminnan kokonaistavoitteena on elinkeinorakenteen monipuolistaminen, yritysten ja työpaikkojen lisääminen sekä kunnan elinvoimaisuuden ja vetovoiman kasvattaminen. Tätä tavoitetta edistämään kunnassa hyväksyttiin elinvoimalupaus ja otettiin asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa käyttöön yritysvaikutusten arviointimenetelmä

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit	Toteutuminen
<p>Elinvoiman edistäminen</p> <p>Asukasluvun vähenemisen pysäyttäminen</p> <p>Asumisen edellytysten turvaaminen</p> <p>Kuntanäkyvyyden lisääminen</p>	<p>Kuntamarkkinointityön jatkaminen</p> <p>Kunnan asumismahdollisuuksien vahvistaminen mm. vuokra-asuntoja lisäämällä</p> <p>Aktiivinen näkyvyyden lisääminen ja myönteisten olosuhdetekijöiden korostaminen kaikessa toiminnassa</p> <p>Messu- ja tapahtumaosallistuminen</p>	<p>Asukasluku</p> <p>Myytyjen asuntojen ja tonttien määrä</p> <p>Mediaseuranta muutamaalle.fi-sivuston kävijämäärä</p> <p>Tapahtuma- ja osallistujamäärät</p>	<p>Asukasluku väheni -53 henkeä ed. vuoteen</p> <p>Koy Reisjärven Vuokratalojen toinen asuinrivitalo valmistui</p> <p>Muutamaalle.fi -sivustolla yhteensä 17 990 käyntiä (14 752 v 2021). Eniten kävijöitä Helsingistä, kiinnostavimpia olivat etusivu sekä asunnot ja tontit.</p> <p>Kotimaan matkailumessut</p>
<p>Yrittäjyyden edistäminen</p> <p>Yritystoiminnan edellytysten turvaaminen</p>	<p>Kunnan ja yrittäjien yhteiset tapahtumat</p> <p>Hankintamenettelyn tiedottaminen</p> <p>Kuntamarkkinoinnin ja yritysten rekrytoinnin yhteistyö</p>	<p>Yhteistapahtumat väh. 4 tapahtumaa/vuosi</p> <p>Hankintailta</p> <p>Yhteistyömuodot</p>	<p>Hankinta-asiat, biokaasun mahdollisuudet, kuntabarometrin tulokset, joulunavaus</p> <p>Hankintailta ja markkinavuoropuhelu; työyhteisöliittymä sote-keskuksen rakentamisessa</p> <p>Elinvoimalupaus ja yritysvaikutusten arviointi käyttöön</p> <p>Yleisesitteen aloitus Yhteydenpito yrityksiin</p>
<p>Yritystoiminta</p> <p>Yritystoiminnan jatkuvuuden turvaaminen</p>	<p>Yrityskauppojen ja sukupolvenvaihdosten neuvontapalvelut</p>	<p>Yritysten määrän muutos, nettomuutos positiivinen</p>	<p>Vuonna 2022 perustettu +18 lakannut -6 nettomuutos + 12</p>
<p>Matkailu</p> <p>Matkailun kehittäminen</p>	<p>Erä- ja luontomatkailu vetovoimatekijäksi</p>	<p>Peuranpolku-hankkeen tulokset</p>	<p>Edustus Metsäpeuranmaan neuvottelukunnassa</p>
	<p>Peuranpolun ja Petäjämäen luontojärvien ja maastoliikuntakeskuksen kunto ja tunnettavuus</p>	<p>Opasteiden taso ja kunto</p>	<p>Kunnostustyöt toteutettu ja opasteet tilauksessa</p>

Kunnan elinvoimaisuuden ja kehittämistoiminnan perustavoitteena on yritystoiminnan jatkuvuuden turvaaminen. Kokonaistavoitteena on elinkeinorakenteen monipuolistaminen, yritysten ja työpaikkojen lisääminen sekä kunnan elinvoimaisuuden ja vetovoiman kasvattaminen. Vuonna 2022 yritysten määrän nettomuutos + 12, mikä on 2 enemmän kuin edellisellä vuonna. Vuodesta 2010 vuoteen 2022 kokonaismuutos on ollut 84 perustettua yritystä enemmän kuin lakkautuneita ja vuodesta 2017 lähtien vain positiivinen. Vuoden 2022 aikana paikallisilla yrityksillä on myös investointi- ja toimitilalaajennuksia, joita kunta oli osaltaan mahdollistamassa. Yhteydenpitoa yrityksiin ja yrittäjiin on toteutettu tarve- ja tilannekohtaisesti.

Kuntamarkkinointityö oli hienoisessa suvantovaiheessa, kun haettiin sisällöntuottajia ja vastuunottajia kunnan sisäältä. Kuntanäkyvyys toteutui ensisijaisesti sähköisissä viestintäkanavissa. Kuntainformaation lisäämiseksi aloitettiin yleisjulkaisun työstäminen, minkä tarkoituksena on edistää kuntatietoutta uusille asukkaille ja yritysten työntekijärekrytoinnissa. Julkaisu, myös sähköisenä versiona, valmistuu alkuvuodesta 2023. Keskeistä on kuntatiedottamisen ja muutamaalle.fi -sivuston sisällön ylläpitäminen kuntakuvan vetovoimaisuuden lisäämiseksi.

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Epätietoisuus yhteistyökumppanin toiminnasta, toimenpiteiden päällekkäisyys	Toimijoiden välinen tiivis yhteistyö, sovitut tehtävävastuut ja säännölliset tapaamiset	Tapahtumien ja tapaamisten osallistujamäärä jäi vähäiseksi.
Tapahtumien ja tapaamisten heikko vetovoimaisuus, alhainen osallistujamäärä	Toimijoiden tunnettavuuden lisääminen mahdollisesti toteutuvan Kynttilät esiin vakan alta -hankkeen avulla	Hanke päättyi syksyllä 2022. Toimijoiden yhteistyö lisääntyi ja tapahtumia järjestettiin.
Yritysten siirtyminen toiselle paikkakunnalle tai toiminnan loppuminen	Kunnan viranhaltijoiden ja vastuuhenkilöiden tavoitettavuus ja nopea reagointi	Viranhaltijat olleet tavoitetta- vissa.
Matkailun vetovoimaisuus hiipuu	Peuranpolun ja muiden luontomatkailureittien kunnosta ja infomateriaalista huolehtiminen	Korona-ajan sesonki tasaantunut, Reisjärvellä muutos maltillista.

SELÄNNEPALVELUT

Selännepalvelut sisältää kustannuspaikat sosiaali- ja terveyspalvelut, ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut sekä hallinto-, toimisto- ja tukipalvelut.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänne järjesti vuoden 2022 loppuun asti jäsenkuntiansa asukkaille lain säätämät sosiaali- ja terveydenhuolto- ja erikoissairaanhoidon palvelut. Kuntayhtymän tehtävänä ja vastuulla on järjestää myös ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun, maa-aineslain, rakennus- valvonnan ja korjausneuvonnan palvelut. Reisjärven kunnalle palvelut tuotetaan perussopimuksen sekä vuosittain laadittavan palvelutasosuunnitelman ja vuosisopimuksen mukaisesti. Erikoissairaanhoidon palvelut kunnalle tuotti vuoden 2022 loppuun asti Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä Soite. Vuoden 2023 alusta lukien sote-palvelujen tuottaminen siirtyi Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteelle.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kuntayhtymän ja jäsenkuntien välinen uusi perussopimus tuli voimaan 1.8.2020. Jäsenkunta vastaa asukkaidensa käyttämien palveluiden todellisista omakustannushintaisista kustannuksista. Kuntakohtainen maksuosuus määräytyy palvelujen käytön perusteella.

Selänteen jäsenkuntien maksuosuudet olivat vuonna 2022 yhteensä 69,96 miljoonaa euroa. Määrärahoja tarkistettiin yhtymävaltuuston päätöksellä joulukuussa 2022. Tarkistus kohdentui Pyhäjärven ja Kärsämäen osuuksiin.

Reisjärven kunnalle Selänne-palvelujen maksuosuus vuodelle 2022 oli kuntayhtymän alkuperäisen talousarvion mukaisesti 12 678 327 euroa ja toteuma 11 726 712 euroa.

Selänteen tilinpäätösluonnoksen mukaan: ”Oman toiminnan osalta menot toteutuivat 100,31 %:sti ollen - 72 482 230 € eli 222 974 € arviota korkeammat, mutta erikoissairaanhoidon osalta talousarvio sitä vastoin alittui. Koska talousarviossa oli huomioitu liian suuri osuus erikoissairaanhoidolle, jäi ennakkolaskutuksesta toteutumatta 1,9 milj. €. Ennakkolaskutuksen muuttaminen olisi tullut huomioida talousarviossa. Haapajärvellä ero erikoissairaanhoidon osalta talousarvion ja maksettujen ennakoiden välillä on 1 319 811 €, Pyhäjärvellä 854 737 ja Reisjärvellä 77 797 €. Näin ollen tilikaudelta kertyi lisälaskutusta Haapajärvelle -1 189 676 €, Pyhäjärvelle -1 392 998 € ja Reisjärvelle + 372 055 €. Kokonaistalousarvion toteutui tilikauden osalta 98,88 %, jolloin tilikausi toteuma alittui talousarvioon nähden 820 691 euroa. (Taulukko 7).”

Kuntien toteutuneet kustannukset. Lähde: Ppky Selänteen tilinpäätös 2022, taulukko 7.

HALLINTO ja PALVELUT YHTEENSÄ					MAKSETUT ENNAKOT	EROTUS - LISÄPERINTÄ / + PALAUTUS
	TA2022	TP2022	Ero €	Tot. %	€	€
Haapajärvi	-31 969 188	-31 839 053	130 135	99,59 %	30 649 377	-1 189 676
Kärsämäki	-257 496	-228 531	28 965	88,75 %	247 496	18 965
Pyhäjärvi	-28 320 113	-28 108 374	211 739	99,25 %	26 715 376	-1 392 998
Reisjärvi	-12 756 124	-12 306 271	449 853	96,47 %	12 678 327	372 056
Yhteensä	-73 302 921	-72 482 230	820 691	98,88 %	70 290 576	-2 191 653

Reisjärven osalta talousarviomäärärahat alittuivat kaikkiaan 372 055,79 euroa.

Selänteen tilinpäätösluonnoksen mukaan ”Reisjärven kunnan talousarviomäärärahat alittuivat kaikilla palvelulinjoilla. Hyvinvointipalvelujen alitus oli 338 t€ (tot. 90 %; TA: 3,4 milj€), terveys- ja vanhuspalvelujen alitus oli 64 t€ (tot. 99,3 %; TA: 8,7 milj.€) ja ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa 31 t€ (tot.89,1 %; TA: 284 t€).”

Reisjärven kunnan toteutuneet erikoissairaanhoidon kustannukset Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä Soitelle olivat vuonna 2022 kaikkiaan 3 263 138 euroa eli 54 883 euroa suuremmat kuin vuonna 2021. Vuonna 2021 kustannukset olivat 3 208 265 euroa. Aiempina vuosina vastaavat kulut olivat 3 421 325,86 € vuonna 2020, 3 543 286 € vuonna 2019 ja 3 528 020 € vuonna 2018. Soite myös palauttaa Reisjärven kunnalle 124 537 euroa. Palautukset liittyvät sosiaali- ja terveyspalveluiden siirtymiseen hyvinvointialueiden järjestysvastaalle vuoden 2023 alusta lukien.

MAASEUTUTOIMI

Maaseututoimi sisältää tehtävät: maaseutupalvelut ja lomituspalvelut.

Maaseutupalvelut

Reisjärvi kuuluu Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungin kanssa yhteiseen maaseutuhallinnon paikallisyksikköön, jonka isäntäkuntana toimii Pyhäjärvi.

Alueelliset maaseutupalvelut

Pyhäjärven ja Haapajärven kaupunginvaltuustot ja Reisjärven kunnanvaltuusto hyväksyivät vuonna 2012 maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen muodostamisen ao. kuntien kesken (L210/2010). Pyhäjärven kaupunki on järjestämävastuun vastaanottavana kuntana sekä yhteistoimintasopimuksen kuntien järjestettäväksi säädettyjen lakisääteisten maaseutuhallintotehtävien sekä muiden maaseudun kehittämispalvelujen järjestämisestä.

Vuodesta 2013 lähtien toimineen Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen tehtävänä on suorittaa erityislainsäädännöllä kunnan tehtäviksi määrätyt maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät ja lisäksi toteuttaa vapaaehtoista maaseutuelinkeinojen kehittämistyötä resurssien asettamisrajoissa. Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen toiminnasta aiheutuva kustannus muodostuu pääosin henkilöstökuluista. Toimielimen kustannus jaetaan kuntien välisen sopimuksen mukaisesti sopimuskunnille ja Pyhäjärven kaupunki laskuttaa muita sopijakuntia.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen toiminnasta aiheutuva kustannus muodostuu pääosin henkilöstökuluista (90 %). Toimielimen aiheuttama kustannus jaetaan kuntien välisen sopimuksen mukaisesti sopimuskunnille ja Pyhäjärven kaupunki laskuttaa muita sopijakuntia.

Tehtävät on toteutettu suunnitellun budjetin mukaisena ja jokaisessa yhteistoiminta-alueen kunnassa on toimihenkilöiden loma-aikojen järjestelyjä lukuun ottamatta virka-aikainen asiakaspalvelu koko tilivuoden ajan. Alkuvuosi oli edelleen koronapandemian vuoksi erikoinen, ja lähikontakteja sekä kokoontumisia jouduttiin vielä välttelemään. Vuoden 2022 helmikuussa Venäjä aloitti hyökkäyksen Ukrainaan ja sen seurauksena tuote- ja tuotantopanosmarkkinoille aiheutui suuria muutoksia ja hinnat nousivat. Tiloille maksettavan tuen suurin osa on maksettu tiloille vuoden viimeisen neljänneksen aikana.

Toimivien maatilojen lukumäärän väheneminen on jatkunut, mutta viljelystä luopuneiden tilojen maatalousmaa on säilynyt viljelyssä. Vuonna 2022 tiloille maksetun EU- ja kansallisen tuen määrä on ollut 21.778.363,72 euroa (v. 2021 20.198.521), josta Haapajärvelle 8.214.928,98 euroa, Pyhäjärvelle 5.421.361,06 euroa ja Reisjärvelle 8.142.073,68 euroa. Tuen määrää nosti vuonna 2022 Venäjän hyökkäyssodan vuoksi kohonneiden mm. energiakustannusten vuoksi maatalouden huoltovarmuuspaketin mukaiset kriisituet (mm. luonnonhaittakorvauksen lisämaksu ja tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen tilapäinen korotus).

Maaseututoimi on vuoden 2022 aikana huolehtinut valtuustojen päätösten mukaisesti maksullisen lomituksen avustuksen maksujen valmistelusta tukeen oikeutetuille yrittäjille. Kunnan tukea on maksettu de minimis -avustuksena maatalouden alkutuotannon alalla toimiville mikroyrityksille ja sen varmistamiseen, että työvoimaa hyödynnetään parhaalla mahdollisella tavalla. Tuki on mahdollistanut lomittajien työtä Haapajärvellä noin 4183 lomitustuntia, Reisjärvellä noin 5084 lomitustuntia ja Pyhäjärvellä on tuetusti tehty noin 3676 tuntia. Lomituksen tukea on maksettu Haapajärvellä 66, Pyhäjärvellä 40 ja Reisjärvellä 71 karjatalousyrittäjälle.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

6400 MAASEUTUPALVELUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2022	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTAKULUT, sis+ulk						
HENKILÖSTÖKULUT	-4 000,00		-4 000,00	-6 955,38	-2 955,38	173,88 %
PALVELUJEN OSTOT	-75 160,00		-75 160,00	-62 594,21	12 565,79	83,28 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-800,00		-800,00	-879,35	-79,35	109,92 %
AVUSTUKSET	-24 000,00		-24 000,00	-23 698,48	301,52	98,74 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-6 324,00		-6 324,00	-4 743,00	1 581,00	75,00 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-110 284,00		-110 284,00	-98 870,42	11 413,58	89,65 %
TOIMINTAKATE	-110 284,00		-110 284,00	-98 870,42	11 413,58	89,65 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-110 284,00		-110 284,00	-98 870,42	11 413,58	89,65 %

Lomituspalvelut

Lomituspalvelut käsittävät lomitushallinnon ja maatalouslomituksen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit	Toteutuminen
Lomituspalvelujen tuotannon tehostaminen ja lomituspalvelujen tilakohtaisen käytön lisääntyminen tilojen toiminnan helpottamiseksi.	Lomarenkaita pidetään mahdollisuuksien mukaan toiminnassa ja lomittajien työllistymistä erilaisilla tiloilla parannetaan koulutuksella ja perehdytyksellä. Pyritään vakinaistamaan vuoden aikana 3–5 lomittajaa.	Vuosiloma päiviä 8500 päivää, sijaisapuja 7500 päivää (riippuen mm. äitiyslomien lukumäärästä) ja tuettuja maksullisia päiviä 2800 päivää. Yhteensä vuoden aikana lomitetaan 18 800 päivää.	Vuosilomapäivät 8202 pv, sijaisapupäivät 6348 pv ja tuettuja maksullisia 2664 pv, yhteensä 17 225 pv

Lomituspalvelujen tuottaminen työllisti noin 67 kuukausi- ja tuntipalkkaista lomittajaa henkilötyövuosina, josta maksullisen lomittaja-avun osuus yhteensä oli noin 13 henkilötyövuotta.

Riskienhallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Maatilatalouden kannattavuuskehitys Maatilayritysten työllistämismahdollisuudet Lomittajien saatavuus	Kuukausipalkkaisten lomittajien lukumäärä pitää olla lomitustarpeiden mukainen Työntekijöiden tasapuolinen työjohto ja työllistäminen Aktiivinen lomien tarjonta ns. lomien hiljaisena aikana	Kaksi lomittajaa eläköityi, kolme lomittajaa siirtyi muihin töihin tai yrittäjäksi muutama uusi tuntiainen tuli lyhytaikaisiin töihin lisää. Yksi maatalouslomittaja vakinaistettiin. Yrittäjien lomat painottuivat enemmän loppuvuoteen, mikä lisäsi lyhytaikaisten lomittajien määrää loppuvuonna. Lomitusten kokonaismäärästä lyhytaikaisten määrä oli aiempiin vuosiin nähden huomattavan korkea.

Riskeihin ja niiden hallintaan on varauduttu siten, että kuukausipalkkaisten lomittajien lukumäärä pitää olla lomitustarpeiden mukainen, työntekijöiden tasapuolisella työnjohdolla sekä aktiivisella lomien tarjoamisella hiljaisena aikana.

Lomatoimen Reisjärven paikallisyksikkö suorittaa lomituspäivälain (1231/1996) mukaiset tehtävät. Kotieläintuotantoa harjoittava maatila saa vuosilomaa, sijaisapua ja maksullista lomittaja-apua maatalousyrittäjien lomituspäivälain mukaisesti. Tilat voivat valita, käyttävätkö tilalla kunnan lomituspäiväluita vai järjestävätkö itse lomittajansa. Itse järjestetystä lomituksesta maksetaan lomitustykselle korvaus lomituksen suorittamisesta. Lomituspäivälain mukaisista lomituksista aiheutuneet kustannukset rahoitetaan valtion varoista.

Viljelijäyrittäjän henkilökohtainen lomaoikeus on 26 päivää vuodessa. Sijaisapulomitusta saa yrittäjä, joka on laissa mainittujen syiden vuoksi tilapäisesti estynyt työstään, eikä tilalla voida sisäisin järjestelyin esimerkiksi perheenjäsenten avulla selviytyä tilan töistä. Sijaisapulomituksesta peritään maksu, joka perustuu yrittäjän maatalousyrittäjäeläkkeen työtuloon.

Vuosiloma- ja sijaisapulomitustöiden lisäksi viljelijä voi saada lomittajan myös muihin vuosilomaan oikeutetun karjaloustöihin maksullisena lomittaja-apuna. Tätä maksullista lomittaja-apua on voitu järjestää vain, jos yksikön kuukausipalkkaisia lomittajia on ollut käytettävissä. Kukin lomitusalueen kunta on v. 2022 varannut sovitun summan maksullisen lomittaja-avun tukemiseen oman kunnan alueella sijaitseville kotieläintiloille (24 000 €/v muut kunnat, Pyhäjärvi 15 000 €/v). Maksullinen lomittaja-apu työllistää lomituspäiväluissa noin 13 lomitushenkilöä vuodessa.

Vuoden 2022 aikana asiakaskunnassa tapahtui edellisvuosien kaltaista vähenemistä. Lomituspäivien lukumäärä vähentyi edellisvuodesta 1498 päivällä. Koko maassa lomituspäivät vähenivät ja asiakkaiden vähenemisen takia/paikallisyksikköuudistuksen seurauksena Etelä-Suomeen aloitti v.2022 neljä uutta yksikköä (Etelä-Pohjanmaan, Etelä-Suomen, Kaakkois-Suomen ja Vehmaan paikallisyksiköt). Vuoden 2023 alusta myös Pohjois- ja Itä- Suomeen muodostuu neljä uutta maatalouslomituksen paikallisyksikköä (Pohjois-Karjalan, Pohjois-Savon, Pohjois-Suomen ja Toholammin paikallisyksiköt), joten 2023 alussa Suomessa on 12 paikallisyksikköä (edellisten lisäksi Kankaanpään, Keuruun, Pedersören, Sastamalan paikallisyksiköt). Reisjärvi liittyy Nivalan, Kalajoen, Haapaveden ja Kaustisen lisäksi Toholammin paikallisyksikköön, mistä tulee Suomen suurin paikallisyksikkö aloittaessaan.

Lomituspäiväluiden laajuus

Paikallisyksikön alueella oli lomituspäivälujen piirissä 192 tilaa ja 327 yrittäjää vuoden 2022 aikana. Paikallisyksikön palveluksessa oli 51 vakituista. Lisäksi lyhytaikaisia lomittajia oli 167 henkilöä. Lyhytaikaisten maatalouslomittajien osuus lomituspäivistä oli noin 38 %. Ammatinharjoittajien ja yritysten tekemien lomitusten osuus lomitetuista päivistä oli noin 2 %. Lomituspäiviä oli vuonna 2022 yhteensä 17 225 päivää. Reisjärven paikallisyksikön järjestämät lomituspäiväluet vuonna 2022 jakautuivat kunnittain ja palvelumuodoittain seuraavasti:

Kunta 31.12.2022	Yrittäjien määrä	Lomituspäivät yhteensä	Vuosilomapäivät yhteensä	Sijaisapupäivät yhteensä	Maksullinen 120 tunnin lomitukset
Haapajärvi	92	6 219	2237	3238	647
Kärsämäki	85	4 687	2137	1056	652
Pyhäjärvi	48	2 658	1215	535	582
Reisjärvi	102	5 159	2613	1519	782
Kaikki yhteensä	327	17 214	8 202	6 348	2 663

Täysin maksullista lomituspäiväluä oli 11 pv.

Taloudelliset tavoitteet

Maaseutupalvelut euroa, sis+ulk	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2022	Tot %	Poikkeama 2022
Maaseutupalvelut ja lomatoimi yhteensä					
Tuotot	4 156 594	3 686 046	4 275 532	115,99	589 486
Kulut	-4 181 550	-3 682 160	-4 171 113	113,28	-488 9853
Toimintakate	-24 956	-3 886	104 418	2 687,04	104 418
<i>Yhteinen maaseutuhallinto</i>					
<i>Reisjärven osuus</i>					
Tuotot					
Kulut	-101 072	-110 284	-98 870	89,65	11 414
Toimintakate	-101 072	-110 284	-98 870	89,65	11 414
Lomatoimi					
Tuotot	4 156 594	3 686 046	4 275 532	115,99	589 486
Kulut	-4 080 479	-3 571 876	-4 072 243	114,01	-500 367
Toimintakate	76 116	114 170	203 289	178,06	89 119
<i>josta:</i>					
<i>6410 Lomituspalvelut, hallinto</i>					
Tuotot	382 130	390 000	389 859	99,96	-141
Kulut	-306 014	-275 830	-304 939	110,55	-29 109
Toimintakate	76 116	114 170	84 920	74,38	-29250
<i>6411 Lomituspalvelut</i>					
Tuotot	3 564 885	3 261 046	3 847 410	117,98	586 364
Kulut	-3 564 885	-3 171 046	-3 583 519	113,01	-412 473
Toimintakate		90 000	263 891	293,21	173 891
<i>Lomituspalvelut lajeittain:</i>					
6412 Perusteeton lomituspalvelu	15 519	10 000			-10 000
6413 Itsejärjestetty lomituspalvelu	38 577	25 000	38 263	153,05	13 263
6414 Vuosiloma, itsejärjestetty	-82 000	-75 000	-99 249	132,33	-24 249
6415 Sijaisapu, itsejärjestetty	95 241	-30 000	39 980	133,27	-9 980
6416 Tuettu maksullinen lomitus	-32 338	-20 000	-44 557	22,78	-24 557

Palo- ja pelastustoimi

Reisjärvi kuului vuoden 2022 loppuun asti Jokilaaksojen pelastuslaitoksen alueeseen. Jokilaaksojen pelastuslaitos toimi Pohjois-Pohjanmaan eteläosassa 17 kunnan alueella. Palo- ja pelastustoimen hoidosta vastaa vuoden 2023 alusta lukien hyvinvointialue Pohde.

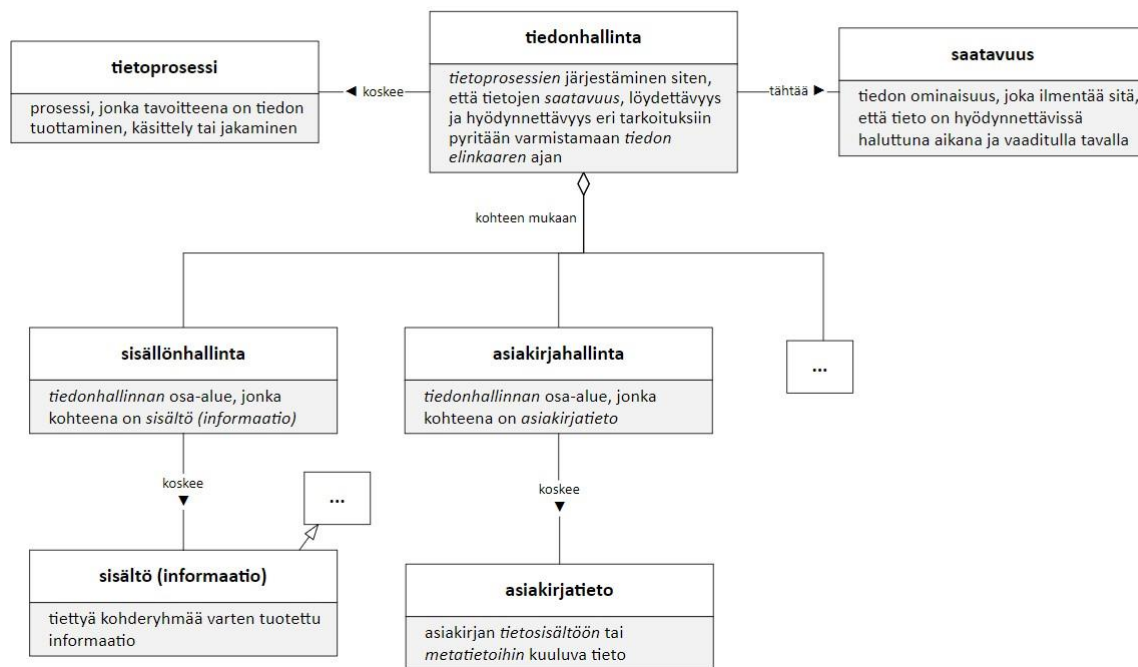
Vuonna 2022 kunnan maksuosuus oli 281 581 euroa ja asukasta kohden 106,82 euroa.

Tiedon vuosi

Reisjärven kunnassa valmistauduttiin talous- ja henkilöstöhallinnon ohjelmien vaihtamiseen vuoden 2023 aikana kouluttautumalla.

Tiedonhallintamallin työstämistä jatkettiin. Vuoden 2022 aikana alkoi kaksi tiedonhallinnan kouluttautumiseen liittyvää hanketta, joissa kunta on mukana. Tiedonhallinta on osa kunnan yleistä kehittämistä, erityisesti osa asiantuntemuksen kehittämistä. Kaikki kunnan kehittäminen pohjautuu valtuuston hyväksymään strategiaan. Tietojen saatavuus ja laatu pyritään varmistamaan kehittämällä kunnan tieto- ja asiakirjahallintoa, uusimmalla ohjelmistolla sekä kouluttamalla henkilöstöä.

Tiedonhallinta

Kuva 24. Tiedonhallinta kaaviokuva. Lähde: Finto

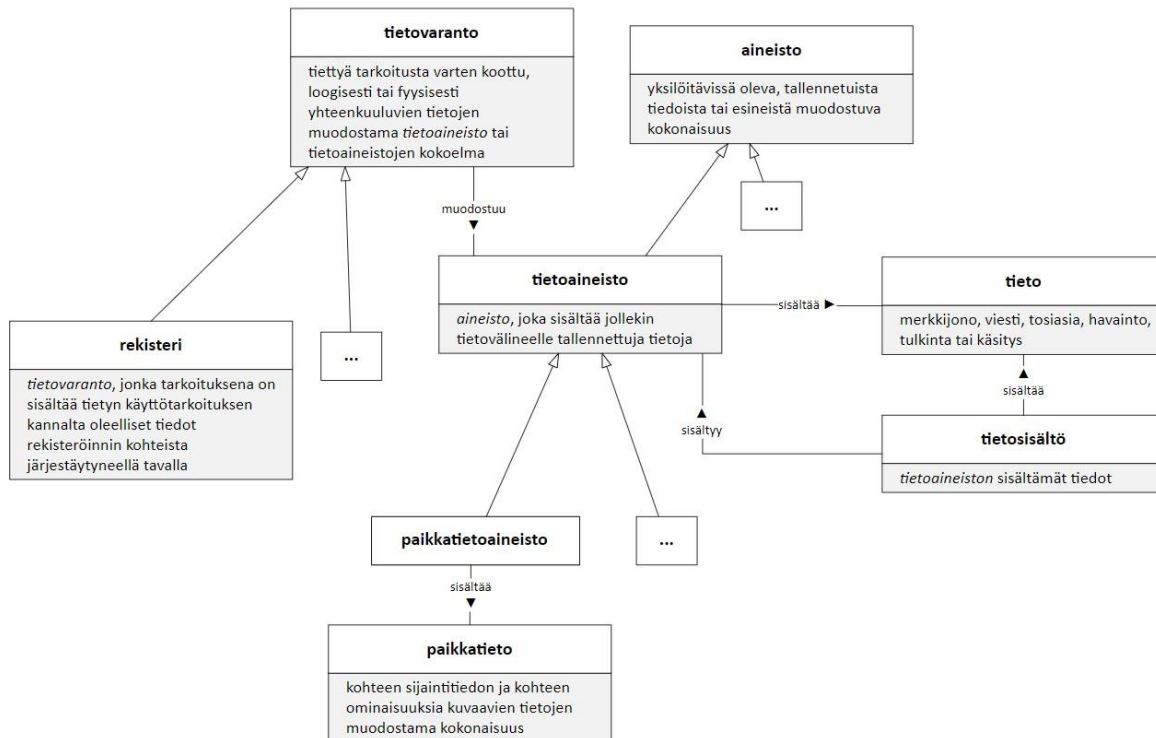
Toimintaympäristö on digitalisoitumassa. Tämä edellyttää koulutusta työntekijöille sekä tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvien käytäntöjen ja prosessien sekä tehtävien ja vastuiden jatkuvaa päivittämistä. Henkilöstön kouluttamisessa hyödynnetään yhteistyökumppaneiden osaamista sekä erilaisia hankkeita. Ulkopuolisten tiedonkäsittelijöiden tiedollinen ja taidollinen osaaminen pyritään varmistamaan sopimusneuvotteluissa sekä keskustelemalla yhteistyökumppaneiden kanssa säännöllisesti sopimusten voimassaoloaikana. Tästä vastaavat sopimusten yhteyshenkilöt.

Tiedonhallinnasta raportointi on valtuuston linjausten mukaisesti kytketty talousarvioon, osavuosisikatsauksiin ja tilinpäätökseen. Yhteistyötä tehdään yli toimialarajojen. Tavoitteena on, että kaikki suunnitelmat ja raportit nivoutuvat toisiinsa ja strategian tavoitteisiin. Riskianalyysi ja vaikutustensarviointi tehdään talousarvion lisäksi osana jokaista sopimusta ja hankintaa. Omavalvontasuunnitelma on osa sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa. Esimerkiksi esimies käy uuden työntekijän kanssa läpi kyseisen työntekijän työssä tarvittun tiedon käyttämisen ja kunnan yleiset tietosuojaperiaatteet.

Tiedon ja asiakirjojen hallinta kuvataan tiedonohjaussuunnitelmassa (TOS). Tietovarannot puolestaan sijaitsevat toimialan luonteen mukaisesti työskentelyn kannalta tarkoituksenmukaisimmassa muodossa ja paikassa. Tiedonhallintaa kehitetään vahvasti vuosina 2022–2023 kokonaisuutena.

Hallintotoimi vastaa tiedonhallinnasta ja sen kehittämisestä. Hallinnon henkilöstön vaihtuvuudesta johtuen tiedonhallintatyö on ollut hidasta. Kehitystyössä haasteena onkin resurssien rajallisuus. Kuntaan tulevat tietopyynnöt ohjataan oikealle toimialalle ja niihin vastataan niin pian kuin mahdollista tarvittavien selvitystöiden jälkeen. Tärkein ja toivotuin palvelumuoto on henkilökohtainen palvelu.

Tietoaaineistot

Kuva 25: Tietoon liittyviä käsitteitä. Lähde: Finto

Tärkeimmät tiedonhallintaa ohjaavat säädökset ovat tiedonhallintalaki, EU:n tietosuojasetus, kirjanpitolaki ja julkisuuslaki. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/868 eurooppalaisen datan hallinnoinnista ja asetuksen 2018/1724 muuttamisesta (datanhallinta-asetus) tuli voimaan 23.6.2022. Sen soveltaminen 24.9.2023 alkaen. Säädöksen tavoitteena on luoda datan hallinnalle eurooppalaiseen arvopohjaan tukeutuva kehys, lisätä datan saatavuutta vahvistamalla luottamusta datan välittäjiin, parantaa datan uudelleen käyttöä yhtenäistämällä datan jakamisen menettelyitä sekä luoda yhteinen eurooppalainen data-avaruus ja yhteen toimivat datan sisämarkkinat.

Kunnan sisäisesti tiedonhallintaa ohjataan etenkin kunnan strategialla, hallintosäännöllä, tiedonhallinnan toimintaohjeella, sisäisen valvonnan ohjeistuksella, hankintastrategialla sekä sopimusten ja hankintojen toimintaohjeella.

Vuoden vaihteessa 2022–2023 lomituspalvelut siirtyivät uuteen Toholammin yksikköön ja sote-palvelut hyvinvointialue Pohteen järjestämisvastuulle. Vuoden 2023 aikana pyritään ratkaisemaan ympäristö- ja rakennuspalvelujen tuottaminen naapurikuntien kanssa yhteistyössä. TE-palvelut siirtyvät valtiolta kunnille vuoden 2025 alussa, jolloin yhteistoiminta-alueen suuruus määräytyy työikäisten mukaan (yhteistoiminta-alueella tulee olla vähintään 20 000 työikäistä asukasta).

Talousarvion toteutuminen

KUNNANHALLITUS	Tilinpäätös	Alkuperäinen	Talousarvio	Muutettu	Tilinpäätös	Tot	Poikkeama
euroa, sis+ulk	2021	talousarvio	muutos	talousarvio	2022	%	2022
Yleishallinto							
Tuotot	191 849	165 850		165 850	141 548	85,7	-24 302
Kulut	-1 104 054	-982 059		-982 059	-1 142 240	116,3	-160 181
Toimintakate	-912 205	-816 209		-816 209	-1 000 692	122,6	-184 483
Elinkeinotoimi							
Tuotot	600	13 000		13 000			-13 000
Kulut	-138 696	-167 728		-167 728	-205 994	122,8	-38 266
Toimintakate	-138 096	-154 128		-154 128	-205 994	133,7	-51 866
Selännepalvelut							
Tuotot	222 188				176 671		176 671
Kulut	11 891 484	-12 952 738		-12 952 738	-12 553 431	96,9	399 307
Toimintakate	11 669 296	-12 952 738		-12 952 738	-12 376 760	95,6	575 978
Maaseututoimi							
Tuotot	4 156 594	3 686 046		3 686 046	4 275 531	116,0	589 486
Kulut	-4 181 550	-3 682 160		-3 682 160	-4 171 113	113,3	-488 953
Toimintakate	-24 956	3 886		3 886	104 418	2 687,0	100 532
Palo- ja pelastustoimi							
Tuotot	578						
Kulut	-274 614	-246 016		-246 016	-336 027	115,8	-90 011
Toimintakate	-274 036	-246 016		-246 016	-336 027	115,5	-90 011
Tuotot	4 571 809	3 865 496		3 865 496	4 593 751	118,8	728 255
Kulut	-17 863 071	-18 030 701		-18 030 701	-18 408 805	102,1	-378 104
Toimintakate	-13 291 262	-14 165 205		-14 165 205	-13 815 054	97,5	350 151

UNNANHALLITUS	Tilinpäätös	Alkuperäinen	Talousarvio	Muutettu	Tilinpäätös	Tot	Poikkeama
euroa, sis+ulk	2021	talousarvio	muutos	talousarvio	2022	%	2022
TOIMINTATUOTOT	4 571 809	3 865 496		3 865 496	4 583 751	118,8	728 255
Myyntituotot	3 520 160	3 143 046		3 143 046	3 717 971	118,3	574 925
Maksutuotot	698 185	585 400		585 400	602 292	102,9	16 892
Tuet ja avustukset	345 841	102 500		102 500	265 968	259,5	163 468
Muut toimintatuotot	7 623	34 550		34 550	7 520	21,76	-27 030
TOIMINTAKULUT	-17 863 071	-18 030 701		-18 030 701	-18 408 805	102,1	378 104
Henkilöstökulut	-4 229 026	-3 778 288		-3 778 288	-4 305 111	113,9	-526 823
Palvelujen ostot	-13 269 837	-13 957 837		-13 957 837	-13 772 394	98,7	185 443
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-49 895	-42 970		-42 970	-53 624	124,8	-10 651
Avustukset	-146 154	-116 250		-116 250	-40 453	120,8	-240203
Muut toimintakulut	-168 159	-135 356		-135 356	-137 223	101,4	-1 867
TOIMINTAKATE	-13 291 262	-14 165 205		-14 165 205	-13 815 054	97,5	350 151
Poistot	-30 804	-30 850		-30 850	-36 115	117,1	-5 265

2.3.5. Sivistystoimi

Seuranta koskeva sääntely

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (KuntaL 110.5 §). Toteutusvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutusvertailusta on lisäksi käytävä ilmi, onko menot, tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrättyllä tavalla (KuntaL 110.4 §).

Toteutusvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteen, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle meno- tai tuloerälle. Toteutusvertailun laadinnasta vastaa kunnanhallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viran- tai toimenhaltijat. Selvitys tavoitteiden toteutumisesta annetaan talousarvion toteutusvertailuna.

Tavoitteiden toteutuminen

Lautakunta kohtainen toiminnallisten tavoitteiden ja riskien hallinnan toteutuminen ja on esitetty kunkin tehtäväalueen kohdalla. Talousarviovuoden taloudelliset tavoitteet ja talousarvion toteutuminen on esitetty yhteenvetona sekä tehtäväalueittain että tuloslaskelman muodossa esityksen lopussa. Samoin vuonna 2020 asetetut talouden tasapainottamistoimenpiteet ja niiden toteutuminen vuonna 2021.

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Vastuualue: Sivistystoimi

Toimielin: Sivistyslautakunta piti vuoden aikana 11 kokousta, joissa käsiteltiin 82 asiaa.

Tilivelvolliset: rehtorit, varhaiskasvatuspäällikkö, vapaa-aikasihteeri, kirjastotoimenjohtaja

Tulosalue sisältää seuraavat tulosyksiköt:

- Hallinto
- Opetustoimi: perusopetus ja lukio
- Muu koulutus: kansalaisopisto ja musiikkiopisto
- Varhaiskasvatus
- Vapaa-aikatoimi
- Kirjasto

Opetustoimi

PERUSOPETUS JA LUKIO

Reisjärven kunnassa toimi vuonna 2022 kaksisarjainen perusopetus Niemenkartanon ja Kisatien kouluilla. Niemenkartanossa oli 17 opettajaa ja Kisatien yläkoulussa (perusopetuksen luokat 7-9) oli 14 opettajaa, joista suurin osa yhteisiä opettajia Reisjärven lukion kanssa.

Molemmilla koululla annettiin oppimisen tueksi myös erityisopettajan ja koulunkäynninohjaajan tukea. Oppimisen tuki perusopetuksessa oli yleistä, tehostettua tai erityistä tukea. Joka koulussa tukea järjestettiin sekä yleisopetuksenryhmässä että osa-aikaisena erityisopetuksena kolmiportaisen tuen mukaisesti jokaisen oppilaan yksilöllisen tarpeista lähtien.

Yrittäjyyskasvatuksessa jatkettiin yrittäjyysreitin viitoittamalla tiellä.

Oppilaita koululaitoksessa oli 20.9.2022 yhteensä 416. Perusopetuksessa oli 318 oppilasta, esiopetuksessa 39 ja lukiossa 59 opiskelijaa. Koko kunnan väkiluku oli 2636 asukasta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite	Toteutuminen
	Toiminnalliset		
Esiopetus Laadukas opetus	Opetussuunnitelman toteutuminen %	> 95	Toteutui
Perusopetus ja lukio Laadukas opetus	Opetussuunnitelman toteutuminen %	> 95	Toteutui
	Valtakunnallisissa kokeissa menestyminen	vähintään keskitasoa	Toteutui
	Oppilaiden sijoittuminen jatko-opintoihin tai työelämään %	100	Toteutui
	Ulkopuolisten tahojen (opetushallitus) suorittama arviointi (perusopetuslaki 21 §, lukiolaki 16 §)	vähintään keskitasoa	Toteutui
	Lukion keskeyttäneiden osuus %	< 5	3,6 %
Henkilöstön ammattitaito	Pätevien opettajien osuus opettajista (päätoimiset) %	> 95 hyvä	Toteutui
Kodin ja koulun yhteistyö	Palaute / kysely		Toteutui
Työyhteisön sisäinen tila	Palaute / kysely		Toteutui
Perusopetuksen kouluverkko	Terveet koulutilat		Toteutui!
	Taloudelliset		
Opetus järjestetään taloudellisesti	Opetustoimen kustannukset e/asukas	1573	1663
	euroa/esiopetuksen oppilas	5676	5948
	euroa/perusopetuksen oppilas	11097	10785
	euroa/lukion oppilas	10182	9888
Varhaiskasvatus	euroa/asukas (as. luku 2629)	525	539

Toiminnan laajuustiedot	Mittari	Tunnusluku	Toteutuminen
Esiopetuksen oppilaat	Määrä 20.9.2021 / 20.9.2022	30 / 37	30/39
Perusopetuksen oppilaat	Määrä 20.9.2021 / 20.9.2022	319 / 315	319/318
Lukion oppilaat	Määrä 20.9.2021 / 20.9.2022	54 / 54	54/59
Päätoiminen henkilöstö Koulut	Lukumäärä	63	75
	Lukumäärä	3	3
	Koulurakennusten määrä	2	2
Lukion aloituspaikat	Suhteessa ikäluokkaan %	100	100

Opetussuunnitelmaa pystyttiin toteuttamaan hyvin, vaikka vielä kevään etäopetuksen uhka oli päällä. Koululaitoksessa digiloikkaa jatkettiin. Oppilaiden jatko-opintopaikat varmistettiin. Lukion oppilasmäärä vakiintui lähelle pienten lukioiden ylärajaa. Osana tässä houkuttelevuudessa on uutena tullut ajokortin suorittamismahdollisuus. Terveet ajanmukaiset tilat ja toiminta olivat houkuttelemassa päteviä henkilöitä hakeutumaan avoimiin virkoihin. Henkilökunnan koulutuksia jatkettiin edelleen yhteisesti tuotetuilla koulutuksilla. Henkilökunnan jaksamiseen kiinnitettiin erityistä huomiota poikkeusoloissa. Erityisiä koulutuksia oivat erityisopetuksen kehittämiskoulutus ja hyvinvoinnin koulutus. Vuoden aikana valmistettiin sivistystoimeen kulttuurikasvatussuunnitelma.

Muutokset eri tekijöissä:

Toiminta ja laajuus	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2022
Esiopetus/oppilaat	43	32	30	37	39
Perusopetus/oppilaat	349	331	319	315	318
Lukio/oppilaat	45	58	57	55	59
Päätoiminen henkilöstö	66	64	63	66	75
opettajat	35	35	35	34	34
Kouluavustajat	9	10	10	10	12
muut	3	3	3	3	3
Koulujen lukumäärä	3	3	3	3	3
Koulurakennuksia	2+väistöt	2	2	2	2
Lukion aloituspaikat suhteessa ikäluokkaan %	100	100	100	100	100
Kunnan asukasmäärä (2019e)	2 718	2 707	2 700	2710	2636

Taloudelliset tunnuslukutavoitteet

Talous	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2022
euroa/asukas (varhaiskasvatus)	410	359	410	525	539
euroa/asukas (koulutoimi)	1631	1508	1579	1597	1663
euroa/esiopetuksen oppilas	5550	6361	9643	5674	5948
euroa/perusopetuksen oppilas	10946	10339	10743	11097	10785
euroa/lukion oppilas	10993	9672	9614	10191	9888

Oppilastiedot tilanteen 20.9. mukaan.

Kustannusten arvioiminen vuodelle 2022 oli erityisen hankalaa johtuen useista toiminnan muutoksista ja erityisistä poikkeusoloista. Muutoksessa vaikeimpina ennustettavina kustannuksina olivat kiinteistö-kustannukset, kuljetuskustannukset sekä päivähoiton henkilöstökustannukset. Myös kirjaamispaikat mm. vuokrien osalta vaikuttivat toiminnan sisäiseen rakenteeseen mm. esiopetuksen ja aamu- ja iltapäivätoiminnan osalta. Toisaalta aamu- ja iltapäivätoiminta vähensi kustannuksia päivähoitossa. Asukasluku-perusteiset kustannukset tasoittuivat poikkeuksellisen avustusmäärän myötä.

Taulukoiden vertailtavuus ei ole kovin helppoa. Asukasta tai oppilasta kohti olevat luvut kasvavat, kun asukasluku vähenee ja oppilasmäärissä on suuria eroja vuosittain (esim. esiopetus).

Riskit

Talousarviossa arvioitujen riskien ja niiden hallinnan toteutuminen

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
<ul style="list-style-type: none"> - Kiinteistön huoltojen ajanmukaisuus - Lisääntyvästä sääntelystä johtuva uusien lisenssien käyttöönotto - Muodollisesti pätevien työntekijöiden rekrytointi - Varhaiskasvatuksen maksujen aleneminen - Lukion valtionosuuden kehittyminen suhteessa aloituspaikkoihin 	<ul style="list-style-type: none"> - ollaan aktiivisesti yhteydessä kiinteistötoimeen - tehdään kuntokartoitukset ja huoltotyöt ajallaan - kilpailutetaan lisenssejä ja pidetään lista pakollisista lisensseistä - tuodaan sivistystoimen erinomaista tilaa esille eri kanavissa - varaudutaan henkilöstön rekrytointiin hyvissä ajoin 	<p>Varhaiskasvatus tarvitsi enemmän tiloja.</p> <p>Henkilöstön rekrytoinneissa onnistuttiin lukuun ottamatta perhepäivähoitajien toimia.</p> <p>Saaduilla avustuksilla saatiin tukea erityisopetukseen.</p>

- Erityisopetuksen lisääntyvä tarve ja henkilöstön vähentäminen -Palkankorotusten suhteellinen osuus	- varaudutaan oppilasvalintoihin - kehitetään erityisopetuksen tarpeen seuranta - henkilöstömäärän optimointi	Lasten määrä kasvoi eri yksiköissä ennustetta suuremmiksi, joten markkinointi onnistui. Lukion valtionosuus nousi oppivelvollisuuden kustannusten myötä.
---	---	--

Muuttuvia tekijöitä oli mm. energian hinnannousu ja maahanmuutto kriisin seurauksena. Petäjämäen ja Rantatien yksiköihin tarvittiin työntekijät.

SÄÄSTÖSTRATEGIAN EDELLYTTÄMÄT TOIMET

Kunnan säästöstrategiaa jatkettiin entisellä ajatuksella, että säästöjen lisäksi pyritään säilyttämään laatu ja muistamalla kehittäminen. Kaikki vuodelle 2022 asetetut säästötavoitteet toteutuivat. Avustuksia oli haettavana poikkeuksellisen paljon ja saimme niistä apuja toiminnan laadun ylläpitämiseen.

RISKIT

Syntyvyys on laskenut koko maassa. Reisjärvellä tämä näkyy parissa alle kouluikäisten ikäluokassa, mutta näissäkin ollaan valtakunnallista keskiarvoa korkeammalla. Positiivinen lapsiperheiden muutto paikkakunnalle on tuonut lisää lapsiyksiköihin.

Vuoden aikana keskustelutti myös varhaiskasvatuksen mahdollinen laajeneminen 5-vuotisten esiopetukseksi.

Ikäryhmien pienentyessä on lukiota kehitettävä entisestään vetovoimaisemmaksi, jotta saisimme muualtakin muutaman oppilaan. Tätä työtä on tehty kehittämällä yliopistoyhteistyötä sekä lisäämällä yrittäjyyttä ja koodausta. Näiden pohjalta jatkettiin uusilukio-hanketta. Lukion oppilaille mahdollistettiin ajokorttiin vaadittavien opintojen suorittaminen lukion aikana.

Erityisopetuksen lisääntyvään tarpeeseen pystyttiin vastaamaan haetuilla erityisavustuksilla.

Uusien työntekijöiden rekrytointiin on panostettava. Koko maassa työllisyysaste on noussut ja kaupungistuminen jatkuu, jolloin rekrytoinnissa on tuotava esiin kuntamme hyviä puolia. Pelkkä viran tai toimen avaaminen ei riitä. Kunnan strategian valmistuminen on ollut oiva apu tähän tehtävään. Tässä oli selvästi näkyvissä uusien tilojen vaikutus. Hakijoita oli hyvin. Kesällä ongelmia aiheutti perumiset ja uudelleen täytöt. Rekrytoinnissa kuitenkin onnistuttiin.

Suurena riskinä oli myös energian hinnan hallitsematon nousu. Tämä vaikuttaa kaikkeen: vuokrat, kuljetukset jne.

Muu koulutus

KANSALAIPOISTO JA MUSIIKKIOPISTO

Reisjärven kunta on jäsenkuntana Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymässä ja Ylivieskan seudun musiikkiopistossa. Reisjärvi kuuluu Jokilatvan kansalaisopistoon.

Näiden toteutumista rehtorit tekivät selvitykset. Talousarviossa pysyttiin ja musiikkiopiston menot olivat vain 83 %.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen toiminta-ajatuksena on tuottaa ja tarjota Reisjärvellä varhaiskasvatuslain mukaisesti ja kunnassa esiintyvää tarvetta vastaavasti varhaiskasvatusta alle kouluikäisille lapsille.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Lapsen ja perheen osallisuuden mahdollistaminen ja lisääminen	Yksiköissä kirjataan toimikausittaiset suunnitelmat Toteutunutta toimintaa dokumentoidaan	Yksikkökohtaiset toimintasuunnitelmat Lasten kasvunkansiot Perheiden kanssa yhteisten tapahtumien määrä Asiakastyytyväisyyskysely parillisina vuosina keväällä	Toteutui
Varhaiskasvatus on kaikissa toimintamuodoissa suunnitelmallista ja pedagogista	Varhaiskasvatussuunnitelman sekä lapsen varhaiskasvatussuunnitelman päivittäminen vuoden aikana uusien perusteiden mukaiseksi (Opetushallituksen ohjeet) Varhaiskasvatussuunnitelmat tehdään kaikille lapsille ja niiden toteutumista arvioidaan säännöllisesti	Käytössä Esimiesten seuranta	Toteutui Toteutui
Varhaiskasvatusympäristö on lapselle kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsille ja aikuisille	Toimintaympäristö arvioidaan ja olemassa olevat riskit kartoitetaan Päiväkotihankkeen eteneminen ja toteuttaminen sekä varhaiskasvatuksen henkilöstön mitoituksen muuttaminen uuden varhaiskasvatuslain mukaiseksi Säännölliset kehityskeskustelut henkilöstön kanssa	Riskikartoitukset yksiköittäin ja vuosittain	Toteutettiin säännöllisesti. Toteutui suunnitellusti elokuussa. Keskustelut käytiin.

Taloudelliset tunnuslukutavoitteet

Varhaiskasvatus nettomenot, 1000 e	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2022
Hallinto	-122	-118	-28	-59	-43
Perhepäivähoito	-134	-121	-103	-129	-98
Ryhmäperhepäivähoito	-431	-471	-51	-202	-236
Päiväkoti	-272	-241	-848	-913	-909
Erityisvarhaiskasvatus					
Lasten kotihoidontuki	-148	-159	-139	-120	-136
Yhteensä	-1 104	-1 111	-1 169	-1 423	-1 422

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Varhaiskasvatuksen päivittäisen toiminnan pedagogiikka ja suunnitelmallisuus lisääntyivät yksiköissä uuden varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden edelleen syventyessä toiminnassa. Lasten osallisuutta rohkaistiin toteuttamalla lapsilta tulevia toimintaehdotuksia toiminnoissa.

Uusia yhteistyömuotoja luotiin ympäröivän yhteisön kanssa, koulun, esiopetuksen, lastenneuvolan, kirjaston sekä vanhempien työpaikkoihin tutustumisilla. Perheiden kanssa yhteisten tapahtumien osallisuus koettiin sujuvana ja luontevana. Yhteisiä tapahtumia oli esimerkiksi koko varhaiskasvatuksen yhteinen joulutapahtuma Petäjämäen ulkoilualueella.

Varhaiskasvatuksessa keskitytään lasten ja perheiden osallisuuden lisäämiseen. Yksiköissä pidettiin vanhempainillat ja niissä kerrottiin perheille varhaiskasvatuksen tavoitteista ja oppimisen alueista. Vanhempainilloissa lapsilta ja vanhemmilta pyydettiin kirjallista palautetta, sekä toiveita toiminnalle. Lasten toiveita toiminnalle kerätään aktiivisesti ryhmissä ja niitä otetaan aktiivisesti huomioon toiminnan suunnittelussa.

Hallinnon kuluihin vaikutti päiväkodinjohtajan irtisanoutuminen elokuussa. Varhaiskasvatuksen esihenkilön tehtävänimike muutettiin varhaiskasvatuspäälliköksi. Uusi varhaiskasvatuspäällikkö aloitti tehtävässään marraskuussa.

Vakinaisia perhepäivähoitajia 31.12.2022 oli 2. Perhepäivähoidossa lapsille osoitetaan varahoitopaikat perhepäivähoitajan työaikatasausvapaiden ajaksi; resurssipaikkana on päiväkotia. Perhepäivähoitajan ryhmään voidaan sijoittaa enimmillään neljä alle kouluikäistä lasta ja lisäksi yksi esiopetukseen osallistuva osapäivälapsi.

Ryhmäperhepäivähoitoyksiköitä on huhtikuun alusta alkaen ollut 2. Petäjämäellä toimi koko vuoden 20 lapsen ryhmä ja Rantatielle avattiin huhtikuussa 12 lapsen ryhmä. Ryhmäperhepäiväkotien avulla pystyttiin vastaamaan kasvaneeseen päivähoidontarpeeseen.

Vuorohoito on uuden päiväkodin myötä keskitetysti Tuulenpesän päiväkodilla. Vuorohoidon laajan tarpeen vuoksi tämä vie kohtuullisen paljon resurssia (työvoima ja raha).

Reisjärvellä on pystytty tuottamaan ja tarjoamaan hoitoa alle kouluikäisille, subjektiivisen valintaoikeuden piirissä oleville lapsille lain määräämin perustein ja aikarajoin. Tämän on mahdollistanut Petäjämäen, sekä Rantatien ryhmäperhepäiväkotien perustaminen ja työntekijöiden palkkaaminen tarvittaessa määräaikaisina. Subjektiivisen oikeuden käyttäjien määrä on huomattavasti lisääntynyt. Varhaiskasvatusmaksuja alennettiin elokuussa 2022. Maksujen aleneminen lisää edelleen varhaiskasvatuksen kysyntää.

Reisjärvellä on varhaiskasvatuksessa käytössä tuntiperustainen laskutus. Hoitopäiväsuunnittelulla on pyritty hoitopaikkojen tehokkaaseen käyttöön. Perheille pystytään tarjoamaan myös tilapäistä hoitoa, 1–5 päivää kuukaudessa.

Lapset puheeksi –työmenetelmän käyttöön on koulutettu osa henkilöstöstä. Toiminta pyrkii tukemaan lapsen arkea yhdessä perheiden kanssa.

Erityisvarhaiskasvatusta on ollut, mutta se on kirjautunut koulun toimintaan, kun erityislastentarhanopettajan konsultaatiopalvelut on saatu koulupuolelta. Kasvun ja kehityksen tukena on ollut erityisopettaja.

Varhaiskasvatuksessa toimitaan lasten ja perheiden terveyttä ja hyvinvointia edistäen. Perheiden kanssa on tehty kattavasti jokaisessa yksikössä lapsikohtaiset varhaiskasvatussuunnitelmat. Vanhemmat kohdataan päivittäin, joten he ovat olleet luontaisesti osana hoitopäivää. Toimintaa arvioidaan päivittäin saatavista palautteista, joiden perusteella toimintaa pystytään kehittämään. Asiakastytyväisyyskyselyt toteutetaan joka toinen vuosi.

Talousarvion toteutuminen

SIVISTYS	Tilinpäätös	Alkuperäinen	Talousarvio-	Muutettu	Tilinpäätös	Tot	Poikkeama
euroa	2021	talousarvio	muutos	talousarvio	2022	%	2022
		2022	2022	2022			
Hallinto							
Tuotot							
Kulut	-39 192	-45 215		-45 215	-75 694	167,4	-30 479
Toimintakate	-39 192	-45 215		-45 215	-75 694	167,4	-30 479
Perusopetus							
Tuotot	199 634	187 200		187 200	293 746	156,9	106 546
Kulut	-3 749 014	-3 839 277		-3 839 277	-3 955 404	102,8	-131 489
Toimintakate	-3 549 380	-3 652 077	---10 000	-3 662 077	-3 661 658	100,0	-24 942
<i>josta</i>							
Esiopetus							
Tuotot							
Kulut	-218 171	-209 955		-209 955	-231 954	110,5	-21 999
Toimintakate	-218 171	-209 955		-209 955	-231 954	110,5	-21 999
Alakoulut							
Tuotot	330	1 800		1 800	714	60,4	-1 086
Kulut	-1 432 207	-1 533 646		-1 533 646	-1 463 866	95,5	69 780
Toimintakate	-1 431 877	-1 531 846		-1 531 846	-1 463 153	95,5	68 693
Aamu- ja iltapäivätoiminta							
Tuotot	16 121				17 339		17 339
Kulut	-84 644	-87 464		-87 464	-87 493	100,0	-29
Toimintakate	-68 523	-87 464		-87 464	-70 154	80,2	17 310
Yläkoulut							
Tuotot	330	1 400		1 400	7 224	416,0	5 824
Kulut	-1 074 266	-1 016 723		-1 016 723	-1 125 383	110,7	-108 660
Toimintakate	-1 073 936	-1 015 323		-1 015 323	-1 118 159	110,1	-102 836
Erityisopetus							
Tuotot					13 000		13 000
Kulut	-300 489	-374 856		-374 856	-309 806	80,5	75 050
Toimintakate	-300 489	-374 856	--10 0000	-384 856	-296 806	77,1	88 050
Yhteiset *)							
Tuotot	182 852	69 000		69 000	140 707	203,9	71 707
Kulut	-639 236	-454 633		-454 633	-574 370	126,3	-119 737
Toimintakate	-456 384	-385 633		-385 633	-433 663	112,5	-48 030
Toisen asteen opetus							
Tuotot	21 925	16 000		16 000	12 240	76,5	-3 760
Kulut	-575 718	-576 493		-576 493	-595 608	103,3	-19 115
Toimintakate	-553 793	-560 499		-560 493	-583 368	104,1	-22 875
Kansalaisopisto							
Tuotot							
Kulut	-30 111	-29 900		-29 900	-29 911	100,0	11
Toimintakate	-30 111	-29 900		-29 900	-29 911	100,0	11
Musiikkitoiminta							
Tuotot					6 657		6 657
Kulut	-27 442	-40 000		-40 000	-39 948	99,9	52
Toimintakate	-27 442	-40 000		-40 000	-33 291	83,2	-6 709
Varhaiskasvatus							
Tuotot	174 065	161 850		161 850	202 491	125,1	40 641
Kulut	-1 335 383	-1 585 230		-1 585 230	-1 624 107	102,5	-38 877
Toimintakate	-1 161 318	-1 423 380		-1 423 380	-1 421 616	99,9	1 764
Tuotot	395 623	365 050		365 050	515 134	141,1	150 084
Kulut	-5 756 859	-6 116 115	----10 000	-6 126 115	-6 320 671	103,2	194 556
TOIMINTAKATE	-5 361 236	-5 751 065		0	-5 805 537	100,8	44 472

Investointien toteutuminen

SIVISTYSLAUTAKUNTA	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio- muutos 2022	Muutettu talousarvio 2022	Tilinpäätös 2022	Tot %	Poikkeama 2022
701 Irtain omaisuus Kisatien tietokoneet	42 000		42 000	43 427	103	1 427
Yhteensä	42 000	0	42 000	43 427	103	1 427

Tietokoneiden uusiminen porrastetusti on todettu oikeaksi ratkaisuksi.

Vapaa-aikatoimi

Tulosityksiköt: Kirjasto, kulttuuri, liikunta, nuoriso ja etsivä nuorisotyö

Tilivelvolliset viranhaltijat: Kirjastotoimenjohtaja (kirjasto) ja vapaa-aikasihteeri (kulttuuri, liikunta, nuoriso, etsivä nuorisotyö)

Vapaa-aikatoimen alaisuuteen kuuluvat kirjasto, kulttuuri-, liikunta ja nuorisotoimi. Vapaa-aikatoimeen kuuluvat toimialueet ovat kertomusvuoden aikana toimineet keskenään tiiviissä yhteistyössä. Tiivistä yhteistyötä pyrittiin tekemään myös lukuisten paikkakunnalla toimivien yhdistysten ja yhteisöjen kanssa. Toiminta-avustuksia jaettiin talousarvion niukan raamin johdosta vain liikuntayhdistyksille.

Toiminnalliset tavoitteet

Vapaa-aikatoimi hallinnoi hanketta, jonka turvin on toteutettu Petäjämäen hiihtomaa-alueelle kuntoportaat vuonna 2020. Tavoitteena oli, että samaan hankkeeseen kuuluva yöpymiskota tehdään valmiiksi vuoden 2022 aikana. Petäjähovi vapautui vapaa-aikatoimen ja yhdistysten käyttöön kesällä 2020. Syksystä 2021 alkaen se varattiin ryhmäperhepäiväkotikäyttöön vuodeksi eteenpäin. Tavoitteena oli, että syksystä 2022 alkaen Petäjähovi palautuisi pysyvästi alkuperäiseen käyttötarkoitukseensa. Sisäliikuntatilojen käyttöasteita oli tavoitteena edelleen nostaa käyttämällä markkinoinnissa ja liikuntaan innostamisessa mahdollisimman monipuolisia keinoja. Nuorisotilatoimintaan pyrittiin löytämään uusia toimintatapoja yhteistyön kautta. Suunnitelmakauden tavoitteena oli panostaa vapaa-ajan palveluiden laatuun, monipuolisuuteen ja tiedottamiseen. Keskeisiä painopistealueita olivat kunto- ja terveysliikunnan sekä nuorisotyön tason kehittäminen.

Vapaa-aikatoimen tavoitteena oli antaa kuntalaisille tiedollisia valmiuksia sekä taidollisia mahdollisuuksia vapaa-ajan toimintojen omaehtoiseksi harrastamiseksi. Panos-tuotos ajattelua on toteutettu soveltuvilta osin myös vapaa-aikatoimessa. Tietoyhteiskunnan asettamiin haasteisiin on pyritty vastaamaan. Hankemahdollisuuksia hyödynnetään resurssien mukaan.

Kirjaston tavoitteena oli tehdä suunnitelmakaudella aktiivista yhteistyötä varhaiskasvatuksen, alakoulun sekä yhdistysten kanssa. Kirjaston tiloissa oli tavoitteena järjestää mahdollisuuksien mukaan kirjallisuus- ja muita kulttuuritapahtumia.

Kirjastotoimen saralla myös omatoimisen asioinnin mahdollistava lainaustoiminta oli tavoitteena vakiinnuttaa käyttöön. Lisäksi Reisjärven kirjasto liittyi Oulun eteläisen alueen kirjastoryhmään keväällä 2021 ja yhteistyötä kirjastoryhmässä oli tavoitteena lisätä edelleen. Strategisesti kirjaston roolia korostetaan perheille ja lapsille suunnatussa kirjastotyössä. Kirjaston palvelut pyrkivät edistämään kuntalaisten henkistä ja fyysistä hyvinvointia. Kirjasto tarjoaa yhteyksiä virtuaaliverkkoon, digitukea sekä ohjausta kaikille kuntalaisille tavoitteenaan kansalaisten tasavertaisuus tietoyhteiskunnassa.

Toiminnalliset tavoitteet

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit	Tavoite
Taiteen perusopetus Laadukas opetus	Hyvä yhteistyö.	Opetussuunnitelman toteutuminen %	95
Kulttuuri Kunnan järjestämät tilaisuudet Yhteistyössä järjestettävät tilaisuudet	Hyvä somenäkyvyys tilaisuuksien mainonnassa laadukas ohjelmapalvelujen valinta.	Kävijämäärä /tilaisuus Kävijämäärä /tilaisuus	40 260
Nuoriso Kunnan järjestämät tilaisuudet Yhteistyössä järjestettävät tilaisuudet	Nuorten osallistaminen mm. nuorisovaltuuston kautta.	Kävijämäärä /tilaisuus Kävijämäärä /tilaisuus	40 40
Liikunta Kunnan järjestämät tilaisuudet Yhteistyössä järjestettävät tilaisuudet	Liikunnan hyvinvointi- ja terveysvaikutusten ylläpitäminen ja liikuntaolosuhteiden markkinointi.	Kävijämäärä /tilaisuus Kävijämäärä /tilaisuus	40 135
Kirjasto	Kokoelman uudistuvana pitäminen. Aktiivinen lukemisedistämistyö erityisesti lasten ja nuorten parissa. Kirjastojen välinen yhteistyö.	Kokoelmat/asukas Hankinnat/asukasluku/1000 Kokonaislainaus/asukas Fyysiset käynnit/asukas Lainajia %/asukas	17 300 15 11 30
Etsivä nuorisotyö	Tehokas viranomaisyhteistyö.	Autettavat nuoret/vuosi	20

Taloudelliset tunnuslukutavoitteet

Toiminta ja laajuus	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2021	Tavoite talousarviossa 2022
Vapaa-aikatoimen kustannukset euroa/asukas	149,23	163,01	144,28
Kulttuuritoimen kustannukset euroa/asukas	14,37	14,34	15,06
Nuorisotoimen kustannukset euroa/asukas	13,07	17,88	16,94
Liikuntatoimen kustannukset euroa/asukas	53,18	59,60	43,32
Kirjaston toimintakulut euroa/asukas,	66,37	71,19	64,58
Etsivä nuorisotyö	2,24	3,38	4,39
Kirjastotoimen taloudellisuus = henkilöstökulut + kirjasto aineistokulut /fyysiset käynnit + kokonaislainaus	2,56	2,56	2,10

Kirjastotoimi

Kirjaston työssä painopistealueina ovat lasten lukemaan oppimisen tukeminen, lukemisen edistäminen sekä aikuisten osalta Reisjärveltä käsin tapahtuvan opiskelun tukeminen. Kirjaston tavoitteena on ollut pyrkiä omalta osaltaan vaikuttamaan kuntalaisten hyvinvointiin monipuolisella kirjakokoelmalla sekä hyvinvointia tukevilla tapahtumilla, mutta pandemian ja tiukan talouden vuoksi tapahtumatuotantoa on viime vuosina ollut vähän. Kirjallisuus- ja kulttuuritapahtumia kirjasto järjesti kertomusvuonna 5 tilaisuutta, ja näistä yksi oli lastenkirjailija Markus Ikolan vierailu alakoululla. Osallistujia kirjallisuustapahtumissa oli yhteensä 269 henkilöä. Keväällä näyttelytilassa oli Tiina Konttilan lastenkirjojen kuvitusnäyttely ja kesäkuussa Reino Sainkankaan meteoriitinäyttely. Marraskuussa järjestettiin Kekri-tapahtuma yhdessä maa- ja kotiseutunaisten kanssa. Marraskuun ajan oli näyttelytilassa ruisleipä-aiheinen näyttely. Niemenkartanon koululla pidettiin säännöllisin väliajoin vaihdettavaa lasten- ja nuortenkirjojen siirtokokoelmaa. Päiväkotiryhmille koottiin pyydettyjen teemojen mukaisia kirjaketteja. Kirjastonkäytön opetustilaisuudet järjestettiin kirjaston tiloissa yläkoulun 7-luokkalaisille. Teemallisia kirjanäyttelyitä kerättiin esille ympäri vuoden liittyen ajankohtaisiin aiheisiin.

Kokoelman hoitoa tehtiin hankkimalla uutta ja poistamalla vanhentunutta kirjallisuutta. Normaalaa asiakaspalvelua ja lainaustoimintaa toteutettiin koronapandemian rajoitusten ja suositusten mukaisesti palaten vähitellen normaaleihin asiakkaiden istumapaikkamääriin. Omatoimisen asioinnin mahdollistava lainaustoiminta vakiintui käyttöön ja kuntalaiset ovat antaneet positiivista palautetta laajentuneista aukioloajoista. Myös Joki-kirjastojen tiivistynyt yhteistyö tuotti tulosta mm. yhteisellä varausjonolla sekä viikoittaisella kuljetuksella, joka kuljetti kirjavarauksia kirjastosta toiseen.

Lainamäärät ja kävijämäärät ovat supistuneet pandemiavuosina valtakunnallisesti, mutta lähteneet hiukan jo nousuun. Reisjärven kirjaston henkilökunnan palveluajat vakiintuivat edellisten vuosien epäsäännöllisyyksien jälkeen säännölliseksi ma-pe klo 10–18. Omatoimikirjaston aukioloaika mahdollistaa kirjastossa asioinnin viikolla aamuisin klo 7–10 ja illalla klo 18–21 sekä viikonloppuisin klo 7–21. Kertomusvuonna Reisjärven kirjastosta lainattiin aineistoa 39 0544 kertaa. Lainoissa on nousua edellisestä vuodesta 11,57 %. Nousua oli jälleen sekä aikuisten että lasten lainoissa. Lainaukset olivat kertomusvuonna 14,82 lainaa asukasta kohden. Käyntejä kirjastoon tehtiin 20 083 käyntiä, näissä oli nousua edellisestä vuodesta 42,92 %. Opetusministeriön laatiman taloudellisuusmittarin mukaan Reisjärvellä oli yhden kirjastosuorituksen hinta 2,00 euroa.

Joki-kirjastoryhmän yhteistyön lisäksi Reisjärven kirjasto on mukana myös Kainuun, Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin kirjastojen yhteisessä e-aineistoyhteistyössä, eli Pohjoisen eKirjastossa. Yhteistyön myötä Reisjärven kirjaston asiakkailta on mahdollisuus käyttää samoja e-aineistoja, kuin koko pohjoisessa Suomessa on tarjolla. Laskennallisesti Reisjärven kirjaston asiakkaat lainasivat e-kirjoja 596 kertaa, e-musiikkia 104 kertaa, e-lehtiä 3843 kertaa ja e-kuvatallenteita (elokuvia) 156 kertaa. Yksittäisen e-lainan hinnaksi tuli 0,45 €/laina.

Kirjastossa myytiin liikuntatoimen puolesta kuntosalikortteja, sekä vuokrattiin tennismailoja, frisbeegolf-kiekkoja ja luistelutukitelineitä. Kirjastotalon tiloissa toimi myös yhdistysten jumppa, Suomenselän Muisti ry:n Nuppi ja ruppi -muistikerho, 4H-kerho ja joulukuussa tonttujen joulupuoti.

Kulttuuritoimi

Kansallisena veteraanipäivänä suoritettiin seppeleen lasku sankarihaudoilla, jonka jälkeen pidettiin veteraaniyhdistysväelle kahvitilaisuus kunnantalolla. Keväällä järjestettiin yhdistysilta, jossa suunniteltiin kesän ja erityisesti Reisjärvi-päivien ohjelmaa. Keväällä sivistyslautakunta valitsi työryhmän valmistelevaan kulttuurikasvatussuunnitelmaa, joka valmistui loppuvuodesta. ReTén kesäteatteriesityksen henkilöstö kuitettiin kulttuuritoimen puolesta viimeisessä Robin Hood -näytöksessä.

Vuoden 2022 Reisjärvi-päivillä järjestettiin miesten ykköspesisottelu Haapajärvi-Alajärvi, lasten satutunti, peräkonttikirppis kone-teemalla, poikien ykköspesisottelu Haapajärvi-Sotkamo, frisbeegolf tutuksi –tapahtuma, Lokkipäin kiertoajelu, Kuivajärven luontokahvila, sanajumalanpalvelus 1700-luvun jumalanpalvelus -käsikirjan mukaan, historiallinen kiertoajelu kohteena vanhat kyläkaupat, kaksi C-poikien aluesarjan pesisottelua, Jari Puhakan vetämä yhteislaulutilaisuus/kansanedustaja Mikko Kinnusen haastattelu, Hokkus pokkus -lastentapahtuma, koko perheen jousisoitinkonsertti, hyvinvointi-ilta ja peräkonttikirppis, Lokkipäin – kylä Kalajoen latvoilla -kirjan julkistamistilaisuus.

Niilon Biitin konsertti ja haastattelut: Pirkko Haikola, Vertti Jokela sekä Anne ja Reijo Alakoski, pitäjöpäivien juhla jumalanpalvelus, kunniakäynti sankarihaudoilla ja nälkään kuolleiden muistomerkillä, 50-vuotta sitten ripille päässeiden tapaaminen. Kirjaston näyttelytilassa oli esillä heinäkuun ajan Hilikka Huotarinen ja Kaarina Puusaari-Niemelän taidenäyttely.

Joulunavaukseen vapaa-aikatoimi järjesti esiintymislavan, sen koristelun ja äänentoiston. Lisäksi vapaa-aikasihteeri huolehti joulunavauksen juonnosta, joulumusiikista sekä joulupukin haastattelusta. Itsenäisyyspäivän juhla jumalanpalveluksessa toteutettiin perinteinen lippukulkue. Jumalanpalveluksen jälkeen suoritettiin kunniakäynti sankarihaudoilla. Itsenäisyyspäivän juhla järjestettiin Niemenkamarissa. Juhlapuheen piti pikakomennuksella paikalle pyydetty everstiluutnantti evp Esko Hirviniemi, kun juhlapuhujaksi kutsutulle henkilölle tuli viime hetkellä este osallistua juhlaan. Juhlissa palkittiin kulttuuripalkinnolla Osmo Anttila, urheilupalkinnolla Vesa Berg, vuoden maaseutu-yrittäjäpalkinnolla Markku Kiljalan ja Janne Paanasen Maatalousyhtymä Maitokartano, vuoden yrittäjäpalkinnolla Jonna Jämbäck sekä betoni-yrittäjänä Tarja ja Tapani Reinikainen.

Lukuvuoden aikana toteutettiin perinteinen lastentanssi- ja nykytanssiopetus yhteistyössä Tanssiopisto Uusikuun kanssa pois lukien koronasulkuajat.

Liikuntatoimi

Reisjärven I-joukkue sijoittui A-sarjassa sijalle 13 ja II-joukkue B-sarjassa sijalle 20 Sievissä järjestetyssä Keski-Pohjanmaan maakuntaviestissä, joka oli 70. juhlaviesti. Liikuntatoimen organisoimaan kauden 2021–2022 kansanhiihtokampanjaan tuli yhteensä 12 kampanjajärjestäjälle jätettyä kirjausta, jotka ylsivät joko suksimestaritasoon (500 km) tai supersuksimestaritasoon (1000 km). Hiihtolomaviikon liikunnallisia aktiviteetteja olivat Niemenkartanon liikuntasalin maksuton käyttö, retki Vuokatin liikunta-aktiviteetteihin, sekä kunnossapidettyjen latujen ja jääalueiden tarjoaminen. Hiihtokauden lopussa järjestettiin hopeasomman pitäjänmestaruuskilpailut yhteistyössä RP:n hiihtojaoston kanssa. Talven aikana tykitettiin säilölunta kahteen otteeseen. Jälkimmäinen tykytys tapahtui vasta maaliskuun taitteeseen osuneella pakkaskaudella.

Huhtikuun alussa Keski-Pohjanmaan liikunta palkitsi urheilugaalassaan Reisjärven kunnan ansioistaan Petäjämäen ulkoilualueen kehittäjänä. Samassa gaalassa Jouni Tilli palkittiin ansioistaan salibandyn valmennustyössä Reisjärven kunnan vuoden liikuttaja palkinnolla. Toukokuussa järjestettiin yhdessä Kynttilät esiin vakan alta –hankkeen ja yhdistysten kanssa terveystapaaminen yhteisötalolla Vakassa. Ohjelmaan kuului mm. liikuntatoimen mahdollistama InBody -kehonkoostumusmittaus.

Elokuussa järjestettiin ikäkausisarjojen yleisurheilun pitäjänmestaruuskilpailut yhteistyössä RP:n yleisurheilu- jaoston kanssa. Syyskuun alussa järjestettiin frisbeegolfin pitäjänmestaruuskilpailut, joihin osallistui ennätysmäärä kisailijoita. Syksyn 2022 aikana saatettiin loppuun Petäjämäen kuntoportaati ja yöpymiskotahanke sisältäen yöpymiskodan, puuliiterin ja ulkocorin valmistumisen. Kodan avajaiset järjestettiin lokakuun lopulla, niihin osallistui vajaat sata henkilöä. Hankkeen loppuraportti ja loppurahoitushakemus lähetettiin ELY:lle joulukuussa. Petäjämälle tehtiin syksyn aikana Peuran Polun alkuun uusi ratalinjaus metsän puolelle. Linjauksen tutuksi tekemistä markkinoitiin Yläpeura –kodan avajaistapahtumassa.

Uimahallikuljetukset Nivalan Uikkoon käynnistettiin koronataulun jälkeen syyskuussa kestäen joulukuulle. Kuljetuksia toteutettiin seitsemän kertaa osallistujamäärän ollessa yhteensä 182 eli 26 henkilöä/kuljetus. Syyslomaviikon liikunnalliseen ohjelmaan kuuluivat ilmaiset jäävuorot Haapajärven jäähallilla, liikuntatilojen maksuton päiväkäyttö, retki Vuokatin SuperParkiin ja Katinkultaan sekä Wipit-seikkailurata Haapajärven uimahallilla.

Tepan Jotoksella järjestettyyn kuntokampanjaan tuli kesän aikana 229 suoritusmerkintää 114 eri henkilön toimesta. Palkintoarvontaan vähintään viidellä suorituksella ylsi 6 henkilöä. Marraskuussa (21.–22.11.) järjestettiin tykkilumen ajotalkoot kahtena päivänä. Hiihtämään päästiin hyvin olosuhteisiin 13.11.2022.

Liikuntatoimi on toteuttanut ympäri vuoden kuukauden mittaiset kuntokaudet, joihin oli ennätysellisen vilkas osanotto. Kirjauksia kuntovihkoihin kertyi vuoden mittaan 34 390 kpl eli kuukautta kohden 2 865,83 suoritusta. Vuoden 2022 urheilupalkinto myönnettiin Vesa Bergille ja se luovutettiin hänelle itsenäisyyspäivän juhlassa.

Maakuntaviestin karsintahiihtoja järjestettiin joulukuussa kahdet.

Nuorisotoimi

Nuorisotilat ovat olleet pingishuoneen ja televisiohuoneen osalta avoinna arkipäivisin kirjaston palveluaikoina ja kaikilta osin koulujen lukuvuotta vastaavana aikana valvotusti tiistai- ja perjantai-iltais. Nuorisovaltuusto kokoontui vuoden aikana kolme kertaa. Pohjois-Pohjanmaan nuorisovaltuuston edustajaksi valittiin Toni Aho, joka osallistui ko. kokouksiin kaksi kertaa.

Hiihtolomaviikolla järjestettiin matkat Kärpät-HIFK –otteluun sekä Vuokattiin, jossa osallistujat jakaantuivat Vuokatinrinteille, SuperParkiin ja Katinkultaan. Lisäksi tarjottiin maksuttomia liikuntasalivuoroja kouluajan vuoroille. Reisjärvi-päivillä järjestettiin seuraavia nuoria koskevia aktiviteetteja: poikien ykköspesisottelu Haapajärvi-Sotkamo, frisbeegolf tutuksi tapahtuma, kaksi C-poikien aluesarjan pesisottelua, Hokkus pokkus lastentapahtuma, koko perheen jousisoitinkonsertti ja Niilon Biitin konsertti.

Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto kokoontui kertomusvuoden aikana kaksi kertaa.

Syyslomaviikolla tarjottiin maksuttomia jäähallivuoroja Haapajärven uimahallilla ja samoin maksuttomia Kisatien liikuntahallivuoroja, järjestettiin matka Kärpät-Ilves -otteluun sekä Vuokatin SuperParkiin ja Katinkultaan. Käytössä oli myös Wibit –seikkailurata Haapajärven uimahallilla.

Etsivän nuorisotyön palvelut ostettiin Jelppi-verkolta. Kokoaikaisen etsivän nuorisotyöntekijän työpanos on jakautunut Reisjärven ja Sievin kesken puoleksi. Vapaa-aikasihteeri toimi jäsenenä Jelppi-verkon ohjausryhmässä.

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite	Toteutuminen
	Toiminnalliset		
Taiteen perusopetus Laadukas opetus	Opetussuunnitelman toteutuminen %	95	95
Kulttuuri Kunnan järjestämät tilaisuudet Yhteistyössä järjestetyt tilaisuudet	Kävijämäärä /tilaisuus Kävijämäärä /tilaisuus	40 260	71 375
Nuorisio Kunnan järjestämät tilaisuudet Yhteistyössä järjestetyt tilaisuudet	Kävijämäärä /tilaisuus Kävijämäärä /tilaisuus	40 40	43 106
Liikunta Kunnan järjestämät tilaisuudet Yhteistyössä järjestetyt tilaisuudet	Kävijämäärä /tilaisuus Kävijämäärä /tilaisuus	40 135	40 126
Kirjasto	Kokoelmat / asukasluku Hankinnat / 1000 asukas Kokonaislainaus / asukas Fyysiset käynnit / asukas Lainaajia % / asukas	17 300 15 11 30	17,94 323 14,82 7,62 26,10
Etsivä nuorisotyö	Autettavat nuoret / vuosi Tilatoiminta – henkilöä / vrk	20 45	17 35

Taloudelliset tavoitteet

Taloudelliset mittarit osoittavat, että vapaa-aikapalvelut tuotetaan Reisjärvellä kokonaisuutena ottaen edullisesti.

Talouden toteutuminen

Talousarvio ylittyi 9 286 eurolla. Ylitys johtuu seuraavista tekijöistä:

Vapaa-aikatoimen budjetin ylitys johtui liikuntatoimen ennakoitua pienemmistä käyttötuloista, Petäjämäen kuntoporras- ja yöpymiskotahankkeen loppuun saattamisesta, sisäliikuntatilojen Julius-varusjärjestelmän käyttöönotosta, johon liittyi ylimääräiset iLog-lukitusjärjestelmän hankinnat sekä Paytrail-laskunmaksujärjestelmän käyttöönotto.

Riskit

Vuoden 2022 talousarviossa arvioituja riskejä ja niiden hallintaa ei ole erikseen määritelty.

Toiminta ja laajuus	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022	Tilinpäätös 2022
Vapaa-aikatoimen kustannukset euroa/asukas	144,5	145,23	163,01	144,28	152,02
Kulttuuritoimen kustannukset euroa/asukas	14,01	14,37	14,34	15,06	15,95
Nuorisotoimen kustannukset euroa/asukas					
Liikuntatoimen kustannukset euroa/asukas	13,91	13,07	17,88	16,94	16,19
Kirjaston toimintakulut euroa/asukas	53,29	53,18	59,60	43,32	49,53
Etsivä nuorisotyö	65,13	66,37	71,19	64,58	66,96
Kirjastotoimen taloudellisuus	-0,59	2,24	3,38	4,39	3,37
= henkilöstökulut + kirjasto aineistokulut /fyysiset käynnit +					
kokonaislainaus	1,72	2,56	2,56	2,10	2,00

Talousarvion toteutuminen

VAPAA-AIKATOIMI	Tilinpäätös	Tilinpäätös	Alkuperäinen	Talousarvio-	Tilinpäätös	Tot	Poikkeama
euroa ,sis.+ulk. kulut	2020	2021	talousarvio	muutos	2022	%	2022
			2022	2022			
Kirjasto							
Tuotot	15 423	769	500	500	1 303	260,6	803
Kulut	-180 818	-192 204	-175 500	-175 500	-177 810	101,3	-2 310
Toimintakate	-165 396	-191 435	-175 000	-175 000	-176 507	100,9	-1 507
josta							
Kirjastopalvelut							
Tuotot	423	769	500	500	1 303	260,6	803
Kulut	-180 288	-174 874	-175 500	-175 500	-177 497	101,1	-1 997
Toimintakate	-179 865	-174 105	-175 000	-175 000	-176 194	100,7	-1 194
Omatoimikirjasto							
Tuotot	15 000						
Kulut		-16 321					
Toimintakate	15 000	-16 321					
Kirjastotoimen kehittämishanke							
Tuotot							
Kulut	-530	-1 009	-313	-313	-313	100	0
Toimintakate	-530	-1 009	-313	-313	-313	100	0
Kulttuuritoimi							
Tuotot	850	190	300	300	342	114,0	42
Kulut	-39 768	-38 744	-41 100	-41 100	-42 407	103,2	-1 307
Toimintakate	-38 918	-38 554	-40 800	-40 800	-42 065	103,1	-1 265
Liikuntapalvelut							
Tuotot	35 214	30 196	54 500	54 500	53 209	97,6	-1 291
Kulut	-178 406	-190 448	-171 900	-171 900	-183 787	106,9	-11 887
Toimintakate	-143 191	-160 252	-117 400	-117 400	-130 578	111,2	-13 178
Nuorisopalvelut							
Tuotot	4 331	1 565	3 000	3 000	3 971	132,4	971
Kulut	-39 945	-40 563	-48 900	-48 900	-46 648	95,4	2 252
Toimintakate	-35 614	-38 998	-45 900	-45 900	-42 677	93,0	3 223
Etsivä nuorisotyö							
Tuotot							
Kulut	-6 057	-9 092	-11 900	-11 900	-8 897	74,8	3 003
Toimintakate	-6 057	-9 092	-11 900	-11 900	-8 897	74,8	3 003
Tuotot	77 598	32 720	58 300	58 300	58 824	100,9	524
Kulut	-467 346	-471 051	-449 300	-449 300	-459 549	102,3	-10 249
Toimintakate	-389 748	-438 331	-391 000	-391 000	-400 725	102,5	-9 725

VAPAA-AIKATOIMI	Tilinpäätös	Tilinpäätös	Alkuperäinen	Talousarvio-	Tilinpäätös	Tot	Poikkeama
euroa	2020	2021	talousarvio	muutos	2022	%	2022
			2022	2022			
TOIMINTATUOTOT	87 598	32 720	58 300	58 300	58 824	100,9	524
Myyntituotot	201	969	6 800	6 800	732	10,8	-6 068
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	33 460				3 681		3 681
Muut toimintatuotot	43 937	32 024	51 500	51 500	54 412	105,7	2 912
TOIMINTAKULUT	-467 346	-471 051	-449 300	-449 300	-459 549	102,3	-10 249
Henkilöstökulut	-155 159	-145 986	-146 491	-146 491	-151 477	103,4	-4 986
Palvelujen ostot	-75 567	-80 954	-69 622	-69 622	-63 927	91,8	5 695
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-37 123	-38 055	-33 199	-33 199	-40 581	122,2	-7 382
Avustukset	-6 150	-6 000	-5 500	-5 500	-5 400	98,2	100
Muut toimintakulut	-193 347	-200 056	-194 488	-194 488	-198 164	101,9	-3 676
TOIMINTAKATE	-389 748	-389 748	-391 000	-391 000	-400 725	102,5	-9 725

2.3.6. Tekninen toimi

Toimielimet: Kunnanhallitus

Tuloyksiköt: hallinto, kiinteistötoimi, yhdyskuntatekniikka, ruokapalvelut, maa- ja metsätilat

Tilivelvöllinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Teknisen toimen hallinto

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Toimielimien asioiden valmistelu	Huolellinen ja hyvän hallintotavan mukainen valmistelu	Asioiden käsittely niille annettussa määräajassa	Asioiden käsittelyajat on pääsääntöisesti kyetty pitämään.
Hankinnat ja kilpailuttaminen	Kilpailutukset hankintalain (1397/2016) mukaisesti. Hankintarajat alittavat kilpailutukset pyritään toteuttamaan siten, että paikallisilla yrityksillä on mahdollisuus osallistua tarjouskilpailuun	Kilpailutuksiin ei synny muutoksenhakuperustetta	Toteutunut. Yksi oikaisuvaatimus oli asiakkaan harkinnassa mutta peruuntui perusteiden takia.
Laskujen käsittely	Laskut käsitellään ajallaan	Viivästyskorkoja ei synny	Merkittäviä viivästyskorkoja ei ole syntynyt.
Sopimusten käsittely	Ylläpidetään ja tarkastetaan sopimusten voimassaolot ja tarvittaessa päivitetään sopimukset. Huomioidaan tilaajavastuulain (1233/2006) mukaiset velvoitteet	Sopimukset on tehty kaikkien palveluntuottajien kanssa.	Toteutunut.

Toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisessa hallinnon osalta on ollut isoja haasteita talousarviovuoden aikana. Hallinnon henkilöstö muutokset on työllistänyt tilikautta.

Riskienhallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Henkilöstöressurssien riittävyys Ennalta arvaamattomat poissaolot Työmäärän äkillinen lisääntyminen	Riittävät henkilöstöressurit Sijaisjärjestelmä käytössä Henkilöstön välinen tiedonjako riittävällä tasolla	Kaikki riskit ovat toteutuneet talousarviovuoden aikana. Niihin on kuitenkin reagoitu palkkaamalla sijaisia ja rekrytoimalla henkilöstöä erityisesti ruoka- ja puhtaustalouteen. Toimialan sisäisiä palaveria on lisätty tiedonkulun varmistamiseksi.

Teknisen hallinnon henkilöstöressurit ovat tällä hetkellä riittävät tuleville vuosille suunniteltujen toimien tehokkaan toteuttamisen kannalta. Sote-uudistus on aiheuttanut merkittävästi ennakoimatonta lisätyötä.

Kiinteistötoimi

Vastuullinen viranhaltija: Kunnanrakennusmestari

Reisjärven kunnalla on omistuksessaan 68 rakennusta ja 34 403 brm², joiden jälleenhankinta-arvo on 67,11 milj. €. Korjausvelkaa on kertynyt 7,74 milj. €.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Kiinteistöjen asianmukainen huoltaminen	Kiinteistöhoitajien koulutus	Koulutuspäivät	Toteutunut
Asuntojen korkea vuokrausaste	Pidetään huoneistot siistissä ja viihtyisässä kunnossa	Vuokrausaste, asukasvaihdot	Toteutunut
Kiinteistöjen energiataloudellisuuden hallinta	Pyritään parantamaan kiinteistöjen energiatehokkuutta automaation avulla ja ohjeistetaan asukkaita säästeliääseen energiankäyttöön	Energiankulutus	Kiinteistöjen energiatehokkuutta seurataan ja ilmanvaihtoa nykyaikaistetaan jatkuvasti.

Talousarviovuoden aikana on edelleen jouduttu tekemään kiinteistöihin ja asuntoihin kohdistuvia suunnitelmattomia kunnossapitotoimenpiteitä. Kunnossapitotöiden toteutus on hoidettu osittain omalla henkilökunnalla. Ostopalveluiden osuutta kokonaisuudessa lisätty vuodelle 2022. Kiinteistöhallintajärjestelmän BEM on osittain käytössä ja kehitetään 2023.

Riskienhallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Henkilöstöressurssien riittävyys Kiinteistöjen vaurioituminen teknisten tai rakenteellisten ongelmien vuoksi.	Palveluiden osto tarvittaessa Ennakoiva ja säännöllinen kiinteistöjen huolto Yhteinen tiedonjakojärjestelmä	Riskit toteutuivat osittain. 4H ilmoitti vuoden 2022 aikana, ettei sen kautta ole enää saatavissa ostopalveluja.

Kiinteistöjen kunnossapitoresurssit ovat olleet talousarviovuoden aikana minimaaliset sekä rakennuttamistehtävissä että ylläpitohuoltotehtävissä.

Siivouspalvelut

Vastuuhenkilö: Ateria- ja puhtauspäällikkö

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Viihtyisät, terveelliset ja turvalliset tilat. Huomioiden käyttötarkoitus, vuodenaika ja käyttöaste	Laatukierrokset Kehitetään palveluiden laadun ylläpitoa käytännön työssä.	Laadun arviointi. Asiakaspalaute sisältäen sisäiset ja ulkoiset asiakkaat	Poikkeuksellinen tilanne huomioiden, toteutunut hyväksyttävällä tasolla ammattitaitoisen ja osaavan henkilöstön
Yhteistyö joustavaksi asiakkaan kanssa	Tyytyväisyyskyselyt	Tyytyväiset asiakkaat	Toteutunut poikkeustilanteesta riippumatta.
Siivouksen vaikutus sisäilman laatuun	Puhtauden mittaaminen. Silmä- ja aistinvarainen toteaminen. Ylätasopölyt ym.	Arvioinnin tulokset	Tarvittaessa siivousta lisätty, töiden uudelleenjärjestelyt

Riskienhallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Tarvittavan laatu- ja hygieniatason ylläpitäminen Työterveys- ja työturvallisuusriskit Siivoustyön mahdollinen ulkoistaminen ja siitä aiheutuva siivoustyö tason heikentyminen ja henkilöstövaikutukset	Koulutus ja perehdyttäminen siivousvälineisiin, aineisiin ja siivouskohteisiin. Siivouskoneiden korjaus/huolto. Siivouskertojen vähentäminen — kustannussäästöt, siivouspalvelut laadun, ei hinnan perusteella. Riskienkartoitus työkohteisiin	Tietoja päivitetty. Koulutuspäivät pidetty suunnitelman mukaan. Alan messut ja toimittajakoulutukset Laatu säilynyt hyväksyttävänä.

Yhdyskuntatekniikka

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Sisältää tulosyksiköt: liikenneväylät ja yleiset alueet, kaavoitus, jätehuolto sekä varastot ja koneet

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Talvikunnossapidossa pyritään ennaltaehkäisemään liukastumiset, tavoitteena 0 tapaturmaa	Kohdistetaan riittävästi resursseja liukkauden torjuntaan ja muuhun talvikunnossapitoon	Ilmoitetut vahingot	Ei ilmoitettuja vahinkoja
Katu- ja liikunta-alueiden valaistuksen kehittäminen ja energiansäästö	Vaihdetaan nykyisiä valaisimia uusiin energiatehokkaampiin ja säädettäviin valaisimiin	Energiankulutus	Toteutettu vaiheittain

Riskienhallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Resurssien riittävyys Haastavat sääolosuhteet	Kohdistetaan tarvittava määrä resursseja kunnossapitoon.	Riskit on toteutunut osittain poissaolojen vuoksi.

Kaavoitus ja mittauspalvelut

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Tarkkailee kunnan kaavoitustilannetta	Laatii MRL:n mukaisen kaavoituskatsauksen vuosittain	Riittävästi tarpeenmuksaisia asuin-, toimitila- ja teollisuus rakennuspaikkoja	Kaavoituskatsaus laadittu vuodelle 2022.
Päätettyjen kaavoitusprosessien käytännön toteutus	Kaavoituksen toteuttaminen lain ja hyvän hallintotavan mukaisesti	Valitukset ja oikaisuvaatimukset	Ei valituksia tai oikaisuvaatimuksia

Riskienhallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Rakentamatta jäävät rakennuspaikat Kaavoitus ja kunnan kehittymisen asettamat tarpeet eivät kohtaa	Ongelmien tunnistamiseen ja niiden ratkaisemiseen luodaan selkeät toimintatavat.	Kuntaan perustettu maankäyttö- ja toimitilatyöryhmä vuonna 2021.

Jätehuolto

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Yhdyskuntajätteen asianmukaisen käsittelyn varmistaminen	Jätelautakunnan ja Millespakka Oy:n toiminnan tarkkailu	Huomautukset toiminnassa	Toteutunut.
Kaatopaikan tarkkailu	Sopimus konsulttitoimiston kanssa tarkkailusuunnitelman mukaisesta tarkkailusta Oma lupaehtojen mukainen tarkkailu	Tarkkailussa havaitut puutteet	Toteutunut.

Riskienhallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Jätehuollon hintojen nousu Jätehuoltopalveluiden siirtyminen pois Reisjärveltä. Jätehuollon tiukentuneet määräykset	Varmistetaan aktiivinen osallistuminen Jätelautakunnan ja Millespakka Oy:n toimintaan	Osittain toteutunut.

Varastot ja koneet

Vastuullinen viranhaltija: Kunnanrakennusmestari

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Tyhjennetään varastoja ylimääräisestä ja tarpeettomasta tavarasta, jotta saadaan tiloja parempaan käyttöön	Ylimääräisen kaluston ja tavaroiden myynti julkisessa huutokaupassa	Myydyt tavarat	Kalustoa myyty Kiertonet sivuston kautta. Myyntiä jatketaan 2023

Tarpeettomaksi katsottua kalustoa myytiin vuonna 2022 ja myyntiä jatketaan vuonna 2023.

Ruokapalvelut

Vastuullinen viranhaltija: Ateria- ja puhtauspalvelupäällikkö

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Terveellinen, monipuolinen ja ravitseva ateria. Ravintosuositus VRN:n mukaan	Laatutason seuranta omavalvonnan ja tyytyväisyyskyselyjen perusteella.	Palautteet	Toteutunut ammattitaitoisen ja osaavan henkilöstön toimesta

Riskienhallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Puutteet elintarvikkeiden turvallisuudessa tai työturvallisuudessa Fyysinen kuormittavuuden aiheuttamat sairauspoissaolot	Työntekijöiden koulutus > Ammattitaitoinen henkilökunta Fyysisen kuormittavuuden vähentäminen oikeat työvälineet ja menetelmät. Työvaihekohtainen riskikartoitus työterveyshuollon kanssa. Suunnitelmien mukainen ruuan käsittely, valmistus ja säilytys	Ergonomiaan ja hyvinvointiin kiinnitetty huomiota Omavalvontaa suoritettu

Maa- ja metsätilat

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Tekninen toimi on toteuttanut puun myyntiä ja metsän hoitoa talousarvion sekä Mhy:n laatimien metsäsuunnitelmien mukaisesti. Puukauppaa on toteutettu viime vuosina hiukan etupainotteisesti, joten 2022 puunmyynti on huomattavasti 2021 vuotta pienempi.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Puun myynti Metsän hoito	Toteutetaan MHY:n laatiman vuosisuunnitelman mukaisesti	Suunnitelman mukaisen toimenpiteiden toteutuminen	Toteutunut
Maaomaisuuden myynti	Metsäsuunnitelmassa myytäväksi esitettyjen maa-alueiden myynti huutokaupalla	Toteutuneet kaupat	Maaomaisuuden myynti on ollut vähäistä.

Riskienhallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Myrskytuhot metsissä	Omaisuuksien riittävät vakuutukset	Ei toteutunut
Poikkeukselliset sääolosuhteet vaikeuttavat toimenpiteitä	Hyvin ajoitetut toimenpiteet	Toteutunut
Puun myyntihinnan muutokset	Myyntihintojen aktiivinen seuraaminen	Toteutunut

TEKNINEN TOIMIALA YHTEENSÄ

Talousarvion toteutuminen

TEKNINEN TOIMIALA	Tilinpäätös	Alkuperäinen	Talousarvio-	Muutettu	Tilinpäätös	Tot	Poikkeama
euroa, sis.+ulk.	2021	talousarvio	muutos	talousarvio	2022	%	2022
Hallinto							
Tuotot	1 742	800		800	1 637	204,66	837
Kulut	-260 772	-254 974		-254 974	-263 285	103,26	-8 311
Toimintakate	-259 030	-254 174		-254 174	-261 647	102,94	-7 473
Kiinteistötoimi							
Tuotot	2 483 365	2 568 991		2 568 991	2 605 825	101,43	-36 834
Kulut	-1 986 229	-1 670 703		-1 670 703	-2 057 151	123,13	-386 448
Toimintakate	497 135	898 288		898 288	548 674	61,08	-349 614
Yhdyskuntatekniikka							
Tuotot	103 330	36 920		36 920	103 008	279,0	66 088
Kulut	-336 536	-337 524		-337 524	-377 716	111,91	-40 192
Toimintakate	-233 206	-300 604		-300 604	-274 708	91,39	25 896
Ruokapalvelut							
Tuotot	733 675	786 060		786 060	719 621	91,55	-66 439
Kulut	-626 975	-632 678		-632 678	-621 951	98,3	10 727
Toimintakate	106 700	153 382		153 382	97 671	63,68	-55 711
Maa- ja metsätilat							
Tuotot	475 336	164 700		164 700	188 818	114,64	24 118
Kulut	-60 033	-32 650		-32 650	-37 834	115,88	-5 184
Toimintakate	415 303	132 050		132 050	150 984	114,34	18 934
Yhteensä							
Tuotot	3 797 447	3 557 471		3 557 471	3 618 909	101,73	61 438
Kulut	-3 270 546	-2 928 529		-2 928 529	-3 357 937	114,66	-429 408
Toimintakate	526 902	628 942		628 942	260 973	41,49	-367 969
TEKNINEN LAUTAKUNTA							
Tuotot	3 797 447	3 557 471		3 557 471	3 618 909	101,73	61 438
Kulut	-3 270 546	-2 928 529		-2 928 529	-3 357 937	114,66	-429 408
Toimintakate	526 902	628 942		628 942	260 973	41,49	-367 969

TEKNINEN TOIMIALA	Tilinpäätös	Alkuperäinen	Talousarvio-	Muutettu	Tilinpäätös	Tot	Poikkeama
euroa, sis.+ulk.	2021	talousarvio	muutos	talousarvio	2022	%	2022
TOIMINTATUOTOT	3 797 447	3 557 471		3 557 471	3 618 909	101,73	61 438
Myyntituotot	1 079 142	851 360		851 360	1 061 292	124,66	-209 932
Maksutuotot					400		400
Tuet ja avustukset	3 466				10 700		10 700
Muut toimintatuotot	2 714 839	2 706 111		2 706 111	2 546 517	94,1	-159 594
TOIMINTAKULUT	-3 270 546	-2 928 529		-2 928 529	-3 357 937	114,66	-429 408
Henkilöstökulut	-857 753	-958 900		-958 900	-881 469	91,93	77 431
Palvelujen ostot	-855 584	-532 900		-532 900	-792 244	148,67	-259 344
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 152 036	-1 064 200		-1 064 200	-1 346 361	126,51	-282 161
Avustukset	-43 959	-49 000		-49 000	-42 470	86,67	6 530
Muut toimintakulut	-361 214	-323 529		-323 529	-295 392	91,3	28 137
TOIMINTAKATE	526 902	628 942		628 942	260 973	41,49	367 969
Poistot	-887 969	-989 780		-989 780	-933 005	94,26	-56 775

Kiinteistöissä on jouduttu myös vuonna 2022 suorittamaan huomattava määrä kunnossapitotoimia.

Vuohtojärven vesistökuunnostushanke jatkui vuoden 2022 marraskuuhun. Hankkeella saavutettiin vesienhoitoon liittyvät päämäärät ja vesistöjen kunnostusta päätettiin jatkaa vuodelle 2023. Samankaltaisia toimenpiteitä sisältävä Reisjärven kunnostushanke jatkuu marraskuun 2023 loppuun.

Kiinteistöhuollon ja siivouksen työvoimaa hankittiin ulkoiselta toimijalta tasapainottamaan henkilöstön työkuormitusta.

Uuden Sote-keskuksen suunnittelu alkoi keväällä ja keskus oli jo tarjouspyyntö vaiheessa kesäkuun lopussa. Rakentaminen alkoi elokuun alussa ja kestää 2023 heinäkuuhun asti. Rakentamisen alkuvaihe sujui hyvin, kun ensin saimme yhteisymmärryksen käytetystä korkeusjärjestelmästä.

Rantaniemen kuntotutkimus tehtiin joulukuun 2022 lopussa ja raportti valmistui heti 2023 tammikuussa. Rantaniemen kunto tutkittiin perusteellisesti ja tuloksena todettiin tietyt rakennusosat käyttöiän loppupäähän. Asbestikartoituksessa havaittiin tietyt rakennusmateriaalit sisältää asbestia, mikä tulee huomioida korjauksissa.

Viljamäki 1 ulkopuolen pihakunnostustyöt saatiin valmiiksi aikataulussa. Vasaralahden rivitaloissa suoritettiin 2 huoneiston kylpyhuoneremontit ja samalla uusittiin sisäpinnat.

Tietoliikenteen sisäverkko toteutettiin kokonaisuudessaan Vasaralahden rivitaloissa. Työn toteutus alurakoitsijan toimesta ja työnjohto ja suunnittelu omana työnä. Viljamäen 1 osalta tietoliikennesisäverkko toteutettiin huoneistoon asti mikä mahdollistaa langattoman sisäverkon käytön. Arvonrivi ja paloaseman rivitaloon on tietoliikennekaapelit tuotu huoneistoon. Puistoahon tietoliikenneverkko valmistui heti alkuvuona.

Varikon muutto toukokuun lopussa työllisti henkilökuntaa paljon ja vähensi työvoimaa muista sen hetken töistä. Varikon toiminta jouduttiin siirtämään kahteen pisteeseen raskaskalusto Pohjolaliikenteen linja-autotallin vuokrattuun osioon ja puuntyöstö piste siirtyi monitoimitalon varastoon. Samalla muutimme kansalaisopiston tavarat kunnantalon näyttelytilaan, joka työllisti henkilökuntaa varsin paljon.

Jääkiekkokaukalon siirto Leppälahden entiseltä koululta päiväkotit Tuulenpesän viereen.

Maisemahoitotyöhön palkkasimme metsurin raivaamaan pusikoituneita alueita pääpainopisteenä Salmensuun alue.

Puutavarakauppaa käytiin vähäisessä määrin ja se näkyy kokonaistoimintakatteen pienemmässä määrässä

Teknisen toimialan osalta talouden tasapainottamisen voidaan todeta onnistuneen saavuttaa asetetut korkeat tavoitteet.

2.4. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

2.4.1. Käyttötalouden toteutuminen

Vuosi 2022	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma TP 2022	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	3 691 696		3 691 696	4 258 532	566 836	115,35 %
MAKSUTUOTOT	692 400		692 400	724 326	31 926	104,61 %
TUET JA AVUSTUKSET	232 900		232 900	534 828	301 928	229,64 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 520 050		1 520 050	1 332 599	-187 451	87,67 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	6 137 046		6 137 046	6 850 285	713 239	111,62 %
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-8 575 956	-10 000	-8 585 956	-9 169 724	-583 768	106,80 %
PALKAT JA PALKKIOT	-6 827 583	-8 273	-6 835 856	-7 055 475	-219 619	103,21 %
HENKILÖSIVUKULUT	-1 748 373	-1 727	-1 750 100	-2 114 248	-364 148	120,81 %
ELÄKEKULUT	-1 501 907	-1 427	-1 503 334	-1 673 474	-170 140	111,32 %
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-246 466	-300	-246 766	-440 774	-194 008	178,62 %
PALVELUJEN OSTOT	-15 294 959		-15 294 959	-15 180 942	114 017	99,25 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 333 669		-1 333 669	-1 628 158	-294 489	122,08 %
AVUSTUKSET	-290 750		-290 750	-321 905	-31 155	110,72 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-320 040		-320 040	-309 900	10 140	96,83 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-25 815 374	-10 000	-25 825 374	-26 610 628	-785 254	103,04 %
TOIMINTAKATE	-19 678 328	-10 000	-19 688 328	-19 760 343	-72 015	100,37 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-1 124 520		-1 124 520	-1 073 148	51 372	95,43 %

2.4.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelma 2022	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma TP 2022	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	3 691 696		3 691 696	4 258 532	566 836	115,35 %
MAKSUTUOTOT	692 400		692 400	724 326	31 926	104,61 %
TUET JA AVUSTUKSET	232 900		232 900	534 828	301 928	229,64 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 520 050		1 520 050	1 332 599	-187 451	87,67 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	6 137 046		6 137 046	6 850 285	713 239	111,62 %
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-8 575 956	-10 000	-8 585 956	-9 169 724	-583 768	106,80 %
PALKAT JA PALKKIOT	-6 827 583	-8 273	-6 835 856	-7 055 475	-219 619	103,21 %
HENKILÖSIVUKULUT	-1 748 373	-1 727	-1 750 100	-2 114 248	-364 148	120,81 %
ELÄKEKULUT	-1 501 907	-1 427	-1 503 334	-1 673 474	-170 140	111,32 %
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-246 466	-300	-246 766	-440 774	-194 008	178,62 %
PALVELUJEN OSTOT	-15 294 959		-15 294 959	-15 180 942	114 017	99,25 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 333 669		-1 333 669	-1 628 158	-294 489	122,08 %
AVUSTUKSET	-290 750		-290 750	-321 905	-31 155	110,72 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-320 040		-320 040	-309 900	10 140	96,83 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-25 815 374	-10 000	-25 825 374	-26 610 628	-785 254	103,04 %
TOIMINTAKATE	-19 678 328	-10 000	-19 688 328	-19 760 343	-72 015	100,37 %
VEROTULOT	8 327 000		8 327 000	9 272 219	945 219	111,35 %
VALTIONOSUUDET	12 512 747		12 512 747	12 804 797	292 050	102,33 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
KORKOTUOTOT	38 000		38 000	51 218	13 218	134,78 %
MUUT RAHOITUSTUOTOT	350 000	2 000 000	2 350 000	800 144	-1 549 856	34,05 %
KORKOKULUT	-200 000		-200 000	-255 439	-55 439	127,72 %
MUUT RAHOITUSKULUT	-36 500		-36 500	-1 291 210	-1 254 710	3 537,56 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	151 500	2 000 000	2 151 500	-695 286	-2 846 786	-32,32 %
VUOSIKATE	1 312 919	1 990 000	3 302 919	1 621 387	-1 681 532	49,09 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 124 520		-1 124 520	-1 073 148	51 372	95,43 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-1 124 520		-1 124 520	-1 073 148	51 372	95,43 %
TILIKAUDEN TULOS	188 399	1 990 000	2 178 399	548 239	-1 630 160	25,17 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	188 399	1 990 000	2 178 399	548 239	-1 630 160	25,17 %

2.4.3. Investointien toteutuminen

Taulukosta poistettu ns. nollarivit eli vuodelle 2022 kuulumattomat investointikohteet.

Investoinnit 2022	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Tilinpäätös 2022	Tot-%
10 Korvausinvestoinnit					
113 KI / Kiinteät rakent. ja lait.					
9304 Sähköautojen lataustolpat			-50 000,00	-9 317,82	18,64 %
9305 Kuituverkko/Rivitalot	-50 000,00		-70 000,00	-22 428,31	32,04 %
	-70 000,00				
10 Korvausinvestoinnit yhteensä	-120 000,00	0,00	-120 000,00	-31 746,13	26,46 %
20 Laajennusinvestoinnit					
211 LI / Rakennukset					
9201 Viljamäki 1 peruskorjaus	-204 000,00		-204 000,00	-76 705,09	37,60 %
9213 Paloasema	-50 000,00		-50 000,00	0,00	0,0 %
9214 Rantaniemi	-80 000,00		-80 000,00	-23 605,41	29,51 %
9215 Vasaralahti	-100 000,00		-100 000,00	-61 339,80	61,34 %
9298 Asunnot	-75 000,00		-75 000,00	0	0,0 %
9313 Vuokra-as kuntotutkimukset	0	-15 000,00	-15 000,00	-18 352,00	122,35 %
20 Laajennusinvestoinnit yhteensä	-509 000,00	-15 000,00	-524 000,00	-180 002,30	34,35 %
30 Uusinvestoinnit					
310 UI / Maa- ja vesialueet					
9002 Kiinteä omaisuus	0		0	-27 411,90	
311 UI / Rakennukset					
9216 SOTE-keskus	-50 000,00	-1 950 000,00	-2 000 000,00	-837 267,47	41,86 %
313 UI / Kiinteät rakent. ja lait.					
9301 Ranta- ja vesialueet	-27 000,00		-27 000,00	-20 885,82	77,35 %
9302 Kaavatiet	-50 000,00	50 000,00	0	0	
9312 Savolanmäen valot	0	-27 000,00	-27 000,00	0	0,0 %
316 UI / Koneet ja kalusto					
9102 Kisatien koulun tietokoneet	-42 000,00		-42 000,00	-44 547,27	106,06 %
30 Uusinvestoinnit yhteensä	-169 000,00	-1 927 000,00	-2 096 000,00	-930 112,46	44,38 %
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Tilinpäätös 2022	Tot-%
RAPORTTI YHTEENSÄ	-798 000,00	-1 942 000,00	-2 740 000,00	-1 141 860,89	41,67 %
Menot	-878 000,00	-1 942 000,00	-2 820 000,00	-1 221 583,57	43,32 %
Tulot	80 000,00		80 000,00	79 722,68	99,65 %
Rahoitusosuudet	80 000,00		80 000,00	79 722,68	99,65 %
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	0	

2.4.4 Rahoitusosa toteutuminen

Rahoitusosa 2022	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Tilinpäätös 2022	Tot-%
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
VUOSIKATE	1 312 919	1 990 000	3 302 919	1 621 387	49,09 %
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-84 000		-84 000	-56 854	67,68 %
	1 228 919	1 990 000	3 218 919	1 564 533	48,60 %
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
INVESTOINTIMENOT	-878 000	-1 942 000	-2 820 000	-1 222 737	43,36 %
RAHOITUSOSUDET INVESTOINTIMENOIHIN	80 000		80 000	79 723	99,65 %
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	84 000		84 000	178 200	212,14 %
	-714 000	-1 942 000	-2 656 000	-964 815	36,33 %
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	514 919	48 000	562 919	599 719	106,54 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS				-1 032 376	
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS				57 393	0 %
	0	0	0	-974 983	
LAINAKANNAN MUUTOKSET					
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	1 500 000		1 500 000		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-3 200 000		-3 200 000	-3 514 341	109,82 %
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	40 000		40 000		
	-1 660 000		-1 660 000	-3 514 341	211,71 %
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET				-44 516	
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET					
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET				1 393	
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS				17 595	
SAAMISTEN MUUTOS	150 000	-310 000	-160 000	-278 572	174,11 %
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS				308 660	
	150 000	-310 000	-160 000	49 076	-30,67 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 510 000	-310 000	-1 820 000	-4 174 764	229,38 %
RAHAVAROJEN MUUTOS	-995 081	-262 000	-1 257 081	-3 575 045	284,39 %
RAHAVARAT 31. 12.				9 494 815	
RAHAVARAT 1.1.				13 069 860	
RAHAVAROJEN MUUTOS				-3 575 045	

2.4.5 Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIE MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN TOTEUTUMISESTA

1000 e	Määrärahat												
Sitovuus		Alkup. talous-arvio	TA muutos	TA muut. jälkeen	Toteuma 202	Poik-keama	Poik-keama %	Alkup. talous-arvi	TA muutok-set	TA muut. jälkeen	Toteuma 2022	Poik-keama	Poik-keama %
N = nettomääräraha/-tuloarvio	N												
B = bruttomääräraha/-tuloarvio	B												
KÄYTTÖTALOUSOSA													
Keskusvaalilautakunta	N	8		8	10	-2	-31				6	6	
Tarkastuslautakunta	N	18		18	19	-1	-6,11						
Kunnanhallitus	N	17 923		17 923	18 284	-361	-2,01	3 865		3 865	4 571	705	18,25
Sivistyslautakunta	N	5 022	10	5 032	5 252	-220	-4,38	423		423	572	148	35,13
Tekninen lautakunta	N	2 844		2 844	3 045	-201	-7,07	1 848		1 848	1 702	-146	-7,92
TOIMINTAKATE	N	25 815	10	25 825	26 611	785	3,04	6 137	0	6 137	6 850	713	11,62
TULOSLASKELMAOSA													
Verotulot	B							8 327		8 327	9 272	945	11,35
Valtionosuudet	B							12 513		12 513	12 805	292	2,33
Korkotulot	B							38		38	51	13	34,78
Muut rahoitustulot	B							350	2 000	2 350	800	1 550	65,95
Korkomenot	B	200		200	255	-55	-27,72						
Muut rahoitusmenot	B	37		37	-1 291	-1 255	-3 437,55						
YHTEENSÄ	N	26 052	10	25 921	26 062	-525	-2,03	27 365	2 000	29 365	29 654	2 289	8,36
INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ	B	-878	-1 942	-2 820	-1 222	1 598	56,7	80		80	80		
RAHOITUSOSA													
Antolainauksen muutokset													
Antolainasaamisten lisäykset	B				-1 032	-1 032							
Antolainasaamisten vähennykset	B										57	57	
Lainakannan muutokset													
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B							1 500		1 500		-1 500	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B				-3 514	-3 514							
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N							40		40		-40	
Oman pääoman muutokset	B				-45	-45							
Vaikutus maksuvalmiuteen													
RAHOITUSOSA YHTEENSÄ	B				-4 591	-4 591		1 540		1 540	57	-1 483	
YHTEENSÄ		25 174	-1 932	23 101	20 249	-3 518	-0,15	28 985	2 000	30 985	39 791	806	2,78

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1. Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset, ohjeet ja laadintaperiaatteet

Tilinpäätös laskelmineen on laadittu kirjanpitolain, kuntalain sekä kirjanpitolautakunnan kuntajaoston vuonna 2020–2021 päivitettyjen ohjeiden mukaan.

Kunnan tilinpäätöksessä Kelan maksamat korvaukset työterveyshuollosta on raportoitu todellisin arviona päätöksen savuttua jo helmikuussa 2023.

3.2. Kunnan tuloslaskelma

Ulkoiset tulot ja menot, euroa	TP 2022	TP 2021	Muutos
TOIMINTATUOTOT			
MYYNITUOTOT	4 258 531,88	4 078 120,76	180 411,12
MAKSUTUOTOT	724 325,67	817 292,26	-92 966,59
TUET JA AVUSTUKSET	534 828,07	556 512,43	-21 684,36
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 332 599,36	1 529 374,57	-196 775,21
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	6 850 284,98	6 981 300,02	-131 015,04
TOIMINTAKULUT			
HENKILÖSTÖKULUT	-9 169 723,52	-8 692 968,14	-476 755,38
PALKAT JA PALKKIOT	-7 055 475,32	-6 702 390,45	-353 084,87
HENKILÖSIVUKULUT	-2 114 248,20	-1 990 577,69	-123 670,51
ELÄKEKULUT	-1 673 474,30	-1 632 790,48	-40 683,82
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-440 773,90	-357 787,21	-82 986,69
PALVELUJEN OSTOT	-15 180 941,80	-14 670 093,54	-510 848,26
AINEET, TARIKKEET JA TAVARAT	-1 628 157,81	-1 426 978,46	-201 179,35
AVUSTUKSET	-321 907,98	-335 017,44	13 112,46
MUUT TOIMINTAKULUT	-309 899,89	-420 169,98	110 270,09
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-26 610 628,00	-25 545 227,56	-1 065 400,44
TOIMINTAKATE	-19 760 343,02	-18 563 927,54	-1 196 415,48
VEROTULOT	9 272 219,02	9 055 750,96	216 468,06
VALTIONOSUUEDET	12 804 797,00	11 793 751,00	1 011 046,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT			
KORKOTUOTOT	51 218,05	41 900,34	9 317,71
MUUT RAHOITUSTUOTOT	800 144,33	659 120,16	141 024,17
KORKOKULUT	-255 438,51	-218 817,69	-36 620,82
MUUT RAHOITUSKULUT	-1 291 209,80	-695 654,58	-595 555,22
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	-695 285,93	-213 451,77	-908 737,70
VUOSIKATE	1 621 387,07	2 072 122,65	-450 735,58
POISTOT JA ARVONALENTUMISET			
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 073 147,97	-1 020 449,50	-52 698,47
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-1 073 147,97	-1 020 449,50	-52 698,47
SATUNNAISET ERÄT		-33 570,35	33 570,35
SATUNNAISET ERÄT YHTEENSÄ		-33 570,35	33 570,35
TILIKAUDEN TULOS	548 239,10	1 018 102,80	-469 863,70
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	548 239,10	1 018 102,80	-469 863,70

3.4. Tase

euroa	TP /2022	TP 2021	Muutos
PYSYVÄT VASTAAVAT			
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	114 754	122 695	-7 941
AINEETTOMAT OIKEUDET	10 622		10 622
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	104 132	122 695	-18 563
AINEELLISET HYÖDYKKEET	27 292 121	27 288 297	3 824
MAA- JA VESIALUEET	1 604 823	1 594 170	10 653
RAKENNUKSET	21 481 673	22 215 809	-734 136
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	1 895 793	2 021 421	-125 628
KONEET JA KALUSTO	1 166 501	1 246 434	-79 933
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	189 219	189 219	
ENNAKKOMAKS JA KESKENER. HANKINNAT	954 113	21 244	932 868
SIJOITUKSET	3 791 074	2 815 091	975 983
OSAKKEET JA OSUUDET	1 824 954	1 823 954	1 000
MUUT LAINASAAMISET	1 433 744	991 137	442 637
MUUT SAAMISET	532 376		532 376
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	31 197 950	30 226 083	971 867
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	7 143	7 143	0
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	7 143	7 143	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
VAIHTO-OMAISUUS		17 595	-17 595
ENNAKKOMAKSUT		17 595	-17 595
SAAMISET	3 841 309	3 562 737	278 572
PITKÄAIKAISET SAAMISET	2 714 006	2 731 749	-17 743
LAINASAAMISET	2 628 831	2 646 581	-17 750
MUUT SAAMISET	85 175	85 168	7
LYHYTAIKAISET SAAMISET	817 303	830 988	-13 695
MYYNTISAAMISET	303 265	357 352	-54 088
MUUT SAAMISET	338 218	304 738	33 479
SIIRTOSAAMISET	175 820	168 897	6 923
RAHOITUSARVOPAPERIT	9 002 943	9 583 219	-580 276
OSAKKEET JA OSUUDET	2 123 570	3 038 027	-914 457
SIJOITUKS RAHAMARKKINAINSTRUM	6 879 373	6 545 192	334 181
RAHAT JA PANKKISAAMISET	491 872	3 486 641	-2 994 769
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	13 026 124	16 650 192	-3 624 068
VASTAAVAA YHTEENSÄ	44 231 217	46 883 419	-2 652 201

VASTATTAVAA	TP 2022	TP 2021	Muutos
OMA PÄÄOMA			
PERUSPÄÄOMA	9 032 449	9 032 449	
EDELLISTEN TILIKAUSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	376 131	-597 455	973 587
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	548 239	1 018 103	-469 864
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	9 956 819	9 453 096	503 723
PAKOLLISET VARAUKSET			
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	48 363		48 363
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	48 363		48 363
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	7 143	7 143	
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	26 370	24 977	1 393
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	33 513	32 121	1 393
VIERAS PÄÄOMA			
PITKÄAIKAINEN	21 896 619	25 329 662	-3 433 043
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	18 975 615	22 292 973	-3 317 358
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	159 340	190 337	-30 998
MUUT VELAT	2 761 664	2 846 352	-84 688
LYHYTAIKAINEN	12 295 903	12 068 540	227 363
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	9 290 603	9 291 641	-1 037
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	29 000	193 948	-164 948
SAADUT ENNAKOT	181 065	166 965	14 100
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	1 020 595	1 161 733	-141 138
MUUT VELAT	273 221	249 577	23 643
SIIRTOVELAT	1 501 419	1 004 676	496 743
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	34 192 522	37 398 202	-3 205 680
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	44 231 217	46 883 419	-2 652 201

3.5 Konsernilaskelmat

KONSERNITULOSLASKELMA euroa	TP 2022	TP 2021
TOIMINTATUOTOT	30 159 189	28 426 694
OSUUS OSAKK.YHT. VOITTO/TAPPIO	802	602
TOIMINTAKULUT	-49 415 499	-47 176 252
TOIMINTAKATE	-19 255 509	-18 748 956
VEROTULOT	9 256 737	9 040 294
VALTIONOSUUDET	12 804 797	12 540 335
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-774 638	-258 473
KORKOTUOTOT	15 044	8 622
MUUT RAHOITUSTUOTOT	827 301	683 506
KORKOKULUT	-290 798	-246 838
MUUT RAHOITUSKULUT	-1 326 185	-703 763
VUOSIKATE	2 031 387	2 573 199
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 680 612	-1 600 999
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 680 612	-1 600 999
SATUNNAISET ERÄT		-33 570
TILIKAUDEN TULOS	350 776	938 630
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	49 412	4 135
TILIKAUDEN VEROT	-2 553	-6 718
VÄHEMMISTÖOSUUDET	-470	5 726
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	397 165	941 772

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA**TP 2022****TP 2021**

euroa

TOIMINNAN RAHAVIRTA

VUOSIKATE	2 031 387	2 573 199
SATUNNAISET ERÄT		-33 570
TILIKAUDEN VEROT	-2 553	-6 718
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-114 178	-276 947
VARAUSTEN MUUTOS		
	<u>1 914 657</u>	<u>2 255 964</u>

INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

INVESTOINTIMENOT	-2 385 778	-1 769 273
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	81 630	92 519
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	<u>184 965</u>	<u>495 149</u>
	-2 119 183	-1 181 606

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA**-204 527****1 074 358****RAHOITUKSEN RAHAVIRTA**

ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-526 529	
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	<u>57 393</u>	<u>27 462</u>
	-469 136	27 462

LAINAKANNAN MUUTOKSET		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	104 296	660 999
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-3 514 341	-3 563 459
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	<u>19 740</u>	<u>5 833 988</u>
	-3 390 305	2 931 527

OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	-138 644	-357 765
------------------------	----------	----------

MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	-21 529	-28 530
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	45 040	-169 681
SAAMISTEN MUUTOS	-967 362	796 274
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	<u>846 148</u>	<u>-1 823 636</u>
	-97 703	-1 225 574

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA**-4 095 787****1 375 651****RAHAVAROJEN MUUTOS****-4 303 314****2 450 010**

RAHAVARAT 31. 12. 11 571 682 15 871 996

RAHAVARAT 1.1. 15 871 996 13 421 987**RAHAVAROJEN MUUTOS****-4 303 314****2 450 010**

KONSERNITASE

euroa

	TP 2022	TP 2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	37 068 270	36 047 383
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	269 199	228 528
AINEETTOMAT OIKEUDET	165 066	105 833
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	104 132	122 695
AINEELLISET HYÖDYKKEET	35 281 186	34 774 655
MAA- JA VESIALUEET	1 750 062	1 745 650
RAKENNUKSET	27 401 800	27 448 191
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	2 008 811	2 129 676
KONEET JA KALUSTO	1 411 479	1 508 237
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	1 620 918	1 636 307
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENER. HANKINNAT	1 088 117	306 594
SIJOITUKSET	1 517 886	1 044 200
OSAKKUUSYHTEISÖOSUUDET	469 138	469 138
MUUT OSAKKEET JA OSUUDET	272 977	268 427
MUUT LAINASAAMISET	236 519	299 759
MUUT SAAMISET	539 252	6 875
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	171 719	160 958
VALTION TOIMEKSIANNOT	83 070	75 989
LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	7 942	7 960
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	80 707	77 009
VAIHTUVAT VASTAAVAT	15 047 350	18 427 375
VAIHTO-OMAISUUS	325 678	370 718
AINEET JA TARVIKKEET	307 211	336 625
KESKENERÄISET TUOTTEET	18 467	16 498
VALMIIT TUOTTEET		
ENNAKKOMAKSUT		17 595
SAAMISET	3 152 682	2 184 661
PITKÄAIKAISET SAAMISET	835 890	86 916
MYYNTISAAMISET	486 987	1 748
MUUT SAAMISET	194 923	85 168
SIIRTOSAAMISET	153 979	
LYHYTAIKAISET SAAMISET	2 316 133	2 097 744
MYYNTISAAMISET	1 492 370	1 122 273
MUUT SAAMISET	535 532	472 311
SIIRTOSAAMISET	286 213	503 160
RAHOITUSARVOPAPERIT	9 002 943	9 620 089
OSAKKEET JA OSUUDET	2 123 570	3 038 027
SIJOITUKSET RAHAMARKKINAINSTRUMENTTEIHIN	6 879 373	6 545 192
MUUT ARVOPAPERIT		36 870
RAHAT JA PANKKISAAMISET	2 568 739	6 251 907
VASTAAVAA YHTEENSÄ	52 289 373	54 635 716

KONSERNITASE

euroa

VASTATTAVAA	TP 2022	TP 2021
OMA PÄÄOMA	9 624 644	9 415 138
PERUSPÄÄOMA	9 032 448	9 183 262
MUUT OMAT RAHASTOT	644 066	661 100
EDELL. TILIKAUSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-449 035	-429 224
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	397 165	941 772
VÄHEMMISTÖOSUUKSET	205 136	204 666
VÄHEMMISTÖOSUUKSET	205 136	204 666
PAKOLLISET VARAUKSET	137 737	139 131
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	137 737	139 131
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	267 250	278 018
VALTION TOIMEKSIANNOT	83 070	75 965
LAHOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	7 942	7 960
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	176 238	194 094
VIERAS PÄÄOMA	42 054 606	44 598 762
PITKÄAIKAINEN	24 655 359	28 004 537
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	21 826 953	25 016 027
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	146 353	190 337
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA	-57 805	-46 805
MUUT VELAT	2 739 859	2 844 978
LYHYTAIKAINEN	17 399 247	16 594 225
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	9 574 811	9 548 373
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	10 265	193 948
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA	39 750	28 750
SAADUT ENNAKOT	178 267	172 353
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	3 306 443	3 252 519
MUUT VELAT	615 157	579 053
SIIRTOVELAT	3 674 554	2 819 228
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	52 289 373	54 635 716

4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöksen tulee antaa ja riittävien tietojen antamiseksi kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahoituksesta sekä toiminnasta. Tilinpäätöksen liitetietojen tarkoituksena on täydentää laskelmien muodossa esitettyä tilinpäätösinformaatiota oikean ja riittävän kuvan antamiseksi tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahoituksesta sekä toiminnasta.

Vuoden 2022 ja 2023 tilinpäätöksissä on huomioitava sekä hyvinvointialue Pohteelle siirtyvän henkilöstön sekä lomituspalkkavelujen uuteen Toholammien yksikköön siirtyvän henkilöstön lomapalkkavelun käsittely: Pohteelle siirtyvän henkilöstön lomapalkkavelka on kirjattu ohjeen mukaan tasetilille, mutta Toholammille siirtyvän henkilöstön lomapalkkavelka tulee maksettavaksi rahana vuoden 2023 aikana, minkä johdosta se on käsitelty normaaliin tapaan.

Tilinpäätöksessä on myös varauduttu pelastuslaitoksen takautuvien varallaolokorvausten maksamiseen varaamalla tähän varat tasetilien kautta. Laskelman mukaan Reisjärven osuus kokonaissummasta 2,45 miljoonaa euroa on 48 363 euroa. Vuoden 2022 aikana maksettiin työtuomioistuimen päätöksen (R84-20) mukaisesti takautuvia varallaolokorvauksia 44 516,13 euroa.

Hyvinvointialueiden toiminnan alkamisen vuoksi vuoden 2022 tilinpäätökseen sisältyy myös Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin Soiten toiminnan päättymisestä ja purkamisesta aiheutuvia kertaluonteisia eriä 5550 € + 118 987 € = 124 537 € käyttörahaa sekä edellisten tilikausien ylijäämää.

Liitetietojen sisällöstä on säädetty pääasiassa kirjanpitolaisissa. Liitetiedoilla tarkoitetaan taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitteenä ilmoitettavia tietoja. Kirjanpitolain mukaisesti liitetietoina on selostettava yleisistä tilinpäätösperiaatteista tehtyjä poikkeuksia sekä poikkeamien perusteita ja vaikutusta.

Kunnan tilinpäätöksen liitetiedot ryhmitellään tilinpäätöksessä

- tilinpäätöksen laatimista
- tilinpäätöksen esittämistapaa
- tuloslaskelmaa
- taseen vastaavia ja vastattavia
- vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä
- henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskeviin liitetietoihin.

4.2 Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Liitetiedot on esitetty kirjanpitolauslautakunnan kuntajaoston tilinpäätöksen liitetietoja koskevan yleisohjeen (2020, 6. tarkistettu painos) mukaisesti numeroituina 1–46. Liitetiedot, joista ei ole ilmoitettavaa, on jätetty esittämättä.

1) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät:

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle. Vastaavalla tavalla samansuuruisina jatkuvat leasingvuokrien erät on merkitty yhdelle vuodelle, vaikka niiden laskutus olisi keskellä vuotta.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman (Valt 27.9.2021 § 97) mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelustuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen painotetun keskihankintahinnan tai sitä alemman todennäköisen hankintamenon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuus- arvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

- 2) Tilinpäätöslaskelmien ja liitetietojen esitystavat ovat Kirjanpitolautekunnan kuntajaoston ohjeiden mukaiset. Taseen yksittäiset erät eivät sisällä useisiin tase-eriin kuuluvia olennaisia eriä. Tilinpäätökseen ei sisälly ulkomaanrahan määräisiä saamisia, velkoja tai muita sitoumuksia.
- 3) Oikaisut ja tarkennukset tilikauden tietoihin tai edellisen tilikauden vertailutietoihin on merkitty tiedon esittämiskohtaan, mikäli niitä on tehty.
- 4) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia oleellisia tuottoja ja kuluja sekä virheiden korjauksia ei ole ollut.

4.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana (KuntaL 114 §).

Kunnan konsernitilinpäätöksen liitetietoina esitetään soveltuvin osin vastaavat tiedot kuin kunnan tilinpäätöksen liitetietona (KPA 4:1 §). Konsernitilinpäätöksen liitetiedot muodostuvat lähtökohtaisesti erillistilinpäätösten liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätöksen laadinnan yhteydessä suoritettavat eliminoinnit ja oikaisut otetaan huomioon myös liitetiedoissa. Konsernitilinpäätöksen liitetietoinformaatio koskee konsernitilinpäätöksessä olevaa asianomaisen nimikkeen rahamäärää.

Kuntayhtymien liitetiedot yhdistellään konsernitilinpäätökseen lukuarvoltaan peruspääoman jäsenosuuden mukaisessa suhteessa.

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kunnan kaikki tytäryhteisöt.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä 31.12.2021. Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Kiinteistöverot sekä kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu.

Kiinteistötytäryhteisöjen aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännös-
arvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi.

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta
pääomasta konsernitaseessa.

Osakkuusyhteisöt on jätetty yhdistelemättä, koska niiden vaikutus konsernin tulokseen ja omaan pääomaan ei
ole olennainen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.
Osakkuusyhteisöistä liitetiedossa 11 on ilmoitettu nimi, omistusosuus ja omistusosuutta vastaava määrä omasta
ja vieraasta pääomasta sekä tilikauden voitosta tai tappiosta viimeksi laaditusta tilinpäätöksestä.

4.4 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

5) Toimintatuotot vastuualueittain

Toimintatuotot ulkoiset erät	Kunta 2022	Kunta 2021
Hallintotoimi	4 576 450,11	4 571 213,92
Sivistystoimi	572 057,78	428 343,22
Tekninen toimi	1 701 777,09	1 981 742,88
Yhteensä	6 850 284,98	6 981 300,02

Toimintatuotot lajeittain

Toimintatuotot ulkoiset erät	Kunta 2022	Kunta 2021
Myyntituotot	4 258 532,88	4 078 120,76
Maksutuotot	724 325,67	817 292,26
Tuet ja avustukset	534 828,07	556 512,43
Muut toimintatuotot	1 332 599,36	1 529 374,57
<i>josta vuokratuotot</i>	<i>1 123 592,48</i>	<i>1 084 038,95</i>
Yhteensä	6 850 284,98	6 981 300,02

6) Verotulojen erittely

Verotulot	Kunta 2022	Kunta 2021
Kunnan tulovero	7 763 401,12	7 625 253,45
Osuus yhteisöveron tuotosta	707 704,79	648 419,89
Kiinteistövero	801 113,11	782 077,62
Yhteensä	9 272 219,02	9 055 750,96

7) Valtionosuuksien erittely

Valtionosuudet	Kunta 2022	Kunta 2021
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	10 897 136,00	10 229 140,00
<i>Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus</i>	<i>3 142 967,09</i>	<i>3 044 437,00</i>
<i>Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus</i>		
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	13 579,00	-128 829,00
Verotulomenestysten korvaus	1 894 082,00	1 693 440,00
Valtionosuudet ja verotulomenestysten korvaukset yhteensä	12 804 797,00	11 793 751,00

8) Palvelujen ostojen erittely

Palvelujen ostot	Kunta 2022	Kunta 2021
Palvelujen ostot	15 180 941,80	14 670 093,54
Asiakaspalveluiden ostot	12 598 674,87	12 117 447,96
Muut palveluiden ostot	2 582 266,93	2 552 645,58
Yhteensä	15 180 941,80	14 670 093,54

11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Poistonaisten hyödykkeiden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa (Valt 27.9.2021 § 97). Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden arvonnlisäveroton aktivointiraja on 10 000 euroa.

Reisjärven kunta	POISTOSUUNNITELMA		Nykyinen poistosuunnitelma		Uusi poistosuunnitelma	
	Kilan kuntajaoston suositus (2016)		Kunnanvaltuusto 6.5.2014 § 22		Kunnanvaltuusto 27.9.2021 §	
PYÄVÄT VASTAAVAT	Tasapoisto	Menojäännös-	käytetään investointeihin 31.12.2021 saakka		käytetään investointeihin 1.1.2022 alkaen	
	aika vuosina	poisto-%	Nykyinen Tasapoisto	Menojäännös- poisto-%	Tasapoisto	Menojäännös- poisto-%
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET					Tasapoisto	
Kehittämismenot	2 - 5	ei suositella			2	
Aineettomat oikeudet	5 - 20	ei suositella	5		5	
Liikearvo	2 - 5	ei suositella			2	
Muut pitkävaikutteiset menot						
Tietokoneohjelmistot	2 - 5	ei suositella	5		2	
Osallistuminen toisen yhteisön						
- tiehankkeisiin	15 - 20	ei suositella			15	
- ratahankkeisiin	30 - 40	ei suositella			30	
- väylähankkeisiin *)		ei suositella				
Osake- ja vuokrahuoneistojen	5 - 10	ei suositella			5	
Muut	2 - 10	ei suositella	5		2	
AINEELLISET HYÖDYKKEET						
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa					
Rakennukset ja rakennelmat						
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 - 50	1 % - 10 %	50		20	
Tehdas- ja työtantorakennukset	20 - 30	10 % - 15 %	30		20	
Talousrakennukset	10 - 20	15 % - 20 %	20		10	
Vapaa-ajan rakennukset	20 - 30	10 % - 14 %	30		20	
Asuinrakennukset	30 - 50	5 % - 10 %	50		30	
Kallioliuolat, -tunnelit, väestösuojat	30 - 70	4 % - 10 %			30	
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 - 20	15 % - 20 %	20		15	
Sillat, laiturit ja uimalat	10 - 30	10 % - 25 %	20		10	
Muut maa- ja vesirakenteet	15 - 30	10 % - 20 %	30		15	
Vedenjakeluverkosto	30 - 40	7 % - 10 %			30	
Viemäriverkko	30 - 40	7 % - 10 %	40		30	
Kaukolämpöverkko	20 - 30	10 % - 15 %	30		20	
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 - 20	15 % - 20 %			15	
Puhelin-, keskusasema ja alakeskukset	10 - 12	20 % - 22 %			10	
Maakaasuverkko	20 - 25	12 % - 15 %			20	
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 - 20	15 % - 20 %	40		15	
Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	10 - 20	15 % - 25 %			10	
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 - 20	15 % - 20 %			15	
Liikenteen ohjauslaitteet	10 - 15	20 % - 25 %			10	
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 - 15	20 % - 25 %	20		10	
Koneet ja kalusto						
Rautaiset alukset	15 - 20	15 % - 20 %			15	
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 - 15	20 % - 27 %			8	
Muut kuljetusvälineet (autot)	4 - 7	25 % - 27 %	10		4	
Muut liikkuvat työkoneet	5 - 10	25 % - 30 %	10		5	
Muut raskaat koneet	10 - 15	20 % - 25 %			10	
Muut kevyet koneet	5 - 10	25 % - 30 %			5	
Sairaala-, terveydenhuolto- ym. Laitteet	5 - 15	20 % - 30 %			5	
Ict-laitteet	3 - 5	30 % - 40 %	5		3	
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5	30 % - 40 %	5		3	
Muut aineelliset hyödykkeet						
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto					
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa					
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa					
PYSYVIEN VASTAAVIEN SUIJITUKSET						
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa					

Erillispäätökset:

- * Kisatien koulun ensikalustamisen poistoaika: 20 v 800.000 euron hankintamenon osalta (Valt 17.12.2021 § 74)
- * Niemenkartanon koulun ensikalustamisen poistoaika: 20 v 90 % hankintamenon osalta ja 5 v 10 % hankintamenon osalta (Valt 6.11.2019 § 61)
- * Päiväkoti Tuulenpesän ensikalustamisen poistoaika: 20 v 85 % hankintamenon osalta ja 5 v 15 % hankintamenon osalta (Valt 15.12.2020 § 92)
- * Valokuituverkon poistoaika: 20 v (Valt 4.3.2021 § 9)

12) Pakollisten varausten muutos

Pakolliset varaukset	Konserni 2022	Konserni 2021	Kunta 2022	Kunta 2021
Eläkevastuut 1.1. Lisäykset tilikaudella Vähennykset tilikaudella Eläkevastuu 31.12.				
Kaatopaikan maisemointivaraus 1.1. Lisäykset tilikaudella Vähennykset tilikaudella Kaatopaikan maisemointivaraus 31.12.				
Ei-suojaava koronvaihtosopimus 1.1. Lisäykset tilikaudella Vähennykset tilikaudella Ei-suojaava koronvaihtosopimus 31.12.				
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 1.1. Lisäykset tilikaudella Vähennykset tilikaudella Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.				
Potilasvahinkovakuutusvastuu 1.1.	139 131,00	100 504,73		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	-49 757,44	38 625,85		
Potilasvahinkovakuutusvastuu 31.12.	89 373,56	139 131,00		

13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

Myyntivoitot ja -tappiot	Konserni 2022	Konserni 2021	Kunta 2022	Kunta 2021
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	51 441,02	306 624,22	51 441,02	306 624,22
Rakennusten luovutusvoitot				
Asunto-osakkeet				
Muut luovutusvoitot	60 540,48	9 254,36	53 775,65	9 254,36
Luovutusvoitot yhteensä	111 981,50	315 878,58	105 216,67	315 878,58
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueet		2 485,35		2 485,34
Rakennusten luovutustappio		349,20		349,20
Muut luovutustappiot				
Luovutustappiot yhteensä		2 834,54		2 834,54

14) Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaiset erät	Kunta 2022	Kunta 2021
Satunnaiset tuotot/korvaus jäännöspääomasta	124 537	
Satunnaiset kulut		-33 570,35
Yhteensä satunnaiset tuotot+/-kulut-	124 537	-33 570,35

15) Muut rahoitustuotot

Osinkotuotot	Kunta 2022	Kunta 2021
Osinkotuotot saman konsernin yhteistöistä		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	39 236,74	36 389,04
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
Yhteensä	39 236,74	36 389,04

4.5 Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

19) Pysyvät vastaavat

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet					
	Muut aineettomat oikeudet	Tietokone- ohjelmistot	Aineettomat hyödykkeet yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Enn.maksut ja keskener. hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	122 695,22		122 695,22	1 594 169,97	22 215 808,93	2 021 421,44	1 246 433,77	21 244,30	27 099 078,41
Lisäykset tilikauden aikana		21 244,30	21 244,30	27 411,90	95 057,09	100 608,50	44 547,27	1 221 737,33	1 489 362,09
Rahoitusosuudet tilikaudella						79 722,68		79 722,68	159 445,36
Vähennykset tilikauden aikana				16 758,98	50 595,00			209 146,38	228 765,36
Siirrot erien välillä									
Tilikauden poisto	18 563,06	10 622,15	29 185,21		778 598,61	146 514,23	124 479,77		1 049 592,59
Arvonlennukset ja niiden palautukset									
Aktivoidut korkomenot									
Poistamaton hankintameno 31.12.	104 132,18	10 622,15	114 754,33	1 604 822,89	21 481 672,91	2 121 421,44	1 166 501,27	954 112,57	27 102 902,69
Arvonkorotukset									
Kirjanpitoarvo 31.12.	104 132,18	10 622,15	114 754,33	1 604 822,89	21 481 672,91	1 895 793,03	1 166 501,27	954 112,57	27 102 902,67

Olennaiset lisäpoistot
Erittely olennaisista lisäpoistoista

19) Pysyvät vastaavat

Sijoitukset euroa	Osakkeet ja osuudet						Sijoitukset yhteensä
	Osakkeet tytäryhtiöt	Osakkuus- yhteisöosuudet	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	SVOP-rahasto- sijoitus		
Hankintameno 1.1.	676 238,06	469 137,99	442 631,83	235 946,07	700 000,00		2 523 953,95
Lisäykset	1 000,00				722 376,31		723 376,31
Vähennykset							
Siirto							
Hankintameno 31.12.	677 238,06	469 137,99	442 631,83	235 946,07	1 422 376,31		3 247 330,26
Arvonlennukset							
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	677 238,06	469 137,99	442 631,83	235 946,07	0,00	1 422 376,31	3 247 330,26

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

20) Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
1000 euroa						
20) Tytäryhteisöt						
Asunto Oy Reisjärven Keskusrivi	0189559-8	52,10 %	52,10 %	35 514,10	729,83	38,50
Asunto Oy Reisjärven Viljamäki 2	0914904-7	70,94 %	70,94 %	208 831,43	1 003,88	693,70
Asunto Oy Reisjärven Viljamäki 3	0914902-0	79,81 %	79,81 %	244 690,24	-16 741,54	1 078,15
Kiinteistö Oy Reisjärven Santala	1087623-3	100 %	100 %	501 196,41	3 801,44	6 237,80
Reisjärven Teollisuushallit Oy	0982129-4	100 %	100 %	141 367,18	111 298,11	6 799,50
Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokratalot	2934520-5	100 %	100 %	437 140,55	1 162 805,84	-23 779,86
R-Net Oy	2922855-1	60,00 %	60,00 %	69 670,15	439 383,20	-1 593,28
Reisjärven Lämpö Oy	3008903-4	100 %	100 %	29 442,77	2 935 028,49	-72 873,49
Yhteensä				1 667 852,83	4 637 309,25	-81 827,29
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
Asunto Oy Reisjärven Koivurinne	0417026-9	50,00 %	50,00 %	30 707,93	165,07	1 939,87
Asunto Oy Reisjärven Vuorilanpuhto	0556800-9	25,33 %	25,33 %	52 028,54	4 162,32	2 239,28
Asunto Oy Reisjärven Kanttorila	2441099-5	49,22 %	49,22 %	361 203,00	1 161,22	-1 888,15
Yhteensä				443 939,47	5 488,61	2 2291,00
21) Kuntayhtymät						
Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveys- palvelukuntayhtymä Soite	0198186-7	2,7748 %	2,7748 %	4 889,10	102 121,05	
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä, Jedu	0210010-1	2,50 %	2,5 %	19 603,71	2 697,52	108,28
Peruspalvelukuntayhtymä Selänne	2265415-2	15,41 %	15,41 %	2 927,59	1 692 900,63	372 056
Keski-Pohjanmaan liitto	0959806-1	1,22 %	1,22 %	256,58	70,86	38,98
Pohjois-Pohjanmaan liitto	0922484-4	0,78 %	0,78 %	119,58	5 807,85	5,13
Yhteensä				27 796,56	1 803,597,91	372 208,39

23) Saamiset yhteisöiltä, joissa kunta on jäsenenä

Saamisten erittely	Kunta 2022		Kunta 2021	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		17 338,55		48 767,01
Lainasaamiset	2 628 831,28		2 646 581,28	
Muut saamiset	85 175,00			
Siirtosaamiset				
Yhteensä	2 714 006,28	17 338,55	2 646 581,28	48 767,01
Saamiset kuntayhtymiltä				
Myyntisaamiset		30 545,76		59 132,54
Lainasaamiset				
Muut saamiset		124 537,00		
Siirtosaamiset				
Yhteensä		155 082,76		59 132,54
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset				26,22
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä				26,22
Saamiset yhteensä	2 714 006,28	172 421,31	2 646 581,28	107 925,77

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamiset	Konserni 2022	Konserni 2021	Kunta 2022	Kunta 2021
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Etukäteen maksetut vuokratulot				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot				
Kelan korvaus työterveydenhuoll	35 526,49	45 495,96	35 526,49	45 495,96
EU-tuet ja -avustukset	6 501,81		6 501,81	
Muut tulojäämät	244 202,93	457 664,48	137 022,47	123 401,31
Tulojäämät yhteensä	286 231,23	503 160,44	175 820,27	168 897,27
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	286 231,23	503 160,44	175 820,27	168 897,27

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Oma pääoman erittely²

Oman pääoma	Konserni 2022	Konserni 2021	Kunta 2022	Kunta 2021
Peruspääoma 1.1.	9 183 262,31	9 183 262,31	9 032 448,57	9 032 448,57
Lisäykset				
Vähennykset	150 814,15			
Peruspääoma 31.12.	9 031 448,16	9 183 262,31	9 032 448,57	9 032 448,57
Konserniyhtiöiden peruspääoma 1.1.				
Lisäykset				
Vähennykset				
Konserniyhtiöiden peruspääoma 31.12.				
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma 1.1.				
Lisäykset				
Vähennykset				
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma 31.12.				
Arvonkorotusrahasto 1.1.				
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.				
Muut omat rahastot				
Rahastopääomat 1.1.	661 099,50	629 718,79		
Siirrot rahastoon	49 040,06	31 380,71		
Siirrot rahastosta	-66 073,89			
Rahastopääoma 31.12.	644 065,67	661 099,50		
Muut omat rahastot 31.12.	644 065,67	661 099,50		
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.	-429 223,72	-977 673,83	420 647,52	-1 745 465,46
Siirto vahinkorahastoon				
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	-449 034,51	-1370 996,11	376 131,49	-597 455,28
Tilikauden ylijäämä	397 164,96	941 772,38	548 239,10	1 018 102,80
Oma pääoma yhteensä	9 624 644,28	9 415 138,08	9 956 819,16	9 453 096,09

27) Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	Kunta 2022	Kunta 2021
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 984 438	13 897 550
Lainat julkisyhteisöiltä	67 270	94 673
Lainat muilta luotonantajilta		
Yhteensä	12 051 708	13 992 223

² Taloushallinnon ohjelman vaihdoksesta 2021 aiheutuvasta kirjausperiaatteiden tarkentumisesta johtuen liitetietojen

esitystarkkuus poikkeaa sitä aiemmista vuosista.

29) Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset	Konserni 2022	Konserni 2021	Kunta 2022	Kunta 2021
Muut pakolliset varaukset				
Vuokravastuut käyttämättömistä tiloista				
Ympäristövastuut				
Vahingonkorvausvaraus				
Ei-suojaavien johdannaissopimusten negatiivinen käypä arvo				
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	89 373,56	139 131,00		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	89 373,56	139 131,00		

31) Maksuvalmiuden kannalta merkittävä limiitti

Lyhytaikaisen rahoituksen kuntatodistusohjelma	Kunta 2022	Kunta 2021
Kuntatodistusslainat, limiitti 31.12.	6 000 000,00	6 000 000,00
- siitä käyttämättä oleva määrä	0,00	0,00

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

33) Siirtovelkojen erittely

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni 2022	Konserni 2021	Kunta 2022	Kunta 2021
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Menojäämät				
Palkkojen ja sivukulujen jaksotukset	1 848 341,34	1 472 664,27	1 159 685,12	874 650,56
Korkojaksotukset	16 568,03	21 594,19	16 586,03	21 594,19
Valtionosuusennakot				
Muut siirtovelat	1 809 043,17	1 324 970,28	325 147,47	108 431,29
Yhteensä	3 673 952,54	2 819 228,74	1 501 418,62	1 004 676,04

34–37) Vakuudet ja vastuusitoumukset

Velat, joista kunta on antanut vastuusitoumuksia	Kunta 2022
34) Velkojen kiinnitykset	
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta/R-Net Oy	411 360
Vakuudeksi annetut kiinnitykset/R-Net Oy	436 440
Lainat julkisyhteisöiltä	188 340
Kiinteistötietojärjestelmässä merkityt kiinnitykset	661 800
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	1 098 240
36) Vakuudet samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta	
Vuokraoikeus	217 600,00
Vakuudet samaan konserniin kuuluvien puolesta	217 600,00
37) Muut vakuudet	
Osamaksulla hankittu kalusto	0,00
Muut vakuudet yhteensä	0,00

Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

38) Vuokravastuut

Merkittävät vuokravastuut	Kunta 2022	Kunta 2021
Leasingvastuut yhteensä	2 014 152,20	2 979 884,30
-seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	125 568,40	138 249,03
-siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuu	90 959,38	101 863,37
-myöhemmin maksettavat	2 261 108,85	2 841 635,27
-siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuu	1 695 103,67	2 795 171,46

39) Vastuusitoumukset

Muut kunnan antamat vastuusitoumukset ja muut vastuut	Kunta 2022	Kunta 2021
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma (takausvastuu)	2 050 000	1 950 000
Jäljellä oleva pääoma	1 254 900	1 219 200
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma (takausvastuu)		
Jäljellä oleva pääoma		

40) Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista vuokrat

Takausvastuu	Kunta 2022	Kunta 2021
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	20 364 963	19 160 295
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	11 777	12 551

40) Muut kunnan antamat vastuusitoumukset ja muut vastuut

Leppälahden kaatopaikan vakuus	Kunta 2022	Kunta 2021
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus	85 175,00	85 168,00

41) Taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyn tarkoitus	Kunta 2022	Kunta 2021
Muut järjestelyt		
Urakoitsijoiden vakuustalletukset	68 809,00	7 201,10
Maa-aineslupien vakuudet		
Ympäristölupapäätösten vakuudet		
Yhteensä	68 809,00	7 201,10
Arvonlisäveron palautusvastuu	2 600 431,04	2 615 640,21

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

42) Henkilöstön määrä 31.12

Henkilöstön määrä 31.12.	Kunta 2022
Vakinaiset, määräaikaiset ja työllistetyt	
Yleishallinto	85
Sivistystoimi	90
Tekninen toimi	32
Yhteensä	207

43) Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut

Sisältää myös investointien henkilöstökulut	Kunta 2022	Kunta 2021
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	7 055 475,32	6 702 390,45
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	1 673 474,30	1 632 790,48
Muut henkilösivukulut	440 773,90	357 787,21
Henkilösivukulut yhteensä	2 114 248,20	1 990 577,69
Investointien henkilöstökulut	63 559,28	66 990,17
Henkilöstökulut yhteensä	9 233 282,80	8 759 958,31

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetut luottamushenkilömaksut

Tilitetyt luottamushenkilömaksut	Kunta 2022	Kunta 2021
Suomen Keskusta	4 273,13	2 627,80
Kansallinen Kokoomus		
Suomen Kristillisdemokraatit		
Perussuomalaiset	685,50	287,00
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue		
Vasemmistoliitto		
Vihreä liitto		
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	4958,63	2 914,80

44) Tilintarkastajan palkkiot

TALVEA Julkishallinnon palvelut Oy, JHTT-yhteisö	Kunta 2022	Kunta 2021
Tilintarkastuspalkkiot	12 444,34	7 330,45
Lautakuntatyöskentely	3 403,99	416,89
Muut palkkiot	346,50	
Yhteensä	16 194,83	7 747,34

45) Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoimet

Kunnanjohtajan kanssa on solmittu (Valt 27.5.2020 § 38) kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu kuntalain 43 §:n mukaisen irtisanomismenettelyn toteutuessa 6 kk palkkaa vastaavasta irtisanomisajan palkan sisältävästä erokorvauksesta. Konsernin lähipiiriin tai intressipiiriin kanssa ei ole ollut muita tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

Ympäristöasioiden harkinnanvarainen esittäminen

Pysyviin vastaaviin sisältyviä aktivoituja pitkävaikutteisia ympäristömenoja	Kunta 2022	Kunta 2021
Muut pitkävaikutteiset menot		
Kunnan osuus Vuohtajärven kunnostukseen	20 886	55 785
Aktivoidut ympäristömenot	20 886	55 785

5. KONSERNIN TYTÄRYHTEISÖJEN TILINPÄÄTÖSTIEDOT

Konsernitarkastelu

Kunnan konsernirakenne koostuu kaikkiaan 8 eri yhtiöstä, kolmesta asuntoyhtiöstä, kolmesta kiinteistöosakeyhtiöstä ja kahdesta liiketoimintayhtiöstä. Vuokrataloyhtiö huolehtii uusien vuokrarivitalojen rakentamisesta ja niiden asuntojen vuokrauksesta. Ensimmäinen rivitalo on ollut asuttuna vuoden 2019 lopulta saakka ja toinen rivitalo valmistui vuoden 2022 aikana.

R-Netin toiminta keskittyy valokuituverkon rakentamisen jälkeen asiakaspalveluun ja hallinnollisiin tehtäviin. Teollisuushallit-yhtiön hallilajennuksen rakentamishanke saatiin päätökseen vuoden aikana. Tilat on luovutettu kaupalla kunnan omistukseen, ja ne on vuokrattu lunastussopimuksella Ny-Tekille.

Kaukolämpö- ja viemärlaitoksen toiminta siirtyi kunnan tytäryhtiö Reisjärven Lämpö Oy:lle vuoden 2019 lopussa toteutuneen yhtiöittämisen seurauksena. Reisjärven Lämpö Oy:n **varsinainen toiminta alkoi vuoden 2020 alussa**. Yhtiö keskittyi kaukolämpöverkoston kunnostuksiin kapasiteettitarpeen ja verkoston kunnan edellyttämällä tavalla. Vuoden 2022 aikana yhtiön toiminta jatkui normaalina yhtä putkirikkoa lukuun ottamatta. Putkirikkoon reagoitiin välittömästi, mutta se aiheutti yllättäviä kustannuksia yhtiölle.

Muiden yhtiöiden toiminta oli vakiintuneella tasolla.

Konsernin tytäryhteisöjen tilinpäätöstiedot

Kuntakonserniin kuuluvat tytäryhtiöt ja kunnan äänivalta yhtiöissä:

Asunto Oy Reisjärven Keskus-Rivi	52,10 %
Asunto Oy Reisjärven Viljamäki II	70,94 %
Asunto Oy Reisjärven Viljamäki III	79,81 %
Kiinteistö Oy Reisjärven Santala	100,00 %
Reisjärven Teollisuushallit Oy	100,00 %
Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokratalot	100,00 %
Reisjärven Lämpö Oy	100,00 %
R-Net Oy	60,00 %

Seuraavassa esitetään keskeisimmät tiedot tytäryhtiöiden toimintakertomuksista ja tilinpäätöslaskelmista. Vertailutietona edellisen vuoden tieto on ilmoitettu sulkeissa.

5.1. Asunto Oy Reisjärven Keskus-Rivi

Tilikaudella ei ollut olennaisia tapahtumia. Isännöintiä hoitaa Jarmo Kokkonen.

Tilikauden tulos oli 73,90 euroa (1 560,61). Taseen loppusumma 69 566,07 euroa (69 326,23).

5.2. Asunto Oy Reisjärven Viljamäki II

Tilikauden aikainen toiminta on ollut normaalia asuntoyhtiön toimintaa. Yhtiön toiminnassa ei ole tiedossa poikkeavia tekijöitä. Isännöinti Isännöitsijätoimisto Penman Ky.

Tilikauden tulos oli 977,87 euroa (-1 688,27) ja taseen loppusumma 295 792,66 euroa (294 628,05).

5.3. Asunto Oy Reisjärven Viljamäki III

Tilikauden aikainen toiminta on ollut normaalia asuntoyhtiön toimintaa. Yhtiön toiminnassa ei ole tiedossa poikkeavia tekijöitä. Isännöinti Isännöitsijätoimisto Penman Ky.

Tilikauden tulos oli 1 350,90 euroa (-600,36) ja taseen loppusumma 289 859,07 euroa (288 607,34).

5.4. Kiinteistö Oy Reisjärven Santala

Tilikaudella ei ollut olennaisia tapahtumia. Isännöintiä hoitaa OP Koti Pohjanmaa Oy LKV.

Tilikauden tulos oli 9 712,76 euroa (675,44) ja taseen loppusumma 504 997,85 euroa (497 434,59).

5.5. Reisjärven Teollisuushallit Oy

Yhtiön toiminta keskittyi tilikauden aikana teollisuushallinlaajennuksen rakentamiseen.

Hallin valmistuttua se myytiin kunnalle.

Tilikauden tulos oli 6 799,50 euroa (-8 823,67) ja taseen loppusumma 252 665,29 euroa (278 272,28).

5.6. Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokratat

Toiminnan tavoitteena on vastata uusien hyväkuntoisten vuokra-asuntojen tarpeeseen ja pitää yhtiön toiminta taloudellisesti kannattavana ilman voitontavoittelua. Isännöinti Kiinteistöpalvelu Puurula Ky.

Tilikauden tulos oli -23 779,86 euroa (-33 700,96) ja taseen loppusumma 1 599 946,39 euroa (1 160 505,39).

5.7. R-Net Oy

Valokuituverkon valmistumisen jälkeen yhtiö on vuoden 2020 alusta toiminut infrayhtiönä vuokraten rakennettua valokuituverkkoa PyhäNet Oy:lle. Vuokra pohjautuu käytössä olevien liittymien määrään. Vuokrattujen liittymien määrä nousi vuoden aikana 13 liittymällä. Käytössä olevia liittymiä oli vuoden lopussa yhteensä 340 liittymää. Yhtiöllä ei ole merkittäviä lyhyen aikavälin riskejä. Käytössä olevien liittymien määrän kehittyminen vaikuttaa yhtiön kannattavuuteen. Tulos päättyi vielä aavistuksen tappiolliseksi vuonna 2022.

Tilikauden tulos oli -563,38 euroa (-15 259,73) ja taseen loppusumma 848 422,24 euroa (891 077,07).

5.8. Reisjärven Lämpö Oy

Tilikausi oli liiketoimintakaupassa Reisjärven kunnalta siirtyneiden kaukolämpö- ja viemärlaitostoiminnan kolmas varsinainen toimintavuosi. Koska yhtiöllä itsellään ei ole omia kertyneitä varoja, valtuusto myönsi yhtiölle omavelkaisen takauksen lainalle marraskuussa 2022.

Tilikauden tulos oli -72 873,49 euroa (3 852,97) ja taseen loppusumma 2 964 471,26 euroa (2 916 742,78).

6. ALLEKIRJOITUS JA MERKINNÄT

Reisjärvellä 20. päivänä kesäkuuta 2023

REISJÄRVEN KUNNANHALLITUS

Sari Huuskonen, puheenjohtaja

Marjut Silvast, kunnanjohtaja

~~Kaarlo Paavola, 1. vpj~~
Harri Aho, varajäsen

Teuvo Nyman 2. vpj

Oili Kiviranta

Ulla Pietilä

Marko Pohlman

~~Arto Vähäsöyrinki~~
Timo Kmeppainen, varajäsen

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Reisjärvellä _____, 2023

TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy Tilintarkastusyhteisö

Marko Paasovaara
Tilintarkastaja JHT, KHT, KTM

7. TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

Päiväkirja Pääkirja Palkkakirjanpito

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden kirjanpito

Liitetietojen laskennan tositteet